

မောင် ခင် မင် (ခ နှ ဖြူ)

ငယ်ပေါင်းကြီးဖော် မြန်မာစာ

၂၀၁၇

အ ဂ ရှ ။ အ သ ဘ ။ ပြ သ နှ ဘ မျှ ။

စီစဉ်သူစကား

ကျွန်တော်သည် ပညာရေးတက္ကသိုလ် တက်နေစဉ် ကာလတွင် အင်္ဂလိပ်စာဘာသာတွဲကို ယူသော်လည်း မြန်မာစာကို စိတ်ဝင်စားခဲ့သည်။ မြန်မာစာနှင့် ပတ်သက်၍ သိစရာတွေအများကြီး ကျန်သေးသည်။ ယခုထိ စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံကိုတောင် ယခုထက်တိုင် သတိပြုလေ့လာနေရဆဲ။

ထိုအချိန်က ပညာရေးတက္ကသိုလ်တွင် မြန်မာစာနည်းပြဆရာဖြစ်သော ကျွန်တော့်ဆရာ ဦးခင်အေး (မောင်ခင်မင်(ခနုဖြူ)) သည် ယခုအခါ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် မြန်မာစာဌာနတွင် ပါမောက္ခဖြစ်၍နေပြီ။ ထိုအခါ ကျွန်တော့်အတွက် အခွင့်အလမ်းကောင်းတစ်ခုရလာသည်။ မြန်မာစာနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်တော်တို့သိရန် လိုနေသေးတာတွေ ရေးပေးပါ။ ကျွန်တော် ထုတ်ဝေချင်ပါတယ်ဟု မေတ္တာရပ်ခံသောအခါ တပည့်ကိုချစ်သည့် စိတ်နှင့် ဤစာမူကိုပေးပါသည်။

ဤစာအုပ်သည် မြန်မာစာကိုလေ့လာလိုက်စားသင်ယူနေသူများအတွက် မဖတ်မဖြစ်ဖတ်ရမည့် စာတစ်အုပ်ဟုယူဆသဖြင့် ဤစာအုပ်ထုတ်ဝေခြင်းကို ကျေနပ်အားရဖြစ်မိသလို ဤစာအုပ်ကို အချိန်ယူရေးသားပြုစုပေးသည့် ဆရာ့ကိုလည်း အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ချစ်ခင်လျက်

ကောင်းသန့်

မာတိကာ

၁။	ငယ်ပေါင်းကြီးဖော် မြန်မာစာနှင့် စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံမှန်ကန်ရေး	၁
၂။	အသံတူ အရေးကွဲစာလုံးများ (၁)	၇
၃။	အသံတူ အရေးကွဲစာလုံးများ (၂)	၁၃
၄။	မှားသုံးလေ့ရှိသော အသုံးအနှုန်းများ	၁၉
၅။	မှားသုံးလေ့ရှိသော အသုံးအနှုန်းများ (၂)	၂၅
၆။	အသုံးရှုပ်သော ‘နှင့်’	၃၁
၇။	စားပြေအစ ဝါကျက 	၃၇
၈။	ပုဒ်ထားပြောင်းပြန် မြန်မာမဆန်	၄၃
၉။	ဆိုင်ရာဆိုင်ရာချင်း နီးနီးကပ်ကပ်	၄၉
၁၀။	ရှေ့နောက် အဖွင့် အပိတ်	၅၇
၁၁။	အစီအစဉ် အစပ်အဟပ်	၅၇
၁၂။	ဟန်ချက်ညီ ဝါကျ	၆၉
၁၃။	ဝါကျဖြင့် အလေးပေးခြင်း	၇၅
၁၄။	ဝါကျ အတိုအရှည်	၈၁
၁၅။	ဖောင်းဖောင်းပွပွ ထိုဝါကျ	၈၇
၁၆။	ဝါကျအသံ ဂရုပြုရန်	၉၃
၁၇။	စာပိုဒ်ဖွဲ့ခြင်း	၉၉
၁၈။	စာပိုဒ်ထဲက ဦးဆောင်ဝါကျ	၁၀၇
၁၉။	စာပိုဒ်၏ ကိုယ်ထည်ပိုင်းနှင့် နိဂုံးဝါကျ	၁၁၅
၂၀။	ဆိုလိုချက်တစ်ချက် စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ်	၁၂၁
၂၂။	စည်းစည်းလုံးလုံး	၁၃၃
၂၃။	ရှေ့နောက်အဆက်အစပ်	၁၃၉
၂၄။	အလေး အပေါ့ အလင်း အမှိန်	၁၄၅

ငယ်ပေါင်းကြီးဖော်မြန်မာစာနှင့် စာလုံးပေါင်း သတ်ပုံမှန်ကန်ရေး

ကျောင်းသားတစ်ယောက်သည် မြန်မာစာကို သူငယ်တန်းက စသင်ရသည်။ အတန်းတိုင်းမှာ မြန်မာစာပါသည်။ ဆယ်တန်းအောင်တော့လည်း မြန်မာစာကို တက္ကသိုလ်မှာ ဆက်သင်ရသေးသည်။ ထို့ကြောင့် ‘မြန်မာစာ’ ဆိုသော ဘာသာရပ်သည် ကျောင်းသားမှန်သမျှ၏ ငယ်ပေါင်းကြီးဖော် သူငယ်ချင်းကြီးသဖွယ် ဖြစ်နေသည်။

ထိုမျှ ထိတွေ့ရင်းနှီးသောကြောင့်ပေးလားတော့ မသိပါ။ ကျောင်းသားအတော်များများက မြန်မာစာကို ခပ်ပေါ့ပေါ့ သဘောထားကြသည်။ ဘယ်လိုဖြေဖြေအောင်မှတ်ရသည့် ‘ငယ်နိုင်’ လို သဘောထားကြသည်။ စာမေးပွဲနီးကာနီးမှ ဖုတ်ပူမီးတိုက် ကပ်ကျက်ပြီး ဖြေလျှင်လည်း သာသာကလေး အောင်နိုင်သည့် ဘာသာရပ်အဖြစ် မှတ်ယူကြသည်။ တကယ်

၂

မောင်ခင်မင် (ဓနုပြု)

တန်းကျတော့ သူတို့ထင်သလောက် မလွယ်လှပါ။ မြန်မာစာ နှင့်လည်း စာမေးပွဲကျနိုင်သည်ပင် ဖြစ်သည်။ ပိုဆိုးသည်က ထိုခပ်ပေါ့ပေါ့သဘောထားသူများသည် ဆယ်တန်းအောင်ပြီး သည်အထိ မြန်မာစာကို အမှားမှားအယွင်းယွင်း ရေးနေကြ ခြင်းဖြစ်သည်။ ဘွဲ့ရပြီးသူများထဲမှာပင် မြန်မာစာကို ဖြောင့် အောင် မရေးတတ်သူများရှိနေပါသေးသည်။

ထိုသို့မဖြစ်သင့်သည်ကား အမှန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာ ဖြစ်ပါလျက် မြန်မာစာကို ပေါ့ပေါ့တန်တန် သဘောထားခြင်း သည် လိုလားအပ်သောကိစ္စမဟုတ်ပါ။ မြန်မာဖြစ်ပါလျက် မြန်မာစာကို ဖြောင့်အောင် မရေးတတ်ခြင်းသည် ကြီးမား သော ချွတ်ယွင်းချက်ဖြစ်ပါသည်။

ကျောင်းသားဘဝငယ်စဉ်ကတည်းကပင် မြန်မာစာကို အလေးထားသည့်စိတ်ဓာတ် ကိန်းအောင်းနေအောင် ထိန်း ကွပ်ကျိုးထောင်ပေးရပါလိမ့်မည်။ ကိုယ့်လူမျိုး၊ ကိုယ့်စာပေကို လေးစားမြတ်နိုးတန်ဖိုးထားစိတ်များ ရင်ထဲမှာ စွဲမြဲ နေအောင် လမ်းညွှန်ပေးရပါလိမ့်မည်။

ကျောင်းသား၏ ငယ်ပေါင်းကြီးဖော်ဖြစ်သော မြန်မာစာ ကို အလေးထားလေ့လာရေးအတွက် အထောက်အပံ့ပြုနိုင် မည့်အချက်များကို ယခုစတင်ဆွေးနွေးရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

မြန်မာစာလေ့လာသည့် ကျောင်းသားတစ်ယောက် အဖို့အနိမ့်ဆုံးလိုအပ်ချက်တစ်ခုမှာ ‘စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံ မှန်အောင်ရေးနိုင်ခြင်း’ ပင် ဖြစ်ပါသည်။ စာလုံးပေါင်း သတ်ပုံ သည် စာအရေးအသားဆိုင်ရာ စည်းကမ်းချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

စာရေးရာတွင် စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံ မှန်အောင်မရေးလျှင် စည်းကမ်းမလိုက်နာရာရောက်သည်။ အချို့နေရာတွင် စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံမှားလျှင် အနက်အဓိပ္ပါယ် လွဲသွားတတ်သည်။ ချစ်သူမိန်းကလေးအား ‘တို့နှစ်ယောက်ပေါင်းရဖို့ နီးပါပြီ’ ဟု ရေးရမည်ကို ‘တို့နှစ်ယောက် ပေါင်းရဖို့ နည်းပါပြီ’ ဟု စာလုံးပေါင်းမှားပြီး ရေးမိသည့်အတွက် အဓိပ္ပါယ်ပြောင်းပြန်ဖြစ် သွားပြီး ချစ်သူနှစ်ယောက် ဒုက္ခရောက်ရပုံကို စာလုံးပေါင်း သတ်ပုံပညာရှင်ကြီးတစ်ယောက် သာဓကဆောင်ဖူးပါသည်။

ဤဆောင်းပါးတွင် မှားတတ်သော စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံ အချို့အကြောင်း ဆွေးနွေးလိုပါသည်။ မှားပုံတစ်မျိုးမှာ အသံ ထွက်ကိုလိုက်၍ မှားခြင်းဖြစ်သည်။ သာဓကပြရလျှင် ‘ကရုဏာ၊ ကတိစကား၊ ကလေး ၊ ဆီးသီး’ တို့ကို အသံ ထွက်ရာတွင် ‘ဂရုဏာ၊ ဂတိစကား၊ ခလေး ၊ ဇီးသီး’ ဟူ၍ ထွက်သည့်အတွက် အသံထွက်ကိုလိုက်ပြီး ထိုအတိုင်း စာလုံးပေါင်းမိသောအခါ မှားသွားပုံမျိုးဖြစ်သည်။

‘ဟထိုး’ သံပိုပြီး အသံထွက်လေ့ရှိသည့် စကားလုံး များကိုလည်း ‘ဟထိုး’ ထည့်ရေးမိတတ်ကြပါသည်။ ‘မကြာမီ’ ကို ‘မကြာမှီ’ ‘မင်အိုး’ ကို ‘မှင်အိုး’ ၊ ‘လေးမြား’ ကို ‘လေးမြား၊’ ‘သွားလျက် လာလျက်’ ကို ‘သွားလျက် လာ လျက်’၊ ‘လျင်မြန်’ ကို ‘လျင်မြန်’ ဟူ၍ ဟထိုးပိုထည့်ပြီး ရေးမိခြင်းမှာလည်း အသံထွက်ပုံကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။

နောက်မှ မှားပုံတစ်မျိုးမှာ ‘ရေးချ’ မပါဘဲ ပါသည်ထင် ပြီး ရေးချထည့်ရေးမိတတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ‘ဘေးဥပဒ်’ ကို

‘ဘေးဥပါဒ်’ ၊ ‘ဒဏ်ငွေ’ ကို ‘ဒါဏ်ငွေ’ ၊ ‘အနာဂတ်’ ကို ‘အနာဂါတ်’ ဟူ၍ မှားရေးပုံမျိုး ဖြစ်သည်။

‘ခန္ဓာကိုယ်’ တွင် ‘ကိုယ်’ ကို ယ-သတ်ထည့်ရေးရသည်ကို စွဲပြီး ‘ပင်ကိုမူလ’ ကို ‘ပင်ကိုယ်မူလ’ ဟု ယ - သတ်ထည့်ရေးမိသည့် အမှားမျိုးလည်း ရှိတတ်ပါသည်။

ပါဠိစာလုံးများကို မှားရေးတတ်ခြင်းမှာမူ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုမရှိသည့်အတွက် မှားရေးခြင်းဖြစ်ဖို့ များပါသည်။ ဥ(ဥကလေး) နှင့် ည (ညကြီး) ဖြစ်သည်။ ဌ နေရာတွင် လည်ရစ်ပါသော ‘ဌ’ ကို မှားရေးခြင်း ၊ ‘ဌ’ နေရာတွင် ‘ဋ’ ကို မှားရေးခြင်း စသည့်အမှားမျိုးဖြစ်သည်။ ပါဠိတွင် ဥ(ဥကလေး) နှစ်လုံးဆင့်လျှင် ည(ညကြီး) ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ‘ပညာ’၊ ‘ပုံည’ ဟု ရေးလျှင် (ပဉ်+ဉာ+ပုဉ+ဉ) ဟု ဖတ်ရသည်။ ‘ဉာဏ်’ကျတော့ ဥ(ဥကလေး) ဖြင့်သာ ရေးသည်။ ပါဠိစာလုံးမဟုတ်လျှင်မူ ညကို သုံးသည်။ ‘ညအခါ ၊ လိမ်ညာသူ၊ အညာမြေ’ စသည်တို့တွင် ‘ည’ ကို သုံးသည်။ ထိုအသုံးများရောထွေးပြီး ‘ဉာဏ်’ ကို ညာဏ်ဟု ရေးမိလျှင် စာလုံးပေါင်းမှားပါသည်။

ထို့အတူ လည်ရစ်ပါသော ဌ (ဌဝမ်းဘဲ) သည် ဋ နှင့် ဌ ပေါင်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ‘အဌမ’ ဟု ရေးလျှင် (အဋ+ဌမ) ဟု ဖတ်ရသည်။ ပြဋ္ဌာန်းဟုရေးလျှင် (ပြဋ္ဌုံး+ဌာန်း) ဟု ဖတ်ရသည်။ ရိုးရိုး ဌ မှာမူ လည်ရစ်မပါရပါ။ ‘ဌာန’ ကို ‘ဌာန’ ဟု ရစ်ထည့်ရေးလျှင် စာလုံးပေါင်း မှားပါသည်။

မှားလေ့ရှိသော စာလုံးတစ်လုံးမှာ ‘သဏ္ဍာန်’ ဖြစ်

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့်အရေးအသားပြဿနာများ

သည်။ 'ဏ' အောက်က စာလုံးမှာ 'ငှ' ဖြစ်သည်။ (ပုံနှိပ် စာလုံးတွင် ငှ ကို တည့်တည့်ရေးလျှင် ခြေထောက်ရှည်ပြီး နေရာယူနေသည့်အတွက် ငှ ကို မှောက်လျက် ပုံနှိပ်စာလုံး လုပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။) ထိုစာလုံးကို ငှ မှန်း မသိသဖြင့် 'သဏ္ဍာန်' ဟု 'ဋ' ထည့်ပြီး ရေးတတ်ကြသည်။ မှားနေကျ အမှားတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ('ဘဏ္ဍာငွေ' တွင်မူ 'ဏ' အောက် က 'ဋ' မှန်ပါသည်။)

ပါဠိစာလုံးမဟုတ်ဘဲ စာလုံးချင်းဆင်၍ အရေးမှားပုံမျိုး လည်းရှိပါသည်။ 'မြန်မာ၊ ကျန်းမာ၊ မိန်းမ' ဟု ရေးရမည့် အစား 'မြမ္မာ၊ ကျမ္မာ ၊ မိမ္မ' ဟု မှားရေးတတ်ကြပါသည်။ 'မိန်းမ' ရေးထုံးနှင့်ပတ်သက်၍ သတ်ပုံပညာရှင်တစ်ဦးက မှတ်လောက်သားလောက် မိန့်ဆိုဖူးပါသည်။ ထိုပညာရှင်က လောကမှာ မိန်းမနှစ်မျိုးရှိကြောင်း တစ်မျိုးမှာ 'မိန်းမ' ဖြစ်၍ နောက်တစ်မျိုးမှာ 'မိမ္မ' ဖြစ်ကြောင်း။ 'မိန်းမ' ကို သတ်ပုံ မှန်အောင်ရေးတတ်သူတို့၏ စာများတွင် တွေ့နိုင်ကြောင်း၊ 'မိမ္မ'ကိုမူ 'မိမ္မ သွားရန်၊ ယောက်ျားသွားရန်ဟု ရေးလေ့ ရှိသည့်အိမ်သာလို နေရာမျိုးတွင် တွေ့နိုင်ကြောင်း မိန့်ဆို ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

စာလုံးပေါင်း သတ်ပုံကိစ္စသည် အရေးကြီးပါသည်။ မြန်မာမင်းများလက်ထက် အမျိုးမျိုးကွဲပြားနေသော စာလုံး ပေါင်းသတ်ပုံများကို ပညာရှင်များ ညှိနှိုင်းပြီး ဘယ်စာလုံး ပေါင်းအတိုင်း လိုက်နာ၍ ရေးရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းဖူးသည့် အစဉ် အလာရှိပါသည်။ ယခုခေတ်တွင်လည်း မြန်မာစာအဖွဲ့က

ပညာရှင်များ စုပေါင်းညှိနှိုင်းကာ ‘မြန်မာစာလုံးပေါင်းသတ်ပုံ ကျမ်း’ ကို ပြုစုထုတ်ဝေထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကျမ်းတွင် ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထားသော စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံအတိုင်း အားလုံးက လိုက်နာရေးသားကြရပါသည်။

ကျောင်းသားများအနေနှင့် မြန်မာစာလုံးပေါင်း သတ်ပုံ ကျမ်းကိုလေ့လာနိုင်လျှင် ကောင်းပါသည်။ လေ့လာရန် လက်လှမ်းမမီသေးလျှင်လည်း မိမိတို့ ဖတ်ရှုသော ပုံနှိပ် စာလုံးများ၊ မဂ္ဂဇင်းများကို ဖတ်ရင်း စာလုံးပေါင်း သတ်ပုံကို ပါ ခရီးသွားဟန်လွှဲ သတိပြုမှတ်သားသွားမည်ဆိုလျှင် စာရေး သည့်အခါ စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံ အမှားနည်းသွားပြီး လိုအပ် ချက်တစ်ရပ်ကို ဖြည့်ဆည်းပြီး ဖြစ်သွားလိမ့်မည်ဟု သဘော ရပါသည်။

အသံတူ အရေးကွဲ စာလုံးများ (၅)

စာရေးရာတွင် များသောအားဖြင့် စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံ မှားလေ့ရှိသော စာလုံးများမှာ ယပင့်နှင့် ရရစ် ၊ တ-သတ်နှင့် ပ-သတ်၊ န-သတ်နှင့် မ-သတ် တို့ဖြစ်ပါသည်။ မှားရ သည့်အကြောင်းအရင်းမှာ အသံတစ်သံတည်းကို စာလုံးပေါင်း နှစ်မျိုးဖြင့် ရေးနိုင်သည့်အတွက် ဘယ်စာလုံးပေါင်းနှင့် ရေး ရမည်ကို မမှတ်မိခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

စာလုံးတစ်လုံးကို ယပင့်နှင့်ရေးလျှင်လည်း၊ ထိုအသံ ထွက်သည်။ ရရစ်နှင့် ရေးလျှင်လည်း ထိုအသံထွက်သည်။ ထိုအခါ ဘယ်အဓိပ္ပာယ်ကို ဆိုလိုလျှင် ယပင့်ရမည်။ ဘယ် အဓိပ္ပာယ်ကို ဆိုလိုလျှင် ရရစ်ရမည်ဟူ၍ ကွဲကွဲပြားပြား မှတ်သားရန် လိုအပ်လာပါသည်။ မှတ်မိရန် အလွယ်ဆုံး မှတ်သားနည်းမှာ ယပင့်စာလုံးနှင့် ရရစ်စာလုံးကို ယှဉ်ကာ

ယှဉ်ကာ တွဲ၍ မှတ်သားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ‘ကြင်’ နှင့် ‘ကျင်’ ဆိုပါစို့၊ သနားကြင်နာသည်ကို ရရစ်ရမည်။ ‘နာကျင်သည်’ ကို ယပင့်ရမည်ဟု ယှဉ်တွဲမှတ်သားပုံမျိုးဖြစ်ပါသည်။ ထို့အတူ ကျူပင်-မေးကြူ၊ ကျူးကျော် - လွန်ကြူး၊ ကျေပျောက် - ကြေမွ၊ အစိပ်အကျဲ ဖြန့်ကြဲ၊ ကျိုးပဲ့ - ကြိုးစား၊ ထုံကျဉ် - ရှောင်ကြဉ်၊ ကျွတ်ကျွတ်ဆူ - ကြွက်သတ္တဝါ ချောက်ကမ်းပါး-ခြောက်သွေ့၊ ကုတ်ခြစ်-ချစ်ခင်၊ များပြား - မြောက်များ၊ များပြား - များမြောင် စသည်ဖြင့် မှားတတ်သော စာလုံးများကို ယှဉ်တွဲမှတ်သားခြင်းမျိုး ဖြစ်ပါသည်။

ယပင့် - ရရစ် ပြဿနာသည် ရှေးကတည်းက ကြုံတွေ့ရသော ပြဿနာဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရှေးမြန်မာစာဆိုတို့သည် ပျို့၊ မော်ကွန်း ၊ ဧချင်း စသည့်ကဗျာများတွင် ယပင့်နှင့် ရရစ်ကို နှစ်ခုခြားသိနိုင်ရန် ကာရန်ယူ၍ ရေးဖွဲ့ပြုကြလေ့ရှိကြပါသည်။ ပျားပိုးရွခြ ၊ မီးမှာချသို့၊ ‘ကြာနေပြက်သို့၊ ပျောက်ပျောက်လွယ်စွာ’၊ ရွာမြောင်းဝန်းကျင်၊ လာရောက်ချင်သော်၊ ချင်ကြည်လွန်ခြင်း’ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ ယပင်းနှင့် ရရစ်ကို ခွဲခြားပြထားသည့် ထိုအဖွဲ့မျိုးကို ‘ခွဲထား’ ဟု ခေါ်ပါသည်။ ရှေးကဗျာစာဆိုတို့သည် ကဗျာထဲတွင် ခွဲထားများထည့်သွင်းရေးဖွဲ့ခြင်းဖြင့် စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံ မှန်ကန်အောင် ထိန်းသိမ်းပေးသည့် တာဝန်ကို တစ်ဖက်တစ်လမ်းက ထမ်းဆောင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

တွေ့နေမြင်နေကျစာလုံးကို မျက်စိထဲမှာ စွဲနေသည့် အတွက် တွေ့နေမြင်နေကျမဟုတ်သည့် စာလုံးကိုလည်း ထို

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

အတိုင်းဖြစ်ရမည်ဟု အမှတ်မှားနေခြင်းမျိုး ရှိတတ်ပါသည်။
‘များပြား’ ကို ယပင့်နှင့်တွေ့ရသည့်အတွက် ‘မြောက်မြား
အမြောက်အမြား၊ မြားမြောင်’ တို့ကိုလည်း ယပင့်နှင့် ရေးရ
သည်ဟု အမှတ်မှားတတ်ခြင်းမှာ ထင်ရှားသော သာဓက
ဖြစ်ပါသည်။ ဤစာလုံးပေါင်းမျိုးကို သတိထားရန် လိုအပ်ပါ
သည်။ ‘ကျင်-ကြင်-ကျဉ်-ကြဉ်’ ကဲ့သို့ အသံတူစာလုံး
လေးလုံးရှိသော စာလုံးမျိုးတို့ကိုလည်း ယှဉ်တွဲပြီး ခွဲခြား
မှတ်ထားလျှင် နောက်ထပ်မှားနိုင်စရာ မရှိပါ။

မှားတတ်သော စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံအတွဲတစ်ခုမှာ တ-
သတ်နှင့် ပ-သတ် ဖြစ်ပါသည်။ အချို့က ထိုစာလုံးနှစ်လုံး၊
သည် ဆန့်ကျင်ဘက်အဓိပ္ပာယ်ရှိသည်ဟု မှတ်ယူကြပါသည်။
‘ခတ်’ နှင့် ‘ခပ်’ ဆိုပါစို့။ တ-သတ်သည် အပြင်သို့ထုတ်
သည့်သဘော၊ ပ-သတ်သည် အတွင်းသို့ သွင်းသည့်
သဘောဟု ဆိုကြပါသည်။ ‘ခြေနှင့် ခတ်သည်၊ ဟင်းအိုးထဲ
ဆားခတ်သည်’ ဟူသော အသုံးများတွင် ‘ခတ်’ သည်
မိမိကိုယ်မှအပြင်သို့ ထုတ်ပစ် လိုက်သည့် သဘောဖြစ်
ကြောင်း၊ ဟင်းအိုးထဲမှ ဟင်းကို ခတ်သည်၊ ရေထဲမှာ ကူးခပ်
သည်’ ဟူသော အသုံးများတွင် ‘ခပ်’ သည် မိမိကိုယ်ဘက်
သို့သွင်းယူသည့် သဘောဖြစ်ကြောင်း သာဓက ဆောင်ကြပါ
သည်။ ‘ထုတ်’ နှင့် ‘ထုပ်’ တွင် ထိုသဘော ပို၍ထင်ရှားပါ
သည်။ ထုတ်သည်အပြင်သို့ထုတ်ထားသည့်သဘော၊ ဖြစ်ပါ
သည်။ ထုပ်သည်အတွင်းသွင်းပြီးထုတ်ထားသည့် သဘောဖြစ်ပါ
သည်။ သစ်ငုတ်နှင့်ရေငုပ်တွင်လည်း အပြင်နှင့်အတွင်းဆန့်ကျင်
ဘက်ဖြစ်ပါသည်။ ‘အစိပ်အကျဲ’ တွင် ‘စိပ်’ သည် နီးကပ်

သည့် သဘောဖြစ်ပြီး ‘အစိတ်အပိုင်း’ တွင် ‘စိတ်’ သည် ခွဲစိပ်ပစ်လိုက်သည့် သဘော ၊ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဝေးကွာသွား သည့် သဘောဖြစ်၍ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကြောင်းလည်း ဆို ပါသည်။ ပြထားသော သာဓကများတွင် ထိုသဘော ထင်ရှား သော်လည်း စာလုံးတိုင်း ထိုသဘောမှတ်ယူဖို့ မလွယ်ပါ။ ‘သတ်’ နှင့် ‘သပ်’ ဆိုပါစို့။ ဆန့်ကျင်ဘက်သဘောကို မည်သို့ ပြမည်နည်း။ မလွယ်ပါ။ ‘သတ်ဖြတ်သည်’ ကို တ-သတ် ‘သတ်’ရမည်။ ပွတ်သပ်သည်ကို ပ-သတ် ‘သပ်’ ရမည်ဟု ယှဉ်တွဲမှတ်သားရန်သာ ရှိပါသည်။ ‘ခဲယဉ်း ကတ် သတ်- ကပ်ရပ်နေထိုင်’၊ ‘ကုတ်ဖွဲ-ကုတ်တွယ်’ စသည်ဖြင့် မှားတတ် သောစာလုံးများကို ယှဉ်တွဲမှတ်သားနိုင်ပါသည်။

န သတ်-မ သတ် အတွဲနှင့် ပတ်သက်၍ မှတ်သား ဖွယ်တစ်ခုရှိပါသည်။ အင်းဝခေတ် စာဆိုရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ သည် ကိုခန်းပျို့တွင် ‘သံမြတ်သာအိန်၊ ဤသို့မိန်၏။ ကျော် ထန်း-အံ့ဖွယ်’ ဟူ၍ ‘အိန်-မိန်-ထိန်’ ဟူသော စာလုံးသုံးလုံး ကို ကာရန်ယူရေးဖွဲ့ထားပါသည်။ မှတ်သားဖွယ်အချက်ကား မြန်မာစာရေးထုံးတွင် ‘လုံးကြီးတင်၊ န-သတ်၊ အောင်မြစ်’ စာလုံးဟူ၍ ထိုစာလုံးသုံးလုံးသာရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သုံးလုံး တည်းရှိသည့် ထိုစာလုံးများကို တစ်နေရာတည်းတွင်ပါ အောင်၊အမိပွယ်လည်း ဆီလျော်အောင် ကာရန်ယူ၍ ရေးဖွဲ့ နိုင်သော ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ စွမ်းရည်ကို ပညာရှင်တို့ ချီးကျူး လေးစားကြပါသည်။ အိန် (သာယာကောင်းမွန်သည်)။ မိန် (မိန်ကြားပြောဆိုသည်)၊ ထိန် (ကျော်ကြားသည်) ဟူသော စာလုံးသုံးလုံးမှလွဲလျှင် ထိုအသံမျိုးထွက်သော ကျန်စာလုံး

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

များကို ‘လုံးကြီးတင် ၊ မ-သတ် ၊ အောက်မြစ်’ နှင့် ရေးရန် ဖြစ်ပါသည်။ တသိမ့်သိမ့်၊ တစိမ့်စိမ့်၊ တဖိမ့်ဖိမ့် စသော စာလုံးများမှာအစ ‘နိမ့်၊ ပိမ့်၊ လိမ့်’ စသည့် စာလုံးများကို မ-သတ်ဖြင့်ရေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

‘ထိမ်းသိမ်း’ ကဲ့သို့ တစ်လုံးက န-သတ် ၊ တစ်လုံးက မ-သတ် တွဲနေသော စာလုံးမျိုးကိုလည်း ဂရုပြုမှတ်သားရန် ဖြစ်ပါသည်။ ‘ထိန်းသိန်း’၊ ‘ထိမ်းသိမ်း’ ဟူ၍ မှားယွင်း ရေးမိ တတ်ပါသည်။

‘ကြိုးပမ်း၊ လုံးပန်း၊ ပင်ပန်း’ ဟူသော စာလုံးများကို လည်း ယှဉ်တွဲ မှတ်သားသင့်ပါသည်။ အားထုတ်သည် အဓိပ္ပာယ်ချင်း အတူတူ ‘ကြိုးပမ်း’ ကို မ-သတ်နှင့် ရေးရပြီး ‘လုံးပန်း’ ကျတော့ န-သတ်နှင့် ရေးရခြင်းကို သတိပြုဖွယ် ဖြစ်ပါသည်။

ယပင့်-ရရစ် ၊ တ-သတ် ၊ ပ-သတ် စသည်ဖြင့် ယှဉ်တွဲပြခြင်းမှာ မှတ်ရလွယ်အောင် ၊ သိသာထင်ရှားအောင် ပြုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် စာလုံးတိုင်း ထိုသို့နှစ်လုံးတွဲ မရှိသည်ကိုလည်း ဂရုပြုသင့်ပါသည်။ ‘ဈေးနှုန်း’ ဆိုပါစို့။ ‘နှုန်း’ကို န-သတ် ရေးရသည်။ သို့သော် ‘နှီး’ ဟူသော ရေးထုံးမရှိပါ။ (သေးသေးတင်သည် မ-သတ်၏ အတို ကောက်ဖြစ်ပါသည်။) ထိုအချက်ကို သတိထားမိလျှင် ‘နှုန်း’ မှန်သမျှ န-သတ်နှင့်ချည်း ရေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း စွဲစွဲမြဲမြဲ မှတ်မိသွားနိုင်ပါသည်။ ထို့အတူ ‘ပျပ်ဝပ်’ ၊ ပျမ်းမျှ’ ဟူသော ယပင့်စာလုံးများရှိသော်လည်း အလားတူ ‘ပြပ် ၊ ပြမ်း’

ဟူသော ရရစ်စာလုံးများ မရှိပါ။ သတိထားပြီး လေ့လာလျှင် ကွဲကွဲပြားပြား သိနိုင်ပါသည်။

အချက်တစ်ချက် တင်ပြလိုပါသည်။ စာလုံးပေါင်း သတ်ပုံမှန်အောင် ရေးနိုင်ခြင်းသည် မြန်မာစာရေးသားမှုတွင် အနိမ့်ဆုံးလိုအပ်ချက် ဖြစ်ပါသည်။ စာလုံးပေါင်း သတ်ပုံမှ မှန်အောင်မရေးနိုင်လျှင် အခြားအခြားသော လိုအပ်ချက် များနှင့် ပြည့်စုံညီညွတ်အောင်လုပ်ဖို့ မလွယ်ပါ။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းသားဘဝတွင် စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံနှင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင် မှုရှိအောင် လေ့လာထားရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုသို့ လေ့လာ နိုင်ရန်အတွက် အထောက်အထားပြုနိုင်မည့် စာအုပ်စာတမ်း များကိုလည်း အနည်းဆုံး စာအုပ်အမည်မျှဖြစ်စေ သိအောင် အားထုတ်သင့်သည်ဟု သဘောရပါသည်။

အသံတူ အရေးကွဲစာလုံးများ (၂)

ကျောင်းသားများ စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံ မှန်ကန်ရေး အတွက် ဂရုပြုသင့်သော အချက်များကို ဆွေးနွေးခဲ့သည်မှာ နှစ်ကြိမ်ရှိပါပြီ။ စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံ မှားရခြင်း၏ အကြောင်း တစ်ရပ်ဖြစ်သော ‘အသံတူ ၊ အရေးကွဲသည့် စာလုံးများ’ နှင့် ပတ်သက်၍ ဆက်လက်တင်ပြဆွေးနွေးစရာရှိနေပါသေး သည်။

တ-သတ် ပ-သတ်၊ န-သတ်၊ မ-သတ် တို့နည်းတူ မှားယွင်းနိုင်သော စာလုံးပေါင်းများမှာ င-သတ် နှင့် ဥ (ညကလေး) သတ်၊ လုံးကြီးတင်ဆန်ခတ်နှင့် ည-သတ်၊ ငြ နှင့် ည ၊ ယ နှင့် ရ တို့ဖြစ်ပါသည်။

င-သတ်နှင့် ဥ-သတ် တို့သည် အသံတူသည့်အတွက် အချို့စာလုံးများ၊ အရေးမှားတတ်ပါသည်။ ‘နာကျင်၊ ရွှေကျင်၊ ကျင်လည်’ တို့ကို င-သတ်နှင့် ရေးရပြီး၊ ‘ခါးကျင်(ခါသေး)၊ ထံကျင်’ တို့ကို ဥ-သတ်နှင့် ရေးရသည်။ ထို့အတူ ‘ကြင်နာ နှင့် ရှောင်ကြင်၊ ချင် (စားချင်သောက်ချင်) နှင့် ချင် (အရသာချင်) ချင်းနင်းနှင့် ချဉ်းကပ် လက်ရွေးစင်နှင့်ဖိတ်စဉ်၊

ညှင်း (အနာ)နှင့်ညှင်းဆဲ၊ ညှင်း ဆိုးဆိုး ပျင်းရိနှင့် ပျင်းတွဲတွဲ
ဖျင်အင်္ကျီနှင့် ရန်ပွဲဖျင်၊ ညံ့ဖျင်းနှင့် စပ်ဖျင်းဖျင်းတို့သည်
ယှဉ်တွဲလေ့လာသင့်သော စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံများ ဖြစ်သည်။

မှားတတ်သော စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံတစ်မျိုးမှာ လုံးကြီး
တင်ဆန်ခတ်နှင့် ည-သတ် ဖြစ်ပါသည်။ တစ်စုံတစ်ခု
စတင်၍ ထွင်သည်ကို 'တီထွင်' ဟုရေးရပါသည်။ (လယ်ထဲ
ယာထဲတွင် တီကောင်များကို ထွင်ပြင်ရှင်းလင်းရသည်ကို
အစွဲပြု၍ ဤသို့ရေးရခြင်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်သားရဖူးပါသည်)
'တည်ထောင်' ကျတော့ ည-သတ်နှင့် ရေးရပါသည်။

'သီးရင့်၊ ရင့်သီး၊ သီးနင်း၊ ခါးခါးသီးသီး' တို့ကို လုံးကြီး
တင်ဆန်ခတ်နှင့် ရေးရပြီး 'သည်းထန်ကို ည-သတ်နှင့်
ရေးရကြောင်းကိုလည်း ဝရပြုရန်ဖြစ်သည်။ 'ထင်းတစ်စီး'
ဟု ဆိုလျှင် လှည်းနှင့် စတ်စီးစာဟု ဆိုရာရောက်၍ 'ထင်း
တစ်စည်း' ဟု ဆိုလျှင်မူ ကြိုးနှင့်စည်းထားသော ထင်းစည်း
တစ်စည်းဟု ဆိုရာရောက်ပါသည်။

ငြနှင့် ညသည်လည်း မှားတတ်သော စာလုံးပေါင်း
တစ်တွဲဖြစ်သည်။ ငြာသံပေးနှင့် လိမ်ညာ၊ သို့သော်ငြားလည်း
နှင့် လင်မယားညား၊ ငြိတွယ်နှင့် မီးညို၍ညို၊ ငြီးငွေ့နှင့်
ညီးညီးတောက်လောင်၊ ငြူစုနှင့် ညည်းညူ။ ငြိငြင်နှင့်
ညိုမည်း၊ ရန်ငြိုးနှင့် ညိုးညိုးညံ့ညံ့၊ ငြင်းခုံနှင့် ညင်းပျောင်း
တို့ကို နှုန်းယှဉ်ကြည့်နိုင်ပါသည်။

ဥ(ညကလေး) နှင့် ည(ညကြီး)ကိုလည်း ခွဲခြားမှတ်ရန်
ဖြစ်သည်။ ဥ(ညကလေး)သည် ပါဠိစာလုံးဖြစ်၍ 'ဉာတကာ၊

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

ဉာဉ်၊ ဉာဏ်' တို့ကို ဥ (ဥကလေး) နှင့် ရေးမှမှန်ပါသည်။ ဥ (ဥကြီး) မှာမူ မြန်မာစာလုံးဖြစ်၍ 'လိမ်ညာ၊ ဆူညံ' စသည် တို့ကို ဥကြီးနှင့်ရေးရပါသည်။ စာရေးဆရာ 'ဦးဉာဏ်' ကို 'ဦးဉာဏ်' ဟူ၍ ရေးလျှင် မှားတတ်ပါသည်။ ပါဠိစာလုံးဖြစ်၍ 'ဉာဏ်' ဟု ရေးမှ မှန်ပါလိမ့်မည်။

ယနှင့် ရ သည်လည်း မှားတတ်သည့် စာလုံးပေါင်း ဖြစ်သည်။ 'ယောင်ယမ်း' နှင့် 'ရောင်ရမ်း' ဆိုပါစို့။ မှားယွင်း ပြီး လုပ်ကိုင်ပြောဆိုသည်ကို 'ယောင်ယမ်း'၊ ဖောရောင်သည် ကို 'ရောင်ရမ်း' ဟု ခွဲခြားရပါသည်။ ထွန်ယက်နှင့်ရက်ကန်း ရက်၊ ဟုတ်ပါရဲ့နှင့် ယဲ့ယဲ့ကလေး အပေါ်ယံနှင့် အခြံအရံ ယိုးစွပ်နှင့် ရိုးသားတို့သည်လည်း အလားတူ ခွဲခြားသုံးမည့် စာလုံးများဖြစ်ပါသည်။

ထပ်တူ တူသောအသံတူမျိုးမဟုတ်စေကာမူ အသံတူ ဖတ်ရခြင်းကြောင့် မှားလေ့ရှိသော စာလုံးပေါင်းမှာ 'နေ့လယ် နှင့် နေ့လည်' ဖြစ်ပါသည်။ လည်ကို လယ်ဟု အသံထွက် သောကြောင့် 'နေ့လယ်' ဟု ရေးရမည့်နေရာတွင် 'နေ့လည်' ဟု မှားရေးတတ်ပါသည်။ အလယ်ပိုင်းကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ် သည့်အတွက် 'နေ့လယ်' ဟု ရေးမှ မှန်ပါသည်။

အစေ့အဆန်ကလေးဟု ထင်သည့်အတွက် မျက်စိကို မျက်စေ့ဟု မှားရေးခြင်းလည်း ရှိပါသည်။ မေးစေ့ကျတော့ 'မေးစိ' ဟု အသံထွက်သော်လည်း၊ မေးစေ့ဟု ရေးမှမှန်ပါ သည်။ 'နောက်စေ့' သည်လည်း ထိုသဘောအတိုင်းဖြစ်ပါ သည်။ ယှဉ်ပြီးမှတ်သားလျှင် မမှားနိုင်ပါ။

အသံချင်းနီးစပ်ပြီး မှားတတ်သော စာလုံးပေါင်း အတွဲ တစ်ခုမှာ ‘ခါ’ နှင့် ‘ကာ’ ဖြစ်ပါသည်။ အချိန်အခါကို ဆိုလို လျှင် ‘ခါ’ ဟုသုံးရပြီး ‘လျက်’ နှင့် အသုံးတူသော ‘စကား ဆက်’ ကိုမူ ‘ကာ’ ဟု သုံးရပါသည်။ နံနက်ချိန်ခါ၊ နက်ဖြန်ခါ တို့တွင် ‘ခါ’ ဖြစ်ပြီး သွားကာ၊ လာကာ၊ နေကာ တို့တွင် ‘ကာ’ ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာစာလုံးပေါင်း သတ်ပုံကျမ်းတွင် ‘ပဲ’ နှင့် ‘ဘဲ’ ‘ဖူး’ နှင့် ‘ဘူး’၊ ‘ဖက်’ နှင့် ‘ဘက်’ တို့ကို ခွဲခြား၍သုံးထား သည်မှာလည်း မှတ်သားစရာဖြစ်ပါသည်။ ‘လူပဲ၊ နတ်ပဲ၊ ဟုတ်တာပဲ’ ဟူသော အသုံးများတွင် ‘ပဲ’ ကို သုံးပြီး ‘မသွားဘဲ၊ မလာဘဲ’ ဟူသော အသုံးများတွင် ‘ဘဲ’ကို သုံးပါသည်။ မ-နှင့်တွဲလျှင် ‘ဘဲ’၊ မ-နှင့် မတွဲလျှင် ‘ပဲ’ ဟု ခွဲခြားမှတ်နိုင်သည်။ ‘လုပ်ဖူးသည်၊ သွားဖူးသည်’ တို့တွင် ‘ဖူး’ ကို သုံးရပြီး ‘မသွားဘူး၊ မလာဘူး’ တို့တွင် ‘ဘူး’ ကို သုံးရပါသည်။ ‘တွဲဖက်၊ ပွေ့ဖက်’ တို့တွင် ‘ဖက်’ ဖြစ် ပြီး၊ ‘တောင်ဘက်၊ မြောက်ဘက်’ တို့တွင် ‘ဘက်’ ဖြစ်ပါသည်။

ကြိယာနှင့် နာမ်ကို ဖ နှင့် ဘ ခွဲသုံးပုံလည်း ရှိပါ သည်။ ‘စာဖွဲ့သည်’ ကို ‘ဖွဲ့’၊ ‘တောဘွဲ့ ၊ တောင်ဘွဲ့၊ဘွဲ့ သီးချင်းကို ‘ဘွဲ့’ ဟု သုံးပုံမျိုး ဖြစ်ပါသည်။

‘တ’ နှင့် ‘တစ်’ သည်လည်း ဂရုပြုခွဲခြားရမည့် စာလုံး ပေါင်းဖြစ်ပါသည်။ ‘တစ်’ ဟူသော အရေအတွက် အဓိပ္ပာယ် ဆောင်သည့် စာလုံးများကို ‘တစ်’ ဟု ရေးရန်ဖြစ်ပါသည်။

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

‘တစ်ကိုယ်တော်၊ တစ်ခါတစ်ခေါက်၊ တစ်ခုခု၊ တစ်ခြမ်း၊ လူတစ်စုတစ်ပိုင်း၊ တစ်ပြိုင်တည်း၊ တစ်သီးပုဂ္ဂလ’ စသည်တို့ ဖြစ်သည်။ ‘တစ်’ အဓိပ္ပာယ်မရလျှင်မူ ‘တ’ ဟု သုံးရန် ဖြစ်ပါသည်။ ‘တကွ၊ တကွဲတပြား၊ တခြား၊ တငိုငိုတရီရီ၊ တစေ့တစောင်း၊ တစ်ထစ်ချ၊ တပျော်တပါး၊ တဖျပ်ဖျပ်လန့်၊ တလွဲတချော်’ စသည်တို့တွင် ‘တ’ သည် ရှေ့က ဆက်သုံးရ သည့် ရှေ့ဆက်စကားမျိုးဖြစ်ပါသည်။

‘တ’ မှန်သမျှ ‘တစ်’ ရေးရမည်ဟု ပုံသေသတ်မှတ် ထားပြီး ‘တကွ’ ကို ‘တစ်ကွ’၊ ‘တကယ်’ ကို ‘တစ်ကယ်’ ‘တစေ့တစောင်း’ ကို ‘တစ်စေ့တစ်စောင်း’ ဟူ၍ အချို့ မှားရေးတတ်ပါသည်။ ‘တခါတလေ၊ တစ်ခုတလေ၊ တစ်နေ့တခြား’ တို့တွင် ‘တလေ’ ‘တခြား’ တို့ကို ‘တစ်’ ဟု မရေးရကြောင်း ဂရုပြုရန်ဖြစ်ပါသည်။ ‘တစ်’ အဓိပ္ပာယ် မရသောကြောင့် မရေးခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

‘သူလည်း မလာ၊ ငါလည်းမသွား’ ဟူသော အသုံးမှ ‘လည်း’ ကို ‘လဲ’ ဟု အသံထွက်သော်လည်း ‘လည်း’ ဟု ရေးရပါသည်။ ဤသဘောကို ဂရုမပြုဘဲ ‘လဲ’ မှန်သမျှ ‘လည်း’ ဟု ရေးရမည်ဟူ၍ ပုံသေသတ်မှတ်ပြီး စကားပြောခန်း များတွင် ‘သူ ဘယ်ကလာသလည်း၊ သူ ဘယ်သူလည်း’ ဟု မှားရေးကြသည်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။ မေးခွန်းကို အဆုံး သတ်သော ‘လဲ’ ဟူသော အသုံးကိုမူ ‘လဲ’ ဟုပင် ရေးရပါသည်။

နောက်ထပ် ခွဲသုံးသည့် အသုံးတစ်ခုမှာ ၄င်းနှင့်

လည်းကောင်း ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းလူသည်၊ ၎င်းကိစ္စကို၊ ၎င်းပြင်၊ ၎င်းသည် ဟူ၍ တစ်ခုခုကို ညွှန်းဆိုလျှင် ‘၎င်း’ ကို သုံးရပါသည်။ ‘ဆရာသော်လည်းကောင်း၊ ဆရာမသော်လည်းကောင်း လာမည်’ ဟူသော အသုံးမျိုးတွင်မူ ‘လည်းကောင်း’ ကို သုံးရပါသည်။ စင်စစ် ‘၎င်း’ သည် ‘လည်းကောင်း’ ၏ အတိုကောက်ဖြစ်ပါသည်။ သူ့နေရာနှင့် သူ ယခုလို ခွဲခြားသုံးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အချို့က ‘၎င်း’ မသုံးရ၊ ‘လည်းကောင်း’ သာ သုံးရမည်ဟု ထင်ပြီး ‘လည်းကောင်းလူသည်’ ‘လည်းကောင်းကိစ္စ’ ကို စသည်ဖြင့် မှားသုံးတတ်ကြပါသည်။ သုံးသည့်နေရာလိုက်ပြီး ခွဲခြားသုံးရန်ဖြစ်ပါသည်။

ဤမျှဆိုလျှင် ဂရုပြုလေ့လာသင့်သည့် စာလုံးပေါင်း သတ်ပုံများ ခြုံငုံမိလောက်ပါပြီ။ မြန်မာစာလုံးပေါင်း သတ်ပုံကျမ်းကို လက်ကိုင်ထားပြီး စာဖတ်ရာတွင်လည်း စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံကို ဂရုပြုဖတ်ရှုလျှင် စာလုံးပေါင်း သတ်ပုံများရေးတတ်သည့်ပြဿနာ ပြေလည်နိုင်စရာရှိသည်ဟု သဘောရပါသည်။

မှားသုံးလေ့ရှိသော အသုံးအနှုန်းများ (၅)

ကျောင်းသားများ မြန်မာစာရေးသားရာတွင် ဂရုပြုသင့်သည့် ‘ဆောင်စရာ ရှောင်စရာများ’ ကို ဖော်ပြလိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဤဆောင်းပါးကို ရေးသားနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယခင်ဆောင်းပါးများတွင် စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံကိစ္စကို ဆွေးနွေးပြီးပါပြီ။ ယခု စကားအသုံးအနှုန်းကိစ္စကို ဆက်လက်ဆွေးနွေးပါဦးမည်။

စကားသုံးနှုန်းရာတွင် ‘မှားနေကျ စကားအသုံးအနှုန်းများ’ ဟု ဆိုရလောက်အောင် ခေတ်အဆက်ဆက် အမှားမှားသုံးနေကြသော စကားများရှိပါသည်။ ထိုအသုံးအနှုန်းများ မှားယွင်းနေကြောင်း အမှန်မှာ မည်သို့ဖြစ်ကြောင်း အကျိုးသင့် အကြောင်းသင့်ထောက်ပြ ဆွေးနွေးချက်များလည်း အကြိမ်ကြိမ်ပေါ်ထွက်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ဘာကြောင့်မှန်းတော့ မသိပါ။ မှားသုံးမှုများကတော့ အစဉ်အဆက်ရှိနေဆဲပင်ဖြစ်ပါသည်။

ပထမဆုံးတင်ပြလိုသော စကားအသုံးအနှုန်းမှာ ‘သူမ’ ဆိုသော အသုံးအနှုန်းဖြစ်သည်။ တစ်စုံတစ်ယောက်ကို နာမ်စားဖြင့် ရည်ညွှန်းသုံးရာတွင် ယောက်ျားကို ‘သူ’ ၊ မိန်းမကို ‘သူမ’ ဟု ခွဲသုံးမှုမျိုးကို စာအုပ်စာတမ်းများတွင် မကြာခဏ တွေ့ရပါသည်။ ဝတ္ထုထဲတွင် မိန်းကလေးတစ်ယောက်အကြောင်းကို ရေးဖွဲ့ရာ၌ ‘သူမ၏ အမည်မှာ လှလှချော ဖြစ်သည်။ သူမသည် အမည်နှင့်လိုက်အောင် လှလည်း လှ၊ ချောလည်း ချောသူဖြစ်သည်’ စသည့် ရေးဖွဲ့ပုံမျိုးကို တွေ့ရတတ်ပါသည်။ စင်စင် ‘သူမ’ သည် မြန်မာသုံးမဟုတ်ပါ။ မြန်မာစကားမှာ ‘သူမ’ ဆိုသော အသုံးအနှုန်း မရှိပါ။ မြန်မာစကားမှာ ယောက်ျားကိုဖြစ်စေ၊ မိန်းမကိုဖြစ်စေ နာမ်စားသုံးလျှင် ‘သူ’ ဟုသာ သုံးပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် စကားပြောပုံကို သတိထားကြည့်ပါ။ “ဆွေဆွေတော့ ‘သူ့’ အမေခေါ်လို့ပြန် လိုက်သွားပြီ၊ လှလှက ဒီနေ့ ‘သူ့’ နေမကောင်းလို့ မလာတော့ဘူးလို့ ပြောတယ်” ဟူ၍သာ ပြောရိုးဖြစ်ပါသည်။ “ဆွေဆွေတော့ ‘သူမ’ အမေကခေါ်လို့ ပြန်လိုက်သွားပြီ လှလှက ဒီနေ့ ‘သူမ’ နေမကောင်းလို့ မလာတော့ဘူး၊ ပြောတယ်” ဟူ၍ ဘယ်သူ ပြောပါသနည်း။

စာထဲပေထဲ ပြန်ကြည့်လျှင်လည်း ရှေးစာဖြစ်စေ၊ ခေတ်စာဖြစ်စေ လေးစားလောက်သောစာ မှန်သမျှတွင် ‘သူမ’ အသုံးမရှိပါ။ သို့ပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် ‘သူမ’ အသုံးတွင်နေရပါသနည်း။

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

‘သူမ’ အသုံးပေါ်လာပုံမှာ အင်္ဂလိပ်သဒ္ဒါကို မြန်မာဘာသာပြန်ရာက စတင်ခဲ့သည်ဟု သိရပါသည်။ ကိုလိုနီခေတ်တွင် ထင်ရှားသော အင်္ဂလိပ်သဒ္ဒါစာအုပ်တစ်အုပ်ဖြစ်သည့် နက်စဖီး (Nesfield) ၏ သဒ္ဒါစာအုပ်ကို ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ဦးက မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါသည်။ ထိုသို့ ပြန်ဆိုရာတွင် Pronoun (နာမ်စား) များကို ဘာသာပြန်ရာ၌ He, She ဟူသော နာမ်စားနှစ်ခုကို မြန်မာလို မည်သို့ဖော်ပြမည်ဟူသော ပြဿနာပေါ်လာပါသည်။ မြန်မာမှာ ထိုသို့အသုံးမကွဲပါ။ ယောက်ျားဖြစ်စေ၊ မိန်းမဖြစ်စေ ‘သူ’ဟူသော သုံးရိုးဖြစ်သည်ကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ကောင်းစွာသိပါသည်။ ထို့ကြောင့် He နှင့် She ကို ဘာသာပြန်ရာတွင် He ကို ‘သူ’ She ကို ‘သူမ’ ဟူ၍ ကွဲပြားအောင် ခွဲပြလိုက်ပါသည်။ ‘She’ ကို မြန်မာလို ‘သူ’ ပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် အမျိုးသမီးကို ရည်ညွှန်းသည်ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် နောက် (မ) ဟု ကွင်းစကွင်းပိတ်နှင့် ပြလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် အများက ထိုအသုံးအနှုန်းကို ‘သူမ’ ဟု ထင်မှားကာ ‘သူမ’ ဟု သုံးကြခြင်းဖြစ်ကြောင်း မှတ်သားရဖူးပါသည်။

မြန်မာစကား၏ သဘာဝနှင့်လည်း မကိုက်ညီ၊ ရှေးရိုးရေးစဉ်လည်းမရှိ၊ ပြောရိုးပြောစဉ်လည်း မရှိသော ‘သူမ’ ကို မသုံးသင့်ကြောင်း ပညာရှင်များက ထောက်ပြခဲ့ဖူးပါသည်။ သို့သော် သုံးသူတို့ကလည်း မှားသုံးနေကြဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ အချို့က ‘သူ’ ဟု သုံးလျှင် ယောက်ျား၊ မိန်းမမကွဲမှာစိုး၍ ခွဲသုံးသင့်သည်ဟု အကြောင်းပြပါသေးသည်။

စိုးရိမ်စရာ မရှိပါ။ စကားသုံးနှုန်းသည်ဆိုရာ၌ ရှေ့နောက် စကား အဆက်အစပ်နှင့် သုံးခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ရှေ့နောက် ဆက်စပ်ကြည့်လျှင် ကျားမ ကွဲပြားပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် အသုံးမှားဖြစ်သော ‘သူမ’ ကို ကျောင်းသားများ ရှောင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

မှားလုံးလေ့ရှိသော အသုံးအနှုန်းတစ်ခုမှာ ‘စသော’ နှင့်အလားတူစကားများ ဖြစ်ပါသည်။ ‘စတဲ့၊ အစရှိသော စသည့်၊ အစရှိသည့်’ စသည်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အမျိုးအမည် များကို ဖော်ပြရာ၌ အားလုံးအပြည့်အစုံမပြောဘဲ ချန်ထား လိုလျှင် ‘စသော’ ဟု သုံးပြီး ချန်ထားနိုင်ပါသည်။ အပြည့် အစုံပြောလျှင်မူ ထိုစကားများ မသုံးရပါ။ ‘ဘုရား တရား သံဃာ’ရတနာ ၃ ပါး အကြောင်း ပြောမည်ဆိုပါစို့။ ၃ပါး စလုံး အပြည့်အစုံမပြောဘဲ ‘ဘုရား အစရှိသော ရတနာ ၃ ပါးဟုပြောနိုင်ပါသည်။ အပြည့်အစုံပြောလျှင် ‘ဘုရား တရား သံဃာ ဟူသောရတနာ ၃ပါး’ ဟုပြောရပါမည်။ သို့သော် အချို့က ‘ဘုရား၊တရား၊သံဃာ စသောရတနာသုံး ပါး’ ဟူ၍ မှားတတ်ကြပါသည်။ အပြည့်အစုံလည်း ပြော ပါလျက် ‘စသော’ ထပ်ထည့်လျှင် ရတနာ ၃ ပါးမက နောက်ထပ်ရှိနေသေးသလိုလို အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်ပါလိမ့် မည်။ ထို့အတူရှေးခေတ်မြန်မာစာပေသမိုင်းကို ‘ပုဂံ၊ပင်းယ၊ ခေတ်၆ခေတ် ၅ထားသည်’ဟု သုံးလျှင် မှားပါသည်။ ခေတ်၆ ခေတ်စလုံး အပြည့်အစုံပါဝင်ပြီးဖြစ်သည့်အတွက် ‘စသည်

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

ထည့်ဖို့ မလိုပါ။ ‘ပုဂံ၊ ပင်းယ စသည်ဖြင့် ခေတ်၆ခေတ် ခွဲထားသည်’ ဟုသုံးလျှင် လုံလောက်ပါပြီ။ အပြည့်အစုံ ဖော်ပြလျှင် ‘ပုဂံ၊ ပင်းယ၊ အင်းဝ၊ တောင်ငူ၊ ညောင်ရမ်း၊ ကုန်းဘောင် ဟူ၍ ခေတ် ၆ ခေတ်ခွဲထားသည်’ ဟုသုံး နိုင်ပါသည်။ ပြောကြရေးကြရာတွင် မှားနေကျအသုံးအနှုန်း တစ်ခုဖြစ်၍ ဂရုပြုသင့်ပါသည်။

နောက်ထပ် တင်ပြလိုသောအသုံးအနှုန်းတစ်ခုမှာ ‘မှ’ နှင့် ‘က’ ဖြစ်ပါသည်။ ကတ္တား (ပြုလုပ်သူ) ဖြစ်ကြောင်းပြ သော ‘က’နေရာတွင် ‘မှ’ ကို မှားသုံးလေ့ရှိကြပါသည်။ ‘ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးမှ မိန့်ခွန်းမြတ်ကြားပါတော့မည်’။ ‘ပါမောက္ခမှ ဆုချီးမြှင့်ပါတော့မည်’ ဟူသော အသုံးအနှုန်း မျိုးဖြစ်ပါသည်။ ‘ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးက၊ ပါမောက္ခက’ ဟု သုံးမှ မှန်ပါလိမ့်မည်။ ‘မှ’ သည် ထွက်ခွာရာပြသည့် စကားဖြစ်ပါသည်။ ရန်ကုန်မှ မန္တလေးသို့ သွားမည်။ အိမ်မှ ထွက်လာသည်’ ဟူ၍ သုံးကြပါသည်။ ‘က’ နေရာတွင် ‘မှ’ ကို သုံးသောအခါ အချို့နေရာတွင် အဓိပ္ပာယ်ဆန့်ကျင် ဘက်ပင် ဖြစ်သွားတတ်ပါသည်။ ကြည့်ပါ။

- (၁) သမဝါယမအသင်းက လူသုံးကုန်များကို ဝယ်ယူ သွားသည်။
- (၂) သမဝါယမအသင်းမှ လူသုံးကုန်များကို ဝယ်ယူ သွားသည်။

ဤဝါကျ (၂) ခုသည် အဓိပ္ပာယ်တောင်နှင့်မြောက် ဆန့်ကျင်ခြားနားပါသည်။ ဝါကျ(၁) တွင် ပြုလုပ်သူကိုပြု

သော 'က' ကို သုံးသည့်အတွက် သမဝါယမအသင်းသည် လူသုံးကုန် ဝယ်ယူသည့်ဌာနဖြစ်ကြောင်း သိရပါသည်။ဝါကျ (၂) တွင်မူ ထွက်ခွာရာပြသော 'မှ' ကို သုံးသည့်အတွက် သမဝါယမအသင်းသည် လူသုံးကုန်များကို အခြားသူများအား ရောင်းလိုက်သည့်ဌာန ဖြစ်သွားပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤ စကားနှစ်လုံးကို သူ့နေရာနှင့်သူ မှန်အောင်သုံးရန် လိုအပ်ပါသည်။

အသုံးမှားလေ့ရှိသော စကားများကို မှန်အောင် ဂရုပြု သုံးခြင်းသည်လည်း လိုအပ်ချက်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

မှားသုံးလေ့ရှိသော အသုံးအနှုန်းများ (၂)

မှားသုံးနေကျ စကားအသုံးအနှုန်းများအကြောင်း စတင်ဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။ အမှတ်မထင် မှားသုံးမိရင်းက အမှားကို အမှန်ထင်ကာ ဆက်သုံးနေတတ်ကြကာ ဆက်သုံးနေတတ်ကြသော အသုံးအနှုန်းများအကြောင်း ဆွေးနွေးပါဦးမည်။

‘မှနှင့်က’ အသုံးမှားသည့်နည်းတူ ‘ကိုနှင့်အား’ ကိုလည်း အသုံးမှားလေ့ရှိကြပါသည်။ ‘ကို’ သည် ပြုလုပ်ခြင်းခံရသူ၊ ပြုလုပ်ခြင်းခံရသော အရာတို့ကိုပြသော စကားဖြစ်

သည်။ (ကံဝိဘတ်' ဟုခေါ်သည်) 'သူသည် ခွေးကိုရိုက်၏'၊
 'တပည့်တို့သည် ဆရာကို ရိုသေကြ၏' စသည်တို့ဖြင့်
 သုံးလေ့ရှိကြပါသည်။ အားမှာမူ လက်ခံသူကို ပြသည့်စကား
 ဖြစ်သည်။ ('လက်ခံပြဝိဘတ်' ဟု ခေါ်သည်)။ 'ဆရာသည်
 စာအုပ်ကို ကျွန်တော့်အား ပေး၏'၊ 'လှလှသည် ထို
 အကြောင်းကို ဖေဖေအား ပြော၏' စသည်ဖြင့် သုံးလေ့ရှိ
 ကြပါသည်။ ကျွန်တော်သည် စာအုပ်ကိုလက်ခံသူဖြစ်ကြောင်း
 'အား' က ပြပါသည်။ ဤသာဓကများနည်းတူ 'ကို' ဝိဘတ်
 တွဲသည့် လက်ခံပုဒ်ပါ ၂ ခုစလုံးပါနေသည့်ဝါကျမျိုးတွင်မူ
 ကံဝိဘတ်ကို ချေလိုက်ပြီး 'အား' အစား 'ကို' ကို သုံးနိုင်
 ပါသည်။ 'ဆရာသည် ကျွန်တော့်အား စာအုပ်ပေး၏' 'လှလှ
 သည် ဖေဖေကို ထိုအကြောင်းပြော၏' ဟူ၍ သုံးပုံမျိုးဖြစ်ပါ
 သည်။

ကံပုဒ်တစ်ခုတည်းပါလျှင်မူ 'ကို' ကိုသာသုံးရန် ဖြစ်
 ပါသည်။ ကံပုဒ်တစ်ခုတည်းပါ ပါလျက် 'ကို'မသုံးဘဲ 'အား'
 သုံးနေကြသည်ကို မကြာခဏတွေ့ရတတ်ပါသည်။ 'မောင်ပု
 သည် ခွေးအား ရိုက်၏'၊ 'ဆရာသည် တပည့်အား ချစ်ခင်
 ၏' ဟူသောအသုံးမျိုးများဖြစ်ပါသည်။ လက်ခံပုဒ်မပါဘဲ
 ကံပုဒ်တစ်ခုတည်းပါသော ဝါကျမျိုးတွင် 'ကို' ကိုသုံးလျှင်
 ရှင်းနေပါလျက် 'အား' ကို သုံးနေကြသည်မှာ စဉ်းစားစရာ
 ဖြစ်ပါသည်။ 'ကို' နှင့် 'အား' ခွဲခြားသုံးဖို့မလိုသည့် ဝါကျမျိုး
 တွင် 'ကို' ကိုသာ တစ်သမတ်တည်း ထည့်သုံးသင့်ပါသည်။

ဆက်လက်တင်ပြလိုသော အသုံးအနှုန်းတစ်ခုမှာ

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

‘လည်းကောင်း’ အသုံးအနှုန်းဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာစာလုံးပေါင်းသတ်ပုံကျမ်းတွင် ‘၎င်း’ နှင့် ‘လည်းကောင်း’ ခွဲခြားသုံးနှုန်းထားပုံကို ဆွေးနွေးလိုသော အသုံးအနှုန်းမှာ ‘လည်းကောင်း’ ၊ ခါထပ်ပြီးသုံးသော အသုံးအနှုန်းအကြောင်း ဖြစ်ပါသည်။

‘လည်းကောင်း’ ၊ ခါ ထပ်ပြီး ‘လည်းကောင်း - လည်းကောင်း’ ဟူ၍လည်း သုံးပါသည်။ ရှေ့က ‘သော်’ ထည့်ပြီး ‘သော်လည်းကောင်း၊ သော်လည်းကောင်း’ ဟူ၍လည်း သုံးပါသည်။ ထိုအသုံးအနှုန်း ၊ မျိုးသည် အဓိပ္ပာယ်ချင်း ကွဲပြားခြားနားပါသည်။ ‘လည်းကောင်း-လည်းကောင်း’ သည် ဖော်ပြသည့် အကြောင်းအရာ ၊ ခုစလုံးကို ရည်ညွှန်းပါသည်။ ‘သော်လည်းကောင်း-သော်လည်းကောင်း’ မှာမူ ဖော်ပြသည့် အကြောင်းအရာ ၊ ခုထဲမှ တစ်ခုခုကိုသာ ရည်ညွှန်းပါသည်။ ဆိုပါစို့။

၁။ ဖေဖေသည် မန္တလေးသို့လည်းကောင်း မော်လမြိုင်သို့လည်းကောင်း မကြာမီအလည်အပတ်သွားလိမ့်မည်။

၂။ ဖေဖေသည် မန္တလေးသို့သော်လည်းကောင်း၊ မော်လမြိုင်သို့သော်လည်းကောင်း၊ မကြာမီ အလည်အပတ်သွားလိမ့်မည်။

ထိုဝါကျ ၊ ခုသည် အဓိပ္ပာယ်ချင်း ခြားနားပါသည်။ ဝါကျ ၁ အရ ဖေဖေသည် မန္တလေးသို့လည်း သွားမည်။ မော်လမြိုင်သို့လည်း သွားမည်။ ၊ နေရာစလုံးသွားမည်ဟု

အဓိပ္ပာယ်ရပါသည်။ ဝါကျ ၂အရမူ ဖေဖေသည် မန္တလေးကို ဖြစ်စေ၊ မော်လမြိုင်ကိုဖြစ်စေ တစ်နေရာရာကိုသာ သွားမည် ဟု အဓိပ္ပာယ်ရပါသည်။ ဤသို့ အဓိပ္ပာယ်ချင်း ခြားနားသည့် အတွက် သတိထားသုံးရန် လိုပါသည်။

တစ်ခါက ဟောပြောပွဲတစ်ခုတွင် ဟောပြောသည့် ပုဂ္ဂိုလ်က ‘သဘာပတိကြီးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပရိသတ် ကိုသော်လည်းကောင်း၊ များစွာကျေးဇူးတင်ပါသည်’ ဟု ပြော လိုက်မိသည့်အတွက် သဘာပတိကို ကျေးဇူးတင်လျှင် ပရိသတ်ကို ကျေးဇူးမတင်၊ ပရိသတ်ကို ကျေးဇူးတင်လျှင် သဘာပတိကို ကျေးဇူးမတင်ဟုဆိုရာ ရောက်သွားကြောင်း၊ ပညာရှင်တို့ မိန့်ဆိုဖူးပါသည်။ အမှန်မှာ သဘာပတိကြီးကို လည်းကောင်း၊ ပရိသတ်ကိုလည်းကောင်း များစွာ ကျေးဇူး တင်ပါတယ်’ ဟုပြောမှ ၂ ဦးစလုံး ကျေးဇူးတင်သည့် အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ အသုံးမှားတတ်သည့်အတွက် သတိထားသုံးရန်လိုအပ်သည့် အသုံးအနှုန်းများ ဖြစ်ပါသည်။

‘လည်းကောင်း’ ၂ ကြိမ်ထပ်သုံးရသည်ကို အမှတ် မထင်မေ့လျော့ပြီး တစ်ကြိမ်တည်းသုံးသည့် အမှားမျိုးလည်း တွေ့ရတတ်ပါသည်။ ရှေ့က ‘လည်းကောင်း’ တစ်ခုခံထား ပြီးနောက်က ‘လည်းကောင်း’ တစ်ခု ထပ်လိုက်ရမည်ကို မေ့လျော့သွားသည့်အတွက် ဤအမှားမျိုး မှားရခြင်းဖြစ်ပါ သည် အထူးသဖြင့် ဝါကျရှည်လျှင် ပို၍ မှားတတ်ပါသည်။

ဤပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ သက်ဆိုင်သည့် အသင်း အဖွဲ့များက အကျိုးအကြောင်း ဖော်ပြဆွေးနွေးကြလျှင်

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

လည်းကောင်း ယခင်က တွေ့ကြုံခဲ့ဖူးသည့် အမှားအယွင်းများ၊ အားနည်းချက်များကို ပြန်လည်ရည်ညွှန်းဖော်ပြလာကြလျှင် အကျိုးရှိမည်ဟု ယူဆပါသည်။

အမှတ်မထင် ရေးလိုက်မိသည့်အခါမျိုးတွင် ဤကဲ့သို့ ‘လည်းကောင်း’ တစ်ခုတည်း ပါနေသောဝါကျမျိုး ဖြစ်သွားတတ်ပါသည်။ ရှေ့က ဆွေးနွေးကြလျှင် ‘လည်းကောင်း’ဟု ခံထားသည့်အတွက် နောက်လည်း ‘ရည်ညွှန်းဖော်ပြလာကြလျှင် လည်းကောင်း’ ဟု လိုက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ယခုမူ နောက်က ‘လည်းကောင်း’ မထည့်မိသည့်အတွက် ရှေ့က ‘လည်းကောင်း’ တစ်ခုတည်း အဖော်မရှိဘဲ ငုတ်တုတ်ကြီး ဖြစ်နေသဖြင့် ထိုဝါကျမျိုးကို ‘လည်းကောင်း ငုတ်တုတ်ဝါကျ’ ဟု ပညာရှင်တစ်ဦးက အမည်ပေးဖူးပါသည်။

‘လည်းကောင်း-လည်းကောင်း’ ကို မသုံးချင်လျှင် ‘လည်း-လည်း’ ကို အလဲအလှယ်သုံးနိုင်ပါသည်။ ‘သူသည် မန္တလေးသို့ လည်းကောင်း၊ မော်လမြိုင်သို့လည်းကောင်း သွားမည်’ ဟု မသုံးဘဲ ‘သူသည် မန္တလေးသို့လည်းသွားမည်၊ မော်လမြိုင်သို့လည်း သွားမည်’ ဟု သုံးနိုင်ပါသည်။ ‘သွားမည်’ ဟူသော ကြိယာကိုလည်း တစ်ခုစီ၏နောက်မှာ တွဲပြီးသုံးခြင်းသာ ခြားနားပါသည်။ အဓိပ္ပာယ်အတူတူ ဖြစ်ပါသည်။

ထို့အတူ ‘သော်လည်းကောင်း-သော်လည်းကောင်း’ ကို မသုံးချင်လျှင် ‘ဖြစ်စေ-ဖြစ်စေ’ ကို အလဲအလှယ်သုံးနိုင်ပါသည်။ ‘သို့မဟုတ်’ ကို သုံးလျှင်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

‘သူသည် မန္တလေးသို့ သော်လည်းကောင်း၊ မော်လမြိုင်သို့ သော်လည်းကောင်း၊ အလည်သွားမည်’၊ ‘သူသည် မန္တလေး သို့ဖြစ်စေ၊ မော်လမြိုင်သို့ဖြစ်စေ အလည်သွားမည်’၊ ‘သူသည် မန္တလေး သို့မဟုတ် မော်လမြိုင်သို့ အလည်သွားမည်’ ဟူသော ဝါကျ ၃ ခု အဓိပ္ပာယ်အတူတူပင် ဖြစ်ပါသည်။ တစ်မျိုးသုံးလျှင် ပြည့်စုံပါပြီ။ တစ်ခုမဟုတ် တစ်ခုဟူသော အဓိပ္ပာယ်ရပါပြီ။

မှားတတ်သော အသုံးအနှုန်းများကို သတိထားသုံးခြင်းဖြင့် အမှားအယွင်းကို ရှောင်ရှားနိုင်ပါလိမ့်မည်။

အသုံးပြုတတ်သော ‘နှင့်’

ဂရုပြု သုံးနှုန်းသင့်သော စကားအသုံးအနှုန်းများ အကြောင်းကို ဆွေးနွေးမည်ဆိုလျှင် ‘နှင့်’ ဆိုသော အသုံးအနှုန်းကို ချန်ထား၍ မဖြစ်ပါ။ ‘နှင့်’ သုံးပုံ နေရာမကျလျှင် မလိုအပ်ဘဲ စကားများ ပိုနေခြင်း၊ အဓိပ္ပာယ် ရှုပ်ထွေးခြင်းတို့ ဖြစ်တတ်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

‘နှင့်’ သည် သူ့ရှေ့က အကြောင်းအရာနှင့် သူ့နောက်ကအကြောင်းအရာကို ပေါင်းစည်းပေးနိုင်သည့် အစွမ်းသတ္တိရှိသည်။ ထို့ကြောင့် သူ့ကို ‘ပေါင်းစည်းပြသမှုနွဲ့’ ဟုလည်းခေါ်သည်။ ကြောင်နှင့်ခွေး၊ အိမ်နှင့်ကျောင်း သူနှင့်ငါ၊ ‘ဆရာနှင့်တပည့်’ စသည်တို့ကိုကြည့်လျှင် ရှေ့က အကြောင်းအရာနှင့် နောက် အကြောင်းအရာကို ‘နှင့်’က ပေါင်းစည်းပေးလိုက်ပြီး ၂ ခုစလုံးကို ဆိုလိုကြောင်းဖော်ပြနေသည်ကို တွေ့နိုင်သည်။

အထက်ပါအတိုင်း ‘ကြောင်နှင့်ခွေး၊ သူနှင့်ငါ’ စသည် ဖြင့် နာမ် ၂ ခု၊ နာမ်စား ၂ ခုတို့ကြားတွင် ‘နှင့်’ကိုထား ကာ ပေါင်းစည်းသည့်အနက်ဖြင့် သုံးနိုင်သော်လည်း ‘စား သည်နှင့် သောက်သည်’၊ ပြောသည်နှင့်လုပ်သည်’ စသည် ဖြင့် ကြိယာ ၂ ခုကြားမှာထားပြီး မသုံးနိုင်ကြောင်း သိသာ ပါသည်။ မြန်မာစကားမှာ ထိုသို့သုံးရိုး မရှိပါ။ ထိုသို့လည်း မည်သူမျှ သုံးမည်မထင်ပါ။

သို့သော် ‘အလုပ်ကို ဖြည်းဖြည်းနှင့် မှန်မှန်လုပ်ပါ’၊ ‘သွက်သွက်လက်လက်နှင့် ချက်ချက်ချာချာပြောပါ’ စသည် ဖြင့် ကြိယာဝိသေသန ၂ ခုကြားမှာ ‘နှင့်’ ထည့်ပြီး အချို့ သုံးတတ်ကြပါသည်။

စင်စစ်မှာမူ ကြိယာ ၂ ခုကြားမှာ ‘နှင့်’ ထည့်စရာ မလိုသည့်နည်းတူ ကြိယာဝိသေသန ၂ ခုကြားမှာလည်း ‘နှင့်’ ထည့်စရာမလိုပါ။ ‘ရင်သပ်ရှုမော သောသော အုပ်အုပ် ရုတ်ရုတ်သဲသဲ အံ့အဲ ချီးမွမ်းကြကုန်၏’ ဟူသော ရှေးက အသုံးအနှုန်းတစ်ခုကို ကြည့်လျှင် ကြိယာဝိသေသနများကြား မှာ ‘နှင့်’ မထည့်ကြောင်း တွေ့နိုင်ပါသည်။ ယနေ့သုံးနေ သော ‘တိတိကျကျ မှန်မှန်ကန်ကန် မြန်မြန်ဆန်ဆန် လုပ်ပါ’ ဟူသော အသုံးအနှုန်းတွင်လည်း ကြိယာဝိသေသနများ ကြားမှာ ‘နှင့်’ မလိုအပ်ကြောင်း တွေ့နိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ‘အလုပ်ကို ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန်လုပ်ပါ’၊ ‘သွက်သွက်လက်လက် ချက်ချက်ချာချာ ပြောပါ’ဟု သုံးလျှင်

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

မှန်နေပါပြီ။ ကြိယာဝိသေသနများကြားမှာ ‘နှင့်’ သွားထည့်လျှင် မလိုအပ်ဘဲ စကားပိုသုံးရာ ရောက်ပါသည်။

ထို့အတူ ‘ရွှင်ရွှင်ပြုံးပြုံးနှင့် ပြောတတ်သည်’၊ ‘ထောက်ထားညှာတာစွာနှင့် စဉ်းစားပေးပါရန်’ စသည်ဖြင့် ကြိယာဝိသေသနနှင့် ကြိယာကြားမှာ ‘နှင့်’ ထည့်သုံးတတ်ကြပါသေးသည်။ ‘ရွှင်ရွှင်ပြုံးပြုံး ပြောတတ်သည်’၊ ‘ထောက်ထားညှာတာစွာ စဉ်းစားပေးပါရန်ဟု ‘နှင့်’ မထည့်ဘဲသုံးလျှင် ပြည့်စုံပါပြီ။ မှန်လည်း မှန်ပါသည်။ ‘နှင့်’ ထည့်စရာ မလိုပါ။

အချို့နေရာတွင်မူ ‘နှင့်’ ကြောင့် စကားလုံး ပိုရုံသာမကဘဲ အဓိပ္ပာယ်ပါ ရှုပ်သွားတတ်ပါသည်။ ကြည့်ပါ။

‘အသက် ၄၀ ကျော်သော အမျိုးသားများနှင့် အမျိုးသမီးများကို အလုပ် ပင်ပင်ပန်းပန်း မလုပ်ပါစေနှင့်’။

ဤဝါကျသည် အဓိပ္ပာယ် ၂ မျိုး ထွက်နေပါသည်။ အသက် ၄၀ ကျော်သော အမျိုးသားများနှင့် အသက်မကန့်သတ်သော အမျိုးသမီးအားလုံးကို အလုပ် ပင်ပင်ပန်းပန်း မလုပ်ပါစေနှင့်ဟုလည်း အဓိပ္ပာယ် ရနိုင်ပါသည်။

ဤအဓိပ္ပာယ်အရ အမျိုးသားများကိုသာ အသက်ကန့်သတ်ပြီး အမျိုးသမီးများကို အသက်မကန့်သတ်သည့် သဘော ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ဖန် ‘အသက် ၄၀ ကျော်သော’ သည် အမျိုးသားနှင့်ရော အမျိုးသမီးနှင့်ပါ ဆိုင်သည်ဟုလည်း အဓိပ္ပာယ်ရပါသည်။ ဤသို့ဆိုလျှင် အသက် ၄၀

ကျော်သော အမျိုးသားများနှင့် အသက် ၄၀ ကျော်သော အမျိုးသမီးများကိုသာ ဆိုလိုရာ ရောက်ပါလိမ့်မည်။ ရှေ့က နာမဝိသေသနပါပြီး နောက်က နာမ် ၂ ခုကို ‘နှင့်’ နှင့် တွဲထားလျှင် ဤပြဿနာမျိုး ဖြစ်တတ်ပါသည်။ နာမဝိသေ သနသည် ‘နှင့်’ တွဲထားသော နာမ် ၂ ခု စလုံးနှင့်လည်း ဆိုင်ပါသည်။ (ပုံစံ. . . ပညာတော်သော ကျောင်းသားများ နှင့် ကျောင်းသူများ) နာမဝိသေသနသည် ကပ်လျက်ရှိသော နာမ်တစ်ခုတည်းနှင့်လည်း ဆိုင်နိုင်ပါသည်။ (ပုံစံ. . . အိုမင်း ရင့်ရော်နေသော အဘွားအိုများနှင့် မိန်းမပျိုများ)။

ထိုသဘောရှိသည့်အတွက် ရှေ့က နာမဝိသေသနပါ လျှင် ‘နှင့်’ ကို သတိထားသုံးရပါလိမ့်မည်။ ပထမပြခဲ့သော သာဓကတွင် ‘အသက် ၄၀ ကျော်သော’ သည်အမျိုးသား နှင့်ရော အမျိုးသမီးနှင့်ပါ ဆိုင်သည်ဆိုလျှင် အသက် ၄၀ ကျော်သော အမျိုးသား အမျိုးသမီးအားလုံးကို အလုပ်ပင်ပင် ပန်းပန်း မလုပ်ပါစေနှင့်’ အသက် ၄၀ ကျော်သော အမျိုး သားများနှင့် အသက် ၄၀ ကျော်သော အမျိုးသမီးများကို အလုပ်ပင်ပင်ပန်းပန်း မလုပ်ပါစေနှင့်’ စသည်ဖြင့် ကွဲပြား အောင် သုံးနိုင်ပါသည်။

‘အသက် ၄၀ ကျော်သော’ သည် အမျိုးသားနှင့်သာ ဆိုင်သည်ဆိုလျှင် ‘အမျိုးသမီးများနှင့် အသက် ၄၀ ကျော် သော အမျိုးသားများကို အလုပ်ပင်ပင်ပန်းပန်း မလုပ်ပါ စေနှင့်’ ဟူ၍ ရှေ့နောက် အနေအထားပြောင်းသုံးလျှင် အဓိပ္ပာယ် ရှင်းပါလိမ့်မည်။

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

‘နှင့်’ ကြောင့် အဓိပ္ပာယ် ရှုပ်ထွေးတတ်ပုံသာမက တစ်ခုပြလိုပါသေးသည်။ အောက်ပါဝါကျကို ကြည့်ပါ။

“ကားနှင့်လူကို ခေါ်ပါ”။

ဤဝါကျသည် အဓိပ္ပာယ်သုံးမျိုးထွက်သော ဝါကျဖြစ် ပါသည်။

၁။ ‘ကားနှင့်လူ’ ဆိုရာ၌ ‘မျက်မှန်နှင့်လူ’၊ ‘ဦးထုပ်နှင့် လူ’ ဆိုသကဲ့သို့ ကားပေါ်က လူ၊ ‘ကားပေါ်မှာ ရှိနေသောလူ’ ဟုလည်း အဓိပ္ပာယ်ရနိုင်ပါသည်။ ထိုလူကို ခေါ်လိုက်ပါဟုဆိုလိုရာ ရောက်ပါသည်။

၂။ လူကို ကားပေါ်တင်ပြီး ခေါ်လာခဲ့ပါဟုလည်း ဆိုလိုရာ ရောက်နိုင်ပါသည်။

၃။ ‘မောင်ဘနှင့် မောင်လှကို ခေါ်ပါ’ ဟုဆိုလျှင် မောင်ဘကိုလည်း ခေါ်ပါ။ မောင်လှကိုလည်းခေါ် ပါဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည့်နည်းတူ ကားကိုလည်း ခေါ်ပါ။ လူကိုလည်းခေါ်ပါဟူ၍လည်း အဓိပ္ပာယ် ရနိုင်ပါသေးသည်။

ပထမအဓိပ္ပာယ်ဖြင့် သုံးလိုလျှင် ‘ကားပေါ်က လူကို ခေါ်ပါ’ ဟူသည့် သဘောမျိုးရှင်းအောင် သုံးသင့်ပါသည်။ ဒုတိယအဓိပ္ပာယ်ဖြင့်သုံးလိုလျှင်မူ ‘ကားဖြင့် လူကိုခေါ်ပါ’ ဟု သုံးနိုင်ပါသည်။ ‘နှင့်’ နှင့် ‘ဖြင့်’ တို့သည် တရားခံ သဘောကိုပြသည့်အတွက် အလဲအလှယ်သုံးနိုင်ပါသည်။ သို့သော် ရှေ့မှာဆိုခဲ့သည့် အတိုင်း ‘နှင့်’ သည် အသုံး

သဘောသာမက ပေါင်းစည်းခြင်းသဘောကိုပါ ပြသည့် အတွက် အဓိပ္ပာယ်ရှုပ်ထွေးသွားရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ‘နှင့်’ အစား ‘ဖြင့်’ ကို သုံးလျှင် အဓိပ္ပာယ်ရှင်းပါသည်။ ထိုအဓိပ္ပာယ်ရအောင် ‘နှင့်’ ကိုသာ သုံးနိုင်သည်ဆိုလျှင်မူ ‘လူကို ကားနှင့်ခေါ်ပါ’ဟူ၍ ‘နှင့်’ ကို ကြိယာနှင့်ကပ်သုံးလျှင် ရှင်းပါသည်။ တတိယအဓိပ္ပာယ် နှင့် သုံးချင်လျှင်မူ ‘ကားကို လည်း ခေါ်ပါ။ လူကိုလည်း ခေါ်ပါ’ ဟုသာ ရှင်းအောင် သုံးသင့်ပါသည်။

အသုံးရှုပ်တတ်သော ‘နှင့်’ လို စကားလုံးများကို သုံး ရာတွင် သတိထားသုံးမှ ဆိုလိုသော အဓိပ္ပာယ်ရမည်ဖြစ် ကြောင်း ဂရုပြုသင့်ပါသည်။

●ကားပြောအ● ပါကျက

ဆောင်းပါးများ၏ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်မှာ ‘ကျောင်းသားများ မြန်မာစာကောင်းကောင်းတတ်စေရန်’ ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလောက်ပါပြီ။ သို့ဖြစ်ပါလျှင် ‘မြန်မာစာ’ ဟူသော ဘာသာရပ်၏ နယ်ပယ်သည် မည်မျှကျယ်ဝန်းပါ သနည်း၊ စဉ်းစားကြည့်သင့်ပါသည်။

မြန်မာစာသည် မြန်မာတို့ နေ့စဉ်ပြောဆိုရေးသား သုံးစွဲ နေသော ‘မြန်မာဘာသာစကား’ ကို ဗျည်း၊ သရ ကောက် ကောက်ကွေးကွေး အက္ခရာများဖြင့် ရေးသားထားခြင်းပင် မဟုတ်ပါလော။ ထို့ကြောင့် မြန်မာစာဟူသည် တစ်နည်း အားဖြင့် ‘မြန်မာဘာသာ စကား’ ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုမျှသာ လော၊ မဟုတ်သေးပါ။ ထိုမြန်မာဘာသာစကားကို အသုံး ပြု၍ ရေးသားလိုသော အကြောင်းအရာများကို စာစီစာကုံး၊ ဆောင်းပါး ဝတ္ထု၊ ပြဇာတ် စသည့် ‘စကားပြေ’ တစ်မျိုးမျိုး ဖြင့် ရေးသားနိုင်ကြသည် မဟုတ်ပါလော။ ထို့ကြောင့် မြန်မာစာဟူသည် တစ်နည်းအားဖြင့် ‘မြန်မာစကားပြေ’ကို ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုမျှသာလော၊ မဟုတ်သေးပါ။ မြန်မာဘာသာစကားကို အသုံးပြု၍ ရေးဖွဲ့လိုသော အကြောင်းအရာများကို လေးလုံးစပ်၊ ခွေးချိုး၊ လေးချိုး

စသည့် ‘ကဗျာ’ တစ်မျိုးမျိုးဖြင့်လည်း ရေးဖွဲ့နိုင်ကြသည် မဟုတ်ပါလော။ ထို့ကြောင့် မြန်မာစာဟူသည် တစ်နည်း အားဖြင့် ‘မြန်မာကဗျာ’ ကို ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ‘မြန်မာစာ’ ဟူသော ဘာသာရပ်၏ နယ်ပယ်ထဲတွင် မြန်မာဘာသာ စကား၊ မြန်မာ စကားပြေ၊ မြန်မာကဗျာတို့အားလုံး အကျုံးဝင်ပါသည်။ ကျောင်းသား များ မြန်မာစာလေ့လာရာ၌ ထိုကဏ္ဍအားလုံး ပါဝင်နေ ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းစာများက သက်သေခံနေပါသည်။

သို့ဖြစ်လျှင်မြန်မာစာကို ရည်ညွှန်းသော ဤဆောင်းပါး များတွင်လည်း မြန်မာဘာသာ စကား၊ မြန်မာ စကားပြေ၊ မြန်မာ ကဗျာတို့နှင့်ပတ်သက်၍ ကျောင်းသားများ၊ သိစရာ၊ မှတ်စရာ၊ ဆောင်စရာ၊ ရှောင်စရာတို့ကို ဆွေးနွေးရမည်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဂရုပြုသင့်သော အချက်တစ်ချက်ရှိပါသည်။ စကားပြေ ရေးလျှင် ဘာသာစကားကို အသုံးပြု၍ ရေးရမည်ဖြစ်သည်။ ကဗျာရေးလျှင်လည်း ဘာသာစကားကို အသုံးပြု၍ ရေးရမည် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စကားပြေအကြောင်းကို ဆွေးနွေး သည်ဖြစ်စေ၊ ကဗျာအကြောင်းကို ဆွေးနွေးသည်ဖြစ်စေ ထိုအကြောင်းများထဲတွင် ဘာသာစကားအကြောင်းလည်း တစ်ပါတည်း အကျုံးဝင်ပြီးဖြစ်သည်ဟူသော အချက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ပြီးခဲ့သော ဆောင်းပါးများတွင် စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံ ကိစ္စ၊ စကားအသုံးအနှုန်းကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ဂရုပြုဖွယ်အချို့

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

ကို အခြေခံအဖြစ် ဆွေးနွေးတင်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ယခု ဆောင်းပါးမှစ၍ ‘စကားပြေ’ ကိစ္စကို ဦးတည်ဆွေးနွေးရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

ကျောင်းသားမှန်သမျှစကားပြေနှင့် ကင်း၍မရကြောင်း အထူးသက်သေပြစရာ လိုမည်မထင်ပါ။ ကျောင်းသားတိုင်း နေ့စဉ်နှင့်အမျှ စကားပြေတွေ ရေးနေ၊ ဖတ်နေခြင်းက သက်သေခံနေပါသည်။ စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ကျောင်းသားတစ် ယောက်သည် စာသင်ခန်းထဲတွင် ဆရာ၊ ဆရာမများ သင်ကြားပေးသည့် သင်ခန်းစာ မှတ်စုများကို စကားပြေဖြင့် ပင် လိုက်ရေးရသည်။ ကျောင်းတွင်း လေ့ကျင့်ခန်းမေးခွန်း များကို ဖြေလျှင်လည်း စကားပြေဖြင့်ပင် ရေးဖြေရသည်။ စာမေးပွဲဖြေလျှင်လည်း စကားပြေဖြင့်ပင် ရေးဖြေရပြန်သည်။ အိမ်ပြန်ရောက်ပြီး သူငယ်ချင်းအပေါင်းအသင်းဆီ စာရေး ပြန်တော့လည်း စကားပြေဖြင့်ပင် ရေးရပြန်သည်။

စာဖတ်သည့်ကိစ္စတွင်လည်း ထို့အတူပင်ဖြစ်ပါသည်။ သတင်းစာဖတ်လျှင်လည်း စကားပြေ၊ ရုပ်ပြကာတွန်းကလေး အစ၊ ဝတ္ထုကလေးအစ ဖတ်လျှင်လည်း စကားပြေ၊ ကျောင်း သင်ခန်းစာများ ဖတ်လျှင်လည်း စကားပြေ၊ အားလုံး စကားပြေချည်းသာ ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားတစ်ယောက်အနေနှင့် ကဗျာရေးရသည့် ဖတ်သည့်ကိစ္စ လုံးဝမရှိဟု မဆိုလိုပါ။ အတန်အသင့် ရှိနိုင် ပါသည်။ စကားပြေနှင့် ယှဉ်လျှင်ကား အလွန်နယ်ကျဉ်း ကြောင်းတွေ့ပါလိမ့်မည်။ ကျောင်းသားတစ်ယောက်အနေ

နှင့် ကဗျာကို မရေးဘဲနေ၍ ရပါသည်။ ဝါသနာရှင်အချို့မှ လွဲ၍ ကျောင်းသားအများစုမှာ ကဗျာမရေးတတ်ပါ။ စကား ပြေကိုတော့ မရေးဘဲနေ၍ မရနိုင်ပါ။ ဤမျှဆိုလျှင် စကား ပြေသည် ကျောင်းသားတစ်ယောက်တွက် မည်မျှအရေးပါကြောင်း ထင်ရှားလောက်ပါပြီ။

ပထမဆုံး စကားပြေရေးသည့်ဘက်က စဉ်းစားကြည့်ကြပါစို့။ စကားပြေရေးပြီးဆိုလျှင် ပထမဆုံးလုပ်ရသည့် အလုပ်မှာ ရေးလိုသည့်အကြောင်းကို ဝါကျဖွဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ အနည်းဆုံး မိမိဖော်ပြချင်သော အချက်တစ်ချက် ပြည့်စုံအောင် ဝါကျတစ်ခုတော့ မဖွဲ့မဖြစ် ဖွဲ့ရပါလိမ့်မည်။ ဝါကျတစ်ခု ပြီးဆုံးမှဆိုလိုသည့် အချက်တစ်ချက် အဓိပ္ပာယ် ပြည့်စုံပါလိမ့်မည်။

ဆိုပါစို့။ ‘ကျွန်တော် မနေ့က ကျောင်းမှာ...’ ဟု ရေးပြီး ဝါကျမဆုံးဘဲ ရပ်ထားလျှင် ဘာအဓိပ္ပာယ်ရမည်နည်း။ ဘာအဓိပ္ပာယ်မှ မရပါ။ ကျွန်တော် ကျောင်းမှာ စာကျက်တာလား။ ချော်လဲတာလား၊ မုန့်ဝင်စားတာလား၊ စာမေးပွဲဖြေရတာလား မသိနိုင်ပါ။ ‘ကျွန်တော် မနေ့က ကျောင်းမှာ မုန့်ဝင်စားသည်’၊ ‘ကျွန်တော် မနေ့က ကျောင်းမှာ စာမေးပွဲဖြေရသည်’ စသည်ဖြင့် ဝါကျကို အဆုံးသတ်မှ ဆိုလိုသည့်အဓိပ္ပာယ် ပြည့်စုံပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် စကားပြောရာမှာဖြစ်စေ၊ စာရေးရာမှာဖြစ်စေ မိမိဆိုလိုသောအချက်ကို အနည်းဆုံး ဝါကျတစ်ခုပြီးဆုံးအောင်တော့ ပြောရရေးရပါလိမ့်မည်။ စကားပြေရေးရာတွင် ပထမဆုံးလုပ်ရသည့်

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

အလုပ်မှာ ဝါကျဖွဲ့ရခြင်းဖြစ်သည့်အတွက် ‘စကားပြေအစ ဝါကျက’ ဟု ဆိုရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

စကားပြေရေးရာတွင် ဘာသာစကားကို အသုံးပြုရ ကြောင်း ရှေ့မှာဆိုခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ဘာသာစကားကို အသုံးပြုရာတွင် ပထမလိုအပ်ချက်များ ဝါကျဖွဲ့တတ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဘာသာစကားတစ်ခုကိုလေ့လာရာတွင် စကားလုံး တွေ ဘယ်လောက်များများ သိပါစေ၊ ထိုစကားလုံးများကို ဝါကျဖြစ်အောင် မဖွဲ့တတ်သမျှ ထိုဘာသာစကားကို တတ်ကျွမ်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။ အင်္ဂလိပ်စာ တတ်ချင်သည့် အတွက် စကားလုံးတွေ အဘိဓာန် တစ်အုပ်လုံးကုန်အောင် အလွတ်ကျက်ထားသော်လည်း ထိုစကားလုံးများကို ဝါကျ ဖြစ်အောင် မှန်မှန်ကန်ကန် မဖွဲ့တတ်လျှင် အင်္ဂလိပ်စာ တတ်ပြီဟု မဆိုနိုင်ပါ။ ဝါကျဖွဲ့ပြီး ပြောတတ်၊ ရေးတတ်မှ အင်္ဂလိပ်စာ တတ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မည်။ ဝါကျ၏ အရေးပါပုံကို ဘာသာစကားဘက်က တင်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကောင်းပါပြီ။ ဝါကျဖွဲ့ရာ၌ စကားလုံးများကို ဘာသာ စကား၏ ဖွဲ့ထုံးစည်းကမ်းနှင့်အညီ အစီအစဉ်တကျ ဖွဲ့စည်း မှ ဝါကျတစ်ခု ဖြစ်လာပါလိမ့်မည်။ စကားလုံးများကို ထား ချင်သလိုထား၍ ဝါကျမဖြစ်ပါ။ ‘ခွေး ကြောင် ကိုက် သည် ကိုက်’ ဝါကျမဖြစ်ဘဲ ‘ကြောင်ကို ခွေးကိုက်သည်’ ကမှ ဝါကျဖြစ်ရခြင်းမှာ ထိုသဘောပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဝါကျဖွဲ့ရာတွင် ပါဝင်သည့် စကားလုံးအစီအစဉ်သည် အလွန် အရေးပါ ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဝါကျအကြောင်းဆွေးနွေးမည်

ဆိုလျှင် ဝါကျထဲက စကားလုံးများ၏ အစီအစဉ်အကြောင်း ကိုလည်း ကဏ္ဍတစ်ရပ်အဖြစ် ဆွေးနွေးရပါလိမ့်ဦးမည်။

စကားပြေရေးရာတွင် ဝါကျဖွဲ့ပြီးနောက် ဝါကျများကို စာပိုဒ်ဖြစ်အောင် ဖွဲ့စည်းရပါသည်။ စာပိုဒ်များကို စာတစ်ပုဒ် လုံးဖြစ်အောင် ဖွဲ့စည်းရပါသည်။ ထိုသို့ စာတစ်ပုဒ်လုံးဖြစ်မှ ကျောင်းသားရေးလိုသည့် စာစီစာကုံးတစ်ပုဒ်၊ ဆောင်းပါး တစ်ပုဒ်၊ အဖြေတစ်ပုဒ် စသည်ဖြင့် ပေါ်လာပါလိမ့်မည်။ ထိုအဆင့်အသီးသီးနှင့်ပတ်သက်၍လည်း ဆွေးနွေးစရာများ ကို ဆက်လက်ဆွေးနွေးရပါလိမ့်မည်။

တင်ပြလိုသော အချက်တစ်ချက် ရှိပါသေးသည်။ စာရေးရာတွင် ပုဒ်ဖြတ်၊ ပုဒ်ရပ် သင်္ကေတများရှိကြောင်း ကျောင်းသားများသိပြီး ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ထိုသင်္ကေတ များကို အလေးထားသင့်သလောက် မထားမှုများ တွေ့နေ ရပါသည်။ ဝါကျတစ်ခုဆုံးတိုင်း ‘ပုဒ်မ’ ခေါ် ပုဒ်နှစ်ချောင်း ဖြတ်သည့် အလေ့အကျင့်ကို စာရေးတိုင်း ဂရုထားမည် ဆိုလျှင် ကျန်ခဲ့စရာမရှိပါ။ အခြားသင်္ကေတများကိုလည်း သူ့နေရာနှင့်သူ ထည့်ရေးတတ်သည့် အလေ့အကျင့်မျိုး မွေးမြူရန်လိုပါသည်။ အင်္ဂလိပ်စာ ရေးရာတွင် ‘ဖူးစတော့’ ‘ကော်မာ’ စသည့် သင်္ကေတများ အရေးကြီးသည့်နည်းတူ မြန်မာစာရေးရာတွင်လည်း ပုဒ်ဖြတ်၊ ပုဒ်ရပ် သင်္ကေတများ အရေးကြီးကြောင်း ဂရုပြုသင့်ပါသည်။

ပုဒ်ထားပြောင်းပြန် မြန်မာမဆန်

ဝါကျအကြောင်း ဆွေးနွေးပြီဆိုသည်နှင့် ပထမဆုံး သတိရမိသည်မှာ ‘မြန်မာမဆန်သော ပုဒ်ထားပြောင်းပြန် ဝါကျများ’ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဝါကျဖွဲ့ပုံမျိုးကို ယနေ့ နေရာ အတော်များများတွင် အတွေ့ရများနေသည့်အတွက် ဦးဦး ဖျားဖျား သတိရမိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကြည့်ပါ။

ဦးလှထွန်း၊ ကတိက ၊ မြန်မာစာဌာန ၊ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်သည် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ လေ့လာရေးခရီး ထွက်ခွာ သွားပြီဖြစ်ပါသည်။

ဤဝါကျဖွဲ့ပုံမျိုးကို ‘ပုဒ်ထားပြောင်းပြန်ဝါကျ’ ဟုဆို ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤနေရာတွင် ဝါကျထဲ၌ ပုဒ်များစီစဉ်ပုံ က စပြောရပါသည်။

မြန်မာဘာသာစကားတွင် ပုဒ်များကို ရှေ့နောက်စီစဉ် ရာတွင် အဓိကကျသော ပုဒ်ကို နောက်ကထားပြီး အထူးပြု သည့်ပုဒ်ကို ရှေ့က ထားရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ‘ဆရာကြီး ဦးသောင်း စာရေးကြီး ဦးမြင့်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဒေါ်ဝင်းဝင်း’ ဟူ၍သာ သုံးရိုးရှိပါသည်။ ‘ဦးသောင်း ဆရာကြီး’ ၊ ‘ဦးမြင့် စာရေးကြီး’၊ ‘ဒေါ်ဝင်းဝင်း ညွှန်ကြားရေးမှူး’ ဟု သုံးရိုး မရှိပါ။ (ရုံးစာ၊ ပေးစာ စသည်တို့တွင် လိပ်စာတပ်ခြင်းမျိုး ကို မဆိုလိုပါ။ လိပ်စာတပ်ရာ၌ အဓိကပုဂ္ဂိုလ်ကို ထင်ရှား အောင် ပထမဖော်ပြသည့်အနေနှင့် ‘ဒေါ်ဝင်းဝင်း၊ ညွှန်ကြား ရေးမှူး’ စသည်ဖြင့် သုံးနိုင်ပါသည်။ မြန်မာဝါကျထဲမှာ ပုဒ် အဖြစ်ထည့်ရေးရာမှာမူ ထိုသို့ရေးရိုးမရှိကြောင်း ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။)

ထို့ကြောင့် အထက်ပါဝါကျကို မြန်မာဆန်ဆန် မြန်မာ ဝါကျဖွဲ့ထုံးအတိုင်း ရေးမည်ဆိုပါလျှင် -

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊မြန်မာစာဌာန၊ ကတိက ဦးလှထွန်း သည် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ လေ့လာရေးခရီး ထွက်ခွာသွားပြီ ဖြစ် ပါသည်ဟု ရေးရပါလိမ့်မည်။

ပထမရေးထားသည့် ဝါကျအတိုင်းသာဆိုလျှင် ဂျပန် နိုင်ငံသို့ လေ့လာရေးခရီးသွားသူမှာ ဦးလှထွန်းမဟုတ်ဘဲ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကြီး ဖြစ်နေပါလိမ့်မည်။ မြန်မာဝါကျဖွဲ့ထုံး

ငယ်ပေါင်းကြီးဖော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

အတိုင်းဆိုလျှင် ထိုသို့ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ရပါလိမ့်မည်။
ထို့အတူ -

ပစ္စည်းပျောက်ဆုံးသူသည် ဦးမောင်မောင် ၊ အမှတ်
၅၆၊ ကုန်သည်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့ထဲတွင် မေးမြန်းစုံစမ်းနိုင်
ပါသည်ဟူသော ဝါကျဖွဲ့ပုံမျိုးသည်လည်း ပုဒ်ထားပြောင်းပြန်
ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ အမှန်မှာ -

ပစ္စည်းပျောက်ဆုံးသူသည် ရန်ကုန်မြို့၊ ကုန်သည်လမ်း၊
အမှတ် ၅၆၊ ဦးမောင်မောင်ထံတွင် မေးမြန်းစုံစမ်းနိုင်ပါသည်။
ဟူ၍ ဖြစ်သင့်ပါသည်။ ယခုအတိုင်းဆိုလျှင် မေးမြန်းစုံစမ်း
ခံရမည့်သူမှာ ဦးမောင်မောင်မဟုတ်ဘဲ ရန်ကုန်မြို့ကြီးဖြစ်နေ
ပါလိမ့်မည်။

မြန်မာဝါကျထဲတွင် အင်္ဂလိပ်အသုံးအနှုန်းကို ထည့်မိ
သည့်အတွက် ပြောင်းပြန်ဖြစ်သွားပုံမျိုးလည်း တွေ့ရပါသည်။
'ရက်စွဲ' ဖော်ပြချက် ဖြစ်ပါသည်။ သာဓကဆောင်ရလျှင်-

၄-၃-၉၂ ရက်နေ့တွင် အစည်းအဝေးကျင်းပသည်
ဟူသော ဖွဲ့ပုံမျိုးဖြစ်သည်။ '၄-၃-၉၂' မှာ အင်္ဂလိပ်ရက်စွဲ
တပ်ပုံဖြစ်ပါသည်။ သို့ဟာသူ ရက်စွဲချည်းသက်သက်ဆိုလျှင်
ဘာမျှကိစ္စမရှိပါ။ ဝါကျထဲထည့်ပြီး '၄-၃-၉၂ ရက်နေ့'ဟု
သုံးလိုက်သောအခါ ၄-ရက်မဟုတ်တော့ဘဲ '၉၂ ရက်နေ့'
ဖြစ်သွားပါသည်။ '၉၂' ဟူသော အင်္ဂလိပ်ခုနှစ်ကို မြန်မာ
ရက်နေ့နှင့် မဆီလျော်စွာ သွားတွဲသောကြောင့် ဤသို့မှား
ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့မရေးဘဲ -

‘၄-၃-၉၂’ တွင် အစည်းအဝေးကျင်းပသည်’ ဟု ရေးလျှင်ပင် တော်သေးသည်။

‘၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၄ ရက်နေ့တွင် အစည်းအဝေး ကျင်းပသည်’ ဟု ရေးလျှင်ကား ပို၍ မြန်မာဆန်ပါသည်။ ပုဒ်ထားလည်း မှန်ပါသည်။

နောက်တစ်မျိုး တွေ့ရတတ်ပါသေးသည်။ ကြည့်ပါ။ ‘ပြစ်မှုကျူးလွန်သူမှာ ပွဲကြီး၊ အဘ ဦးမဲ့ဆိုသူဖြစ်ကြောင်း’။

ဤဖော်ပြချက်ကိုကြည့်လျှင် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူမှာ ပွဲကြီးမဟုတ်ဘဲ အဘဖြစ်သူ ဦးမဲ့ ဖြစ်မနေပါပြီလော။ ဖြစ်သင့်သည်မှာ -

‘ပြစ်မှုကျူးလွန်သူမှာ ဦးမဲ့၏သား ပွဲကြီးဆိုသူဖြစ် ကြောင်း’ ဟု ရေးသင့်ပါသည်။ သို့မှလည်း မြန်မာဝါကျဖွဲ့ထုံး နှင့် ညီညွတ်ပါလိမ့်မည်။ ယုတ်စွအဆုံး -

‘ပြစ်မှုကျူးလွန်သူမှာ ပွဲကြီး (အဘ-ဦးမဲ့) ဆိုသူဖြစ် ကြောင်းဟူ၍ အဘအမည်ကို ကွင်းကလေးထဲထည့်ပြီး ရေးလျှင်တော်ပါသေးသည်။ ရုံးသုံးပုံစံ ရေးခြင်းဖြစ်သည်ဟူ၍ လက်ခံနိုင်ပါသေးသည်။ ယခုတော့ တကယ်ကျူးလွန်သူက သား၊ ဖော်ပြခံရသူက အဘ ဖြစ်နေပါသည်။

သတင်းစာများရှိ သာရေး၊ နာရေး ကြော်ငြာများကို ကြည့်လျှင် မြန်မာဝါကျဖွဲ့၏သဘောကို သိနိုင်ပါသည်။ ‘မင်္ဂလာသတင်း’ ကို ဝါကျအဖြစ်ရေးသည့်အခါတွင် မြန်မာ ဝါကျဖွဲ့ထုံးအလိုက် သတို့သား၊ သတို့သမီးတို့၏ အမည်များ

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

ရှေ့က မည်သူ၏သား၊ မည်သူ၏သမီး၊ မည်သူ၏ တူ၊ မည်သူ၏ တူမ စသည့် ဝိသေသနများထည့်ပြီးမှ သတို့သား သတို့သမီး အမည်ကို ထည့်၍ရပါသည်။ ထို့အတူ ‘နာရေး ကြော်ငြာ’ များတွင် ဝါကျအဖြစ်ရေးရာ၌ သေသူ၏အမည် ချက်ချင်းရေး၍ မပါ။ မည်သည့်မြို့ရွာ၊ ရပ်ကွက်နေ၊ မည်သူ ၏ သား၊ သမီး၊ ဇနီး၊ ခင်ပွန်း၊ မိခင်၊ ဖခင် ၊ အဘိုး၊ အဘွား စသည့် ဝိသေသနများ တစ်စီတစ်တန်းကြီးထည့်ပြီးမှ ‘မည်သူ မည်ဝါသည်’ ကွယ်လွန်သွားပါကြောင်း စသည်ဖြင့် သေသူ၏အမည်ကို ထည့်၍ ရပါသည်။ ထို့ကြောင့်သက်ဆိုင် ရာကာယကံရှင်အမည်ကို ကြော်ငြာမဖတ်မီ ချက်ချင်းသိ အောင် ထိပ်က ခေါင်းစဉ်အဖြစ် ‘ဦးဖြူ ၇၉ နှစ်’ စသည် ဖြင့် မြင်သာအောင် ထည့်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာဝါကျ အဖြစ် ရေးလျှင်တော့ ကာယကံရှင်အမည်ကို ရှေ့ဆုံးက ထား ရေး၍ မရပါ။

ပေးစာ၊ ရုံးစာ စသည်တို့တွင် သက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်ကို ချက်ချင်းသိသာထင်ရှားအောင် ‘ဦးတင်လှ၊ အမှတ် ၃၅၊ မြို့ပတ်လမ်း၊ ပုသိမ်မြို့၊ ‘ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ . . ဦးစီး ဌာန၊ ရန်ကုန်မြို့’ ဟူ၍ သုံးလေ့ရှိပါသည်။

ထိုသို့သုံးခြင်းမှာ သူ့နေရာနှင့်သူ ဆီလျော်ပါသည်။ မှန်ကန်ပါသည်။ သို့သော် ထိုအသုံးအနှုန်းပုံစံကို မြန်မာဝါကျ ဖွဲ့သည့်ကိစ္စတွင် ယူသုံးလျှင်ကား မဆီလျော်ပါ။ ကိစ္စချင်း မရောထွေးစေဘဲ ခွဲခြားသိရှိရန် လိုအပ်ကြောင်း တင်ပြလို ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဝါကျထဲက ပုဒ်များကို စီစဉ်ရာတွင် ရှေ့မှာတင်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း မြန်မာ့သုံးရိုးသုံးထုံးအတိုင်း စီစဉ်ပုံသာမက ကို လေးစားလောက်သော စာများတွင် တွေ့နိုင်ပါသည်။ သာမကအဖြစ် ရှေးက မြန်မာမင်းများအမိန့်တော် ထုတ်ပြန်ရာတွင် . . .

‘ဘုန်းတော် အလွတ်တရာ ကြီးမြတ်တော်မူလှသော ရေမြေအရှင်၊ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းသခင် ဆင်ဖြူအရှင်၊ လက်နက်စကြာသခင်၊ ဘဝရှင်မင်းတရားကြီးဘုရား၊ အမိန့်တော်ရှိသည်’ ဟု အစချီလေ့ရှိပါသည်။ အဓိကဖြစ်သော ‘ဘဝရှင်မင်းတရားကြီးဘုရား’ ကို ဝိသေသနများ၏ နောက်ကထားပုံကို တွေ့နိုင်ပါသည်။

ဝါကျဖွဲ့ရာတွင် မြန်မာဆန်ဆန်၊ မြန်မာဝါကျပီပီသသ ဖြစ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

ဆိုင်ရာဆိုင်ရာချင်း နိုးနိုးကပ်ကပ်

စကားပြေ အရေးအသားအကြောင်း ဆွေးနွေးရာတွင် ဝါကျအတွင်း ပုဒ်အထားအသိုရှင်းလင်းမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ပညာရှင်များ သာဓကဆောင်လေ့ရှိသော ဝါကျတစ်ခုရှိပါသည်။ ထိုဝါကျမှာ ‘လယ်တီဆရာတော်သည် သင်္ဘောပေါ်တွင် အမဲသားမစားရန် တရားဟောသည်’ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

ဤဝါကျသည် ပုဒ်အထားအသိုမှားသော ဝါကျဖြစ်သည်။ ပုဒ်အထားအသို မှားသည့်အတွက် ဆိုလိုသော အဓိပ္ပာယ်လည်း ပျက်သွားရသည်။ စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ‘သင်္ဘောပေါ်တွင် အမဲသားမစားရန်’ ဟု ဆိုလိုက်သည့် အတွက် ‘သင်္ဘောပေါ်မှာတော့ အမဲသားမစားပါနှင့်၊ အခြားနေရာမှာ သွားစားပါ’ ဟု အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်မသွားပါလော။ ဤဝါကျ၏ အမှန်တကယ်ဆိုလိုသော အဓိပ္ပာယ်မှာ ဤသို့မဟုတ်ကြောင်း သိသာပါသည်။ လယ်တီဆရာတော်က ‘ဘယ်နေရာမှာမှ’ အမဲသားမစားဖို့ တရားဟောခြင်းဖြစ်သည်။ ‘သင်္ဘောပေါ်မှာ’ ဟူသောပုဒ်သည် အမဲသားမစားရမည့်နေရာကို ရည်ညွှန်းသောပုဒ်မဟုတ်၊ တရားဟောသောနေရာကို ရည်ညွှန်းသော ပုဒ်သာဖြစ်သည်။ ဤဝါကျ၌ ‘သင်္ဘောပေါ်တွင်’ကို ‘တရားဟောသည်’ နှင့် ကပ်မထားဘဲ ‘အမဲသားမစားရန်’ နှင့် ကပ်ထားမိသည့်အတွက် ပုဒ်အထားအသိုမှားယွင်းပြီး အဓိပ္ပာယ်ပါ ပျက်သွားရခြင်းဖြစ်သည်။ ဝါကျအမှန်မှာ ‘လယ်တီဆရာတော်သည် အမဲသားမစားရန် သင်္ဘောပေါ်တွင် တရားဟောသည်’ ဟူ၍ဖြစ်ရပါမည်။ ပညာရှင်များက ဤဝါကျကို သာဓကဆောင်ပြီး ပုဒ်အထားအသိုကို ဂရုပြုရန် လမ်းညွှန်လေ့ရှိကြပါသည်။

ဝါကျအတွင်း ပုဒ်အထားအသိုပြောင်းလျှင် အဓိပ္ပာယ်လည်း ပြောင်းတတ်ပါသည်။ ကြည့်ပါ။

၁။ ခွေးသည် ခြံထဲက ဆိတ်ကို ဟောင်နေသည်။

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

၂။ ခွေးသည် ဆိတ်ကို ခြံထဲက ဟောင်နေသည်။

၃။ ခြံထဲက ခွေးသည် ဆိတ်ကို ဟောင်နေသည်။

ဤဝါကျ ၃ ခုစလုံးတွင် ခွေးက ဟောင်သူ၊ ဆိတ်က အဟောင်ခံရသူ ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ‘ခြံထဲက’ ဟူသော ပုဒ်၏နေရာကိုလိုက်၍ ဝါကျတစ်ခုနှင့်တစ်ခု အဓိပ္ပာယ်ကွဲပြား သွားကြောင်း တွေ့နိုင်ပါသည်။ ဝါကျ (၁) အရ ဆိတ်သည် ခြံထဲမှာရှိကြောင်း သိရသည်။ ဝါကျ (၂) အရ ခွေးဟောင် နေသောနေရာသည် ခြံထဲကဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ ဝါကျ (၃) အရ ခွေးသည် ခြံထဲမှာရှိကြောင်း သိရသည်။ သို့ဖြစ် လျှင် မည်သည့်အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ပြလိုပါသနည်း။ ဖော်ပြ လိုသည့်အဓိပ္ပာယ် မှန်မှန်ကန်ကန်ပေါ်ထွက်အောင် ‘ခြံထဲက’ ဟူသော ပုဒ်ကို နေရာတကျ ထားရပါလိမ့်မည်။

ပုဒ်အထားအသိုကြောင့် အဓိပ္ပာယ်မှာ ဆန့်ကျင်ဘက် ပင် ဖြစ်သွားနိုင်ပါသည်။ ကြည့်ပါ။

၁။ ဆိုင်မှ ပစ္စည်းများ ပျောက်ဆုံးသွားသည့်အတွက် အရေးယူရန် ဆိုင်မန်နေဂျာအား တိုင်ကြားသည်။

၂။ ဆိုင်မှ ပစ္စည်းများ ပျောက်ဆုံးသွားသည့်အတွက် ဆိုင်မန်နေဂျာအား အရေးယူရန် တိုင်ကြားသည်။

ဝါကျ (၁)တွင် ဆိုင်မန်နေဂျာသည် ပစ္စည်းပျောက်မှု ကို အရေးယူပေးရန် တိုင်ကြားခံရသည့်သူဖြစ်ပြီး ဝါကျ(၂) တွင် ဆိုင်မန်နေဂျာသည် သူ့ကိုယ်တိုင်ပင် အရေးယူခံရမည့် သူဖြစ်နေပါသည်။ ဝါကျ (၁) အရ ပစ္စည်းပျောက်မှုအတွက်

တာဝန်ရှိသော ဆိုင်အမှုထမ်းကို ဆိုင်မန်နေဂျာက အရေးယူရမည့်သဘော သက်ရောက်၍ ဝါကျ (၂)အရမူ ပစ္စည်းပျောက်မှုအတွက် ဆိုင်မန်နေဂျာတွင် တာဝန်ရှိသဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ အထက်လူကြီးက ဆိုင်မန်နေဂျာကို အရေးယူရမည့်သဘော သက်ရောက်နေပါသည်။ ပုဒ်အထားအသိုကလေး တစ်ချက်ပြောင်းလိုက်ရုံနှင့် ဆိုင်မန်နေဂျာခမျာ အရေးယူရမည့်သူ ဘဝမှ အရေးယူခံရမည့်သူ ဘဝသို့ ပြောင်းသွားရသည်အထိ အနက်အဓိပ္ပာယ် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သွားပုံကို တွေ့နိုင်ပါသည်။

အခမ်းအနားတွင် ‘သဘာပတိကြီးအား အမှာစကားပြောကြားပေးပါရန် ပန်ကြားအပ်ပါသည် ခင်ဗျား’ဟု ကြေညာတတ်ကြပါသည်။ ပုဒ်အထားအသို အရဆိုလျှင် သဘာပတိကြီး အခြားတစ်စုံတစ်ယောက်က အမှာစကားပြောရမလို အဓိပ္ပာယ်ပေါက်နေပါသည်။ ဖြစ်သင့်သည်မှာ ‘အမှာစကား ပြောကြားပေးပါရန် သဘာပတိကြီးအား ပန်ကြားအပ်ပါသည်ခင်ဗျား’ ဟူ၍ ဖြစ်သင့်ပါသည်။

ပုဒ်အထားအသိုကြောင့် အဓိပ္ပာယ်ရှုပ်ပြီး နှစ်ခွဖြစ်သွားပုံမျိုးလည်းရှိပါသည်။

အမေသည် နေမကောင်းသောကြောင့် ငိုနေသော သားငယ်ကို မချီနိုင်သေးပါ။

ဤဝါကျသည် အဓိပ္ပာယ်နှစ်ခွ ထွက်နေပါသည်။ အမေကိုယ်တိုင်နေမကောင်း ဖြစ်နေသည့်အတွက် ငိုနေသော

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

သားငယ်ကို မချီနိုင်သေးဟုလည်း အဓိပ္ပာယ်ကောက်နိုင်ပါသည်။ နေမကောင်း၍ ငိုနေသော သားငယ်ကို အမေက (မအားလပ်သည့်အတွက်) မချီနိုင်သေးဟုလည်း အဓိပ္ပာယ်ကောက်နိုင်ပါသည်။ ပထမအဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ပြလိုလျှင်-

‘နေမကောင်းဖြစ်နေသော အမေသည် ငိုနေသော သားငယ်ကို မချီနိုင်သေးပါ’ ဟူ၍ ကွဲပြားအောင် ရေးနိုင်ပါသည်။ ဒုတိယအဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ပြလိုလျှင်မူ -

‘နေမကောင်းသောကြောင့် ငိုနေသော သားငယ်ကို အမေ မချီနိုင်သေးပါ’ ဟူ၍ ပုဒ်အထားအသို့ပြောင်းပြီးရေးနိုင်ပါသည်။ ထိုဝါကျအဓိပ္ပာယ်နှစ်ခွထွက်ရခြင်းမှာ ‘နေမကောင်းသောကြောင့်’ ဟူသော ပုဒ်သည် အမေနှင့်ရောသားငယ်နှင့်ပါ သက်ဆိုင်သလို ဖြစ်သွားသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုပုဒ်ကို ရှေ့နှင့်ရော နောက်နှင့်ပါ ဆက်စပ်နိုင်သည့်အတွက်လည်း ဤသို့ရှုပ်ထွေးရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့အဓိပ္ပာယ်ပြောင်းခြင်း၊ အဓိပ္ပာယ်နှစ်ခွထွက်ခြင်းတို့ ဖြစ်ရသည့် အဓိကအကြောင်းမှာ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာပုဒ်ချင်း နီးနီးကပ်ကပ်မထားသည့်အတွက် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် ဘယ်ပုဒ်နှင့် ဘယ်ပုဒ် ဆိုင်ပါသနည်း။

ပညာရှင်များက ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ပုဒ် ၄ စုံကို ပြုလေ့ရှိကြပါသည်။ (၁) နာမဝိသေသနနှင့် နာမ်၊ (၂) ကြိယာဝိသေသနနှင့် ကြိယာ၊ (၃) ကတ္တားနှင့်ကြိယာ၊ (၄) ကံနှင့် ကြိယာတို့ဖြစ်ပါသည်။

(၁) နာမဝိသေသနကို သက်ဆိုင်ရာ နာမ်နှင့် နီးနီး ကပ်ကပ်ထားလျှင် အဓိပ္ပာယ်မရှုပ်နိုင်ပါ။ ထို့

ကြောင့် ‘အေးချမ်းသော မြို့ကလေး၏ ဆင်ခြေဖုံးရပ်ကွက်’ ဟု ရေးလျှင် မြို့ကလေး အေးချမ်းသည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ရပြီး ‘မြို့ကလေး၏ အေးချမ်းသော ဆင်ခြေဖုံးရပ်ကွက်’ ဟုရေးလျှင် ဆင်ခြေဖုံးရပ်ကွက်က အေးချမ်းသည်ဟုအဓိပ္ပာယ်ရပါလိမ့်မည်။ အေးချမ်းသော (နာမဝိသေသန) သည် ‘မြို့ကလေး’ နှင့် ‘ဆင်ခြေဖုံးရပ်ကွက်’ ဟူသော နာမ်နှစ်ခုတွင် ဘယ်နာမ်နှင့် သက်ဆိုင်ပါသနည်း။ ဖော်ပြလိုသော အဓိပ္ပာယ်ကိုလိုက်၍ သက်ဆိုင်ရာနာမ်နှင့် ကပ်ထားလျှင် လိုသောအဓိပ္ပာယ်ရပါလိမ့်မည်။

(၂) ကြိယာဝိသေသနကို သက်ဆိုင်ရာကြိယာနှင့် နီးနီးကပ်ကပ်ထားလျှင် အဓိပ္ပာယ်မရှုပ်နိုင်ပါ။

ထို့ကြောင့် ‘စာသင်ခန်းထဲတွင် ရန်မဖြစ်ကြရန် ဆုံးမ၏’ ဟုရေးလျှင် စာသင်ခန်းသည် ရန်မဖြစ်ရမည့် နေရာဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြရာရောက်ပြီး ‘ရန်မဖြစ်ကြရန် စာသင်ခန်းထဲတွင် ဆုံးမ၏’ ဟုရေးလျှင် စာသင်ခန်းသည် ဆုံးမသည့် နေရာဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြရာရောက်ပါသည်။ ဆုံးမ၏ (ကြိယာ)ကို ‘စာသင်ခန်းထဲတွင်’ ဟူသော ကြိယာဝိသေသနနှင့် ကပ်ထားမည်လော။ ‘ရန်မဖြစ်ကြရန်’ ဟူသော ကြိယာဝိသေသနနှင့် ကပ်ထားမည်လော။ ဖော်ပြလိုသော အဓိပ္ပာယ်ရအောင် ဆိုင်ရာ ကြိယာဝိသေသနနှင့် ကပ်ထားရန် ဖြစ်ပါသည်။

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

(၃) ကတ္တားနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ကြိယာတို့ ဝေးနေလျှင် အဓိပ္ပာယ် ရှုပ်တတ်ပါသည်။ ‘သူကြီးမင်းသည် အရက်မူးနေသောကြောင့် ဆူပူအော်ဟစ်နေသော ရွာသားကို ခေါ်ယူကြိမ်းမောင်းသည်’ ဟူသော ဝါကျတွင် သူကြိမ်းသည် (ကတ္တား) နှင့် ခေါ်ယူကြိမ်းမောင်းသည် (ကြိယာ)တို့ ဝေးနေသည့်အတွက် ပြဿနာပေါ်ပါသည်။ သူကြီးမင်းကိုယ်တိုင် အရက်မူးနေသူ ဖြစ်သွားရပါသည်။ ‘အရက်မူးနေသောကြောင့် ဆူပူအော်ဟစ်နေသော ရွာသားကို သူကြီးမင်းက ခေါ်ယူကြိမ်းမောင်းသည်’ ဟူ၍ ကတ္တားနှင့် ကြိယာကပ်နေလျှင် ပြဿနာ မပေါ်နိုင်ပါ။

(၄) ကံနှင့် ကြိယာတို့ ဝေးနေလျှင်လည်း၊ အဓိပ္ပာယ် ရှုပ်တတ်ပါသည်။ ရှေ့က ပြခဲ့သော သာဓကကို ပြန်ကြည့်ပါ။ ‘ဆိုင်မှ ပစ္စည်းများ ပျောက်ဆုံးသွားသည့်အတွက် ဆိုင်မန်နေဂျာအား အရေးယူရန် တိုင်ကြားသည်’ ဟူသော ဝါကျတွင် မန်နေဂျာသည် အရေးယူခံရမည့်သူ ဖြစ်သွားခြင်းမှာ ‘ဆိုင်မန်နေဂျာအား’ ဟူသော ကံနှင့် ‘အရေးယူရန်’ ဟူသော ကြိယာတို့ ကပ်နေသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ မန်နေဂျာမှာ အရေးယူခံရမည့်သူ မဟုတ်ဘဲ ဆိုင်ဝန်ထမ်းကို အရေးယူရန် တိုင်ကြားခံရသည့်ပုဂ္ဂိုလ်သာ ဖြစ်သည်ဆိုလျှင်မူ ‘ဆိုင်မန်နေဂျာအား’ ဟူသော ကံကို ‘တိုင်ကြားသည်’ ဟူသော ကြိယာနှင့် ကပ်ထားရပါမည်။ သို့မှ လိုသောအဓိပ္ပာယ် ရပါလိမ့်မည်။

ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ပုဒ်ချင်းကပ်ထားရမည်ဆိုရာ၌ ဘယ်ပုဒ်
 နှင့် ဘယ်ပုဒ်ဆိုင်ကြောင်း၊ အဓိပ္ပာယ်အရပင် သိသာနိုင်ပါ
 သည်။ နာမဝိသေသနတို့၊ ကြိယာဝိသေသနတို့ မခွဲနိုင်လျှင်
 လည်းကိစ္စမရှိပါ။ မိမိဖော်ပြလိုသောအဓိပ္ပာယ်သည် အဘယ်
 နည်း။ ထိုအဓိပ္ပာယ်အရ ဘယ်ပုဒ်နှင့်ဘယ်ပုဒ် သက်ဆိုင်
 သနည်းဟူ၍ စဉ်းစားပြီး ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ပုဒ်ချင်း နီးနီးကပ်ကပ်
 ထားလျှင် အဓိပ္ပာယ် မှားနိုင် ရှုပ်နိုင်တော့မည် မဟုတ်ပါ။

ဝါကျဖွဲ့ရာတွင် ပုဒ်အထားအသို့ကို ဂရုပြုတတ်သည့်
 အလေ့အကျင့်မျိုး ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။

ရှေ့နောက် အဖွင့် အပိတ်

ဝါကျအတွင်းရှိ ပုဒ်များ၏ အထားအသို၊ ရှေ့နောက် အစီအစဉ်တို့နှင့်ပတ်သက်၍ ဂရုပြုသင့်သောအချက်များကို ရှေ့တွင်ဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။ ယခု ဆွေးနွေးလိုသော ပြဿနာမှာ ဝါကျအတွင်းရှိ ပုဒ်များ၏ ရှေ့နောက် အဖွင့်အပိတ် ပြဿနာ ဖြစ်ပါသည်။

အဖွင့်ရှိလျှင်အပိတ်ရှိရသည်မှာ သဘာဝပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဝါကျတစ်ခုတွင် ရှေ့ပိုင်း၌ အဖွင့်စကားပါလျှင် နောက်ပိုင်း၌ အပိတ်စကား မှချပါရမည်သာ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဝါကျတွင် ရှေ့ကဖွင့်ပြီး နောက်က ပြန်မပိတ်ဘဲ အမှတ်တမဲ့ ရေးမိတတ်ကြပါသည်။

သူ ကျောင်းမတတ်နိုင်သည့်အကြောင်းမှာ ရုတ်တရက် ခြေထောက်နာသွားပြီး လမ်းမလျှောက်နိုင်ပါ။

ဤဝါကျသည် အဖွင့်ပါပြီး အပိတ်မပါသော ဝါကျဖြစ်သည်။ ‘သူ ကျောင်းမတတ်နိုင်သည့် အကြောင်းမှာ’ ဟု ဝါကျကို ဖွင့်ထားသည့်အတွက် မည်သည့်အတွက်ကြောင့် ဟူ၍ ဖော်ပြသောစကားဖြင့် ပိတ်မှ အဖွင့်အပိတ်ညီညွတ်မည်။ ထို့ကြောင့် . . .

သူကျောင်းမတတ်နိုင်သည့်အကြောင်းမှာ ရုတ်တရက် ခြေထောက်နာသွားပြီး၊ လမ်းမလျှောက်နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဟူ၍ ရေးလျှင် အဖွင့်အပိတ်ညီညွတ်သော ဝါကျဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ထို့အတူ . . .

ဂရုပြုရန်အချက်မှာ ဤဆေးကို မသောက်မီ ပုလင်းကို လှုပ်ပါ ဟု ရေးလျှင် အဖွင့်ပါပြီး အပိတ်မပါဘဲဖြစ်နေပါလိမ့်မည်။

ဂရုပြုရန်အချက်မှာ ဤဆေးကို မသောက်မီ ပုလင်းကို လှုပ်ရန်ဖြစ်သည်။ (ပုလင်းကို လှုပ်ရမည်ဟူသော အချက်ဖြစ်သည်။ ပုလင်းကို လှုပ်ပါ ဟူသော သတိပေးချက်ဖြစ်သည်။)

ဤသဘောမျိုး တစ်မျိုးမဟုတ် တစ်မျိုးမှ ဝါကျကို ပြန်ပိတ်ရာ ရောက်ပါလိမ့်မည်။ ထို့အတူ . . .

စိတ်ချမ်းသာစေရန် ကျင့်သုံးသင့်သော ဥပဒေတစ်ခုမှာ ငြင်းခုံခြင်း မပြုပါနှင့်ဟု ရေးလျှင်လည်း အလားတူပင် အဖွင့်ပါပြီး အပိတ်မပါဘဲ ဖြစ်နေသည့်အတွက် . . .

စိတ်ချမ်းသာစေရန် ကျင့်သုံးသော ဥပဒေသ တစ်ခုမှာ ငြင်းခုံခြင်း မပြုပါနှင့် ဟူသော ဥပဒေသ ဖြစ်သည် ဟူ၍ရေးမှသာ အဖွင့်အပိတ်ရှိပါလိမ့်မည်။

ယခုပြခဲ့သော ဝါကျများကို သဒ္ဒါသဘောအရကြည့်လျှင် ရှေ့က အဖွင့်စကားများသည် ဝါကျအသီးသီး၏ ကတ္တားပုဒ်ဖြစ်သည်များကို တွေ့ရပါသည်။ အပိတ်စကားများမှာလည်း ဝါကျအသီးသီး၏ ကြိယာပုဒ်များ ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ပြန်ကြည့်မည်ဆိုလျှင် ဤသို့ တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

- သူ့ကျောင်းမတတ်နိုင်သည့်အကြောင်းမှာ (ကတ္တားပုဒ်) (လမ်းမလျှောက်နိုင်သောကြောင့်) ဖြစ်သည်။ (ကြိယာပုဒ်)

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

- ဂရုပြုရန်အချက်မှာ (ကတ္တားပုဒ်) (ပုလင်းကိုလှုပ်ရ မည်ဟူသော အချက်) ဖြစ်သည်။ (ကြိယာပုဒ်)
- စိတ်ချမ်းသာစေရန် ကျင့်သုံးသော ဥပဒေသ တစ်ခုမှာ (ကတ္တားပုဒ်)
- (ဟူသော ဥပဒေသ) ဖြစ်သည်။ (ကြိယာပုဒ်)

ဝါကျကို ဖွင့်ရုံဖွင့်ပြီး မပိတ်ဘဲထားလျှင် ကတ္တားပုဒ် သာရှိပြီး ထိုကတ္တားပုဒ်နှင့် ဆက်စပ်ရမည့် ကြိယာပုဒ်မရှိဘဲ ဖြစ်နေပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ဤဝါကျမျိုးတွင် ကြိယာပုဒ် မပါဘဲ ကတ္တားပုဒ်ချည်း၊ ငုတ်တုန်ကျန်နေသည့်အတွက် အချို့ ပညာရှင်များက ဤဝါကျမျိုးကို ‘ကတ္တားငုတ်တုတ် ဝါကျ’ ဟု နာမည်ပေးကြပါသည်။ ဤဝါကျမျိုး မရေးသင့် ကြောင်းလည်း သတိပေးလမ်းညွှန်ကြပါသည်။ အောက်ပါ ဝါကျများကိုလည်း လေ့လာနိုင်ပါသည်။

- အလုပ်စ၍ ဖြစ်ထွန်းသည်မှာ ထိုမင်းလက်ထက် ကစ၍ ဖြစ်ထွန်းသည်။
- ငါ ကြားဖူးသည်ကား ထိုပဉ္စာလရာဇ်မင်း၏ စစ်သည်ဗိုလ်ပါ အရေအတွက် တစ်ဆယ့်ရှစ်ခေါ ဘဏီရှိသည်ဟု ကြားဖူး၏။

ရှေးမြန်မာစကားပြေကျမ်းများမှ ဝါကျများဖြစ်ပါသည်။ ‘ဖြစ်ထွန်းသည်မှာ . . . ဖြစ်ထွန်းသည်’ ‘ကြားဖူးသည်ကား . . . ကြားဖူး၏’ ဟူ၍ ကတ္တားပုဒ်နှင့် ကြိယာပုဒ်တို့ကို အဖွင့် အပိတ်ညီညီ ရေးထားပုံတို့ကို အတုယူမှတ်သားသင့်ပါသည်။

ဤကိစ္စကို ဆွေးနွေးရခြင်းမှာ စာရေးရာတွင် ‘ကတ္တား

ငုတ်တုတ်ဝါကျ’ များ ရေးသည့် အလေ့မျိုး အတော်ကလေး တွင်ကျယ်နေသည်ကို တွေ့ရသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ရှေ့ ကတ္တားပုဒ်ကို ဖော်ပြလိုက်သော်လည်း ရေးနေရင်း နောက်က ကြိယာပုဒ်ဖြင့် အဆုံးသတ်ရမည်ကို မေ့လျော့သွား၍ သော် လည်းကောင်း မသိ၍ သော်လည်းကောင်း ဤအမှားမျိုး ပြုမိ ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထင်ပါသည်။

ဤသို့မှားရေးသည့်အကြောင်းတစ်ခုမှာ ကတ္တားပုဒ်နှင့် ဆိုင်သော ကြိယာပုဒ်မတိုင်မီ ထိုဝါကျထဲက ဝါကျအငယ်စား ကလေး (ပုဒ်စုကလေး)နှင့်ဆိုင်သော အခြားကြိယာပုဒ်တစ်ခု လည်း ရှိနေသေးသည့်အတွက် ထိုကြိယာပုဒ်ကို ရှေ့ဆုံးက ကတ္တားပုဒ်နှင့်ဆိုင်သည်ထင်ပြီးကြိယာပုဒ်တစ်ခု သီးခြားပြုရန် မလိုတော့ပါ ထင်သည့်အတွက်ကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါ သည်။ ပြခဲ့သော သာဓကကိုပင် ပြန်ကောက်ပါမည်။

ဂရုပြုရန်အချက်မှာ ဤဆေးကိုမသောက်မီ ပုလင်းကို လှုပ်ပါ။

ဤသာဓကတွင် ‘ဤဆေးကို မသောက်မီ ပုလင်းကို လှုပ်ပါ’ ဟူသော အပိုင်းသည် ဝါကျကြီးတစ်ခုလုံးထဲက အစိတ်အပိုင်းသာဖြစ်ပါသည်။ ထိုအစိတ်အပိုင်း ကလည်း ဝါကျကလေးတစ်ခု ဖြစ်နေပါသည်။ ‘လှုပ်ပါ’ ဟူသော ကြိယာပုဒ်သည် ထိုဝါကျကလေး၏ ကြိယာပုဒ်သာ ဖြစ်ပါ သည်။ ‘ဂရုပြုရန်အချက်မှာ’ ဟူသော ကတ္တားပုဒ်နှင့် စပ်ရ မည့်ကြိယာပုဒ် မဟုတ်ပါ။ ပို၍ရှင်းအောင် ပြောရလျှင် ‘လှုပ်ပါ’ သည် ‘ပုလင်းကို’ နှင့်သာ ဆိုင်ပါသည်။ ‘အချက်

ငယ်ပေါင်းကြီးဖော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

မှာ' နှင့် မဆိုင်ပါ။ သို့သော် 'လှုပ်ပါ' ဟူသော ကြိယာပုဒ် ပါနေသည့်အတွက် ထိုဝါကျကို ပြည့်စုံပြီထင်ပြီး အပိတ် ကြိယာ ထပ်မထည့်မိခြင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် 'ဂရု ပြုရန်အချက်မှာ. . . ဟူသော အချက်ဖြစ်သည်' ဟူ၍ကတ္တား ပုဒ်နှင့် ကြိယာပုဒ် အဖွင့်အပိတ်လုပ်ပေးရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့မှလည်း ကတ္တားငုတ်တုတ်မကျန်ဘဲ ပြည့်စုံသောဝါကျ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

အကယ်၍ နောက်ပိုင်းတွင် ဖော်ပြသည့် အချက် အလက်သည် ဝါကျတစ်ခုတည်းနှင့် ဖော်ပြနိုင်သော အချက် အလက်မျိုးမဟုတ်ဘဲ ကျယ်ဝန်းများပြားနေမည်ဆိုလျှင်မူ ရှေ့က ဝါကျကို ခပ်တိုတို အဖွင့်အပိတ်လုပ်၍ အဆုံးသတ် လိုက်ပြီးမှ ဆက်လက်ဖော်ပြလိုသည့် အချက်များကို နောက်ထပ်ဝါကျများဖြင့် ဖော်ပြလေ့ ရှိကြပါသည်။ အောက် တွင် ကြည့်ပါ။

သူ ကျောင်းမတတ်နိုင်သည့်အကြောင်းမှာ ဤသို့ဖြစ် သည်။ မနေ့က သူအိမ်သို့ ပြန်လာစဉ် လမ်းတွင် အရှိန်ဖြင့် နင်းလာသော စက်ဘီးတစ်စီးက သူ့ကို ပွတ်၍တိုက်မိသွား သည်။ ထို့ကြောင့် သူသည် ချော်လဲပြီး ခြေထောက်နာသွား သည်။ ယနေ့နံနက်တွင် ခြေထောက်ရောင်လာပြီး လမ်း လျှောက်၍ မရတော့ပါ။ ထို့ကြောင့် ယနေ့ သူ ကျောင်း မတတ်နိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤသို့ ဝါကျများများသုံးပြီး ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဖော်ပြနိုင်ရန် အတွက် ပထမဝါကျတွင် 'အကြောင်းမှာ . . . ဤသို့ဖြစ်

၆၂

မောင်ခင်မင် (စနုပြု)

သည်' ဟူ၍ ခပ်တိုတို အဖွင့်အပိတ်လုပ်ပြီး အဆုံးသတ်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အတူ ရှည်ရှည်ရေးလိုသည့်အချက်များကို ဤသို့ အစချီနိုင်ပါသည်။

- သူပြောသော စကားမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။
- ဇာတ်လမ်းအကျဉ်းချုပ်မှာ ဤသို့ ဖြစ်သည်။
- စည်းကမ်းချက်များမှာအောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

ဤသို့ ဝါကျများဖြင့် အစချီပြီးလျှင် ရေးလိုသော အကြောင်းအရာကို ဆက်ရေးနိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ အစမချီဘဲ ဆက်ရေးလျှင်မူ အောက်ပါကဲ့သို့ 'ကတ္တားငုတ်တုတ်ဝါကျများ' ဖြစ်သွားပါလိမ့်မည်။

- သူပြောသောစကားမှာ သူ့ကျန်းမာရေးအခြေအနေမကောင်းပါ။
- ဇာတ်လမ်းအကျဉ်းချုပ်မှာ တိုင်းပြည်တစ်ပြည်တွင် မင်းတစ်ပါး စိုးစံနေသည်။
- စည်းကမ်းချက်များမှာ အသက် ၃၅ နှစ် မကျော်ရ။

ဤသာဓကများနှင့်အတူ ဆွေးနွေးခဲ့သော အချက်များကို မှတ်သားပြီး ဖော်ပြခဲ့သည့် အမှားမျိုး ရှောင်နိုင်အောင် ဂရုပြုသင့်ပါသည်။

အစီအစဉ် အစပီအစပီ

ဝါကျတွင်း ပုဒ်အထားအသို့ အစီအစဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာ ပုဒ်ချင်းနီးနီးကပ်ကပ် ထားလျှင် အဓိပ္ပာယ် မရှုပ်ထွေးနိုင်ကြောင်းလည်း သာဓက များဖြင့်တင်ပြခဲ့ပါသည်။ ပုဒ်အထားအသို့ အစီအစဉ်ဆိုင်ရာ ပြဿနာတစ်ခုကို ဆက်လက်တင်ပြပါဦးမည်။ အောက်ပါ ဝါကျများကို ကြည့်ပါ။

ရန်ကုန်မြို့၊ တိုကျိုမြို့၊ ဗန်ကောက်မြို့တို့သည် ထိုင်း နိုင်ငံ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၊ ဂျပန်နိုင်ငံတို့တွင် အသီးသီးရှိကြသည်။

ဤဝါကျသည် ဝါကျဖွဲ့ထုံး မှန်ပါသည်။ အမှားအယွင်း မရှိပါ။ သို့သော် ဝါကျထဲက ပုဒ်များ၏ ရှေ့နောက်အစီအစဉ် မတည့်ဘဲဖြစ်နေပါသည်။ ဤဝါကျကို အဓိပ္ပာယ်ကောက်လျှင် ရှေ့ပိုင်းပုဒ်များနှင့် နောက်ပိုင်းပုဒ်များကို အစီအစဉ်အတိုင်း အဓိပ္ပာယ်ကောက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုသို့ အဓိပ္ပာယ် ကောက်လျှင် ရန်ကုန်မြို့သည် ထိုင်းနိုင်ငံတွင်လည်းကောင်း၊ တိုကျိုမြို့သည် မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်းကောင်း၊ ဗန်ကောက်မြို့ သည် ဂျပန်နိုင်ငံတွင်လည်းကောင်း တည်ရှိနေသည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ကောက်ရပါလိမ့်မည်။ ဤသို့ ကမောက်ကမဖြစ်ရ ခြင်းမှာ ရှေ့ပုဒ်များနှင့်နောက်ပုဒ်များ အစီအစဉ်မတည့်သော ကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပါသည်။ ဖြစ်သင့်သည်မှာ . .

‘ရန်ကုန်မြို့၊ တိုကျိုမြို့၊ ဗန်ကောက်မြို့တို့သည် မြန်မာနိုင်ငံ၊ ဂျပန်နိုင်ငံ၊ ထိုင်းနိုင်ငံတို့တွင် အသီးသီးရှိကြသည် ဟူ၍ ဖြစ်သင့်ပါသည်။

ဤသို့ ဝါကျအတွင်းပါဝင်သော အချက်များကို ရှေ့ နောက်အစီအစဉ်တကျ ဖော်ပြရန် လိုအပ်သည့်အကြောင်း အရာမျိုးတွင် အစီအစဉ်တည့်အောင် ဂရုပြုဖို့လိုပါသည်။ အမှတ်တမဲ့ ရေးလိုက်လျှင် ဤအမှားမျိုးဖြစ်တတ်ပါသည်။

လယ်သမားများ၊ ဆရာဝန်များ၊ ကျောင်းဆရာများ သည် ဆေးကုသခြင်း၊ စာသင်ကြားခြင်း၊ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုး ခြင်းတို့ဖြင့် အသီး အသက်မွေးကြရသည်။

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

ဤဝါကျတွင်လည်းရှေ့နောက်အစီအစဉ် အတည့်သည့် အတွက် လယ်သမားက ဆေးကု၊ ဆရာဝန်က စာသင်၊ ကျောင်းဆရာက လယ်ထွန်သည်ဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ပေါက်နေပါသည်။ ရှေ့နောက် အစီအစဉ်ကိုဂရုပြုပြီးရေးလျှင် အောက်ပါ အတိုင်းဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

လယ်သမားများ၊ ဆရာဝန်များ၊ ကျောင်းဆရာများ သည် ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ဆေးကုသခြင်း၊ စာသင်ကြားခြင်းတို့ဖြင့် အသီးသီးအသက်မွေးကြရသည်။

ဝါကျတစ်ခုအတွင်း ပါဝင်သည့်အချက်အလက်များ၊ ရှေ့နောက် အစီအစဉ်ညီညွတ်ပုံအမျိုးမျိုး ရှိနိုင်ပါသည်။ သာဓက ဆောင်ပါဦးမည်။

စာရေးရာတွင် ကိုယ်တွေ့အကြောင်းအရာရော စာတွေ့အကြောင်းအရာပါ ထည့်သွင်းရေးသားရန် လိုအပ်သည့် အလျောက် စာပေဖတ်ရှုလေ့လာရန်သာမက ကိုယ်တိုင် စူးစမ်းလေ့လာရန်လည်း လိုအပ်သည်။

ဤဝါကျသည် ဝါကျဖွဲ့ထုံးမှန်ပါသည်။ သာမန်ကြည့်လျှင် ချွတ်ယွင်းချက်မရှိဟု ထင်စရာရှိပါသည်။ သို့သော် ဝါကျ၏ ရှေ့ပိုင်းအချက်အလက်နှင့် နောက်ပိုင်း အချက်အလက်တို့ အစီအစဉ် မတည့်ခြင်းဟူသော ချွတ်ယွင်းချက် ရှိနေပါသည်။ ဝါကျရှေ့ပိုင်းတွင် ‘ကိုယ်တွေ့’ ပြီးမှ ‘စာတွေ့’ လာသည်။ ဝါကျရှေ့ပိုင်းတွင်မူ စာဖတ်သည့်ကိစ္စ လာပြီး မှ ကိုယ်တိုင်စူးစမ်းသည့် ကိစ္စ လာနေသည်။ ကိုယ်တွေ့နှင့် ကိုယ်တိုင် စူးစမ်းမှု၊ စာတွေ့နှင့် စာပေဖတ်ရှု လေ့လာမှုဟူ၍

အစီအစဉ်တည့်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အောက်ပါ အတိုင်း ရေးသင့်ပါသည်။

- စာရေးရာတွင် ကိုယ်တွေ့အကြောင်း အရာရာ၊ စာတွေ့အကြောင်းအရာပါ ထည့်သွင်းရေးသားရန် လိုအပ်သည့်အလျောက် ကိုယ်တိုင် စူးစမ်းလေ့လာ ရန်သာမက စာပေဖတ်ရှုလေ့လာရန်လည်း လိုအပ် သည်။

(သို့မဟုတ်)

- စာရေးရာတွင် စာတွေ့ အကြောင်းအရာရာ ကိုယ်တွေ့အကြောင်းအရာပါ ထည့်သွင်းရေးသား ရန် လိုအပ်သည့်အလျောက် စာပေဖတ်ရှုလေ့လာ ရန်သာမက ကိုယ်တိုင် စူးစမ်းလေ့လာရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။

ဝါကျအတွင်း ပုဒ်များ၏ အစီအစဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ ဂရုပြုသင့်သော ကိစ္စတစ်ရပ်ရှိပါသေးသည်။ အချက်အလက် များကို စီကာစဉ်ကာ ဖော်ပြရာတွင် ‘ဘုရား တရား၊ သံဃာ’ ဟူ၍ ထင်ရှားပြီးသား ရတနာသုံးပါးအစဉ်ကို ‘ဘုရား၊ သံဃာ တရား’ ဟူ၍ အစီအစဉ်ဖျက်ပြီး ဖော်ပြပုံမျိုး၊ ‘အကြီး အလတ်၊ အငယ်၊ အငယ်၊ အလတ်၊ အကြီး’ စသည်ဖြင့် အမြင့်မှ အနိမ့်သို့ဖြစ်စေ အနိမ့်မှ အမြင့်သို့ဖြစ်စေ အစီအစဉ် တကျ မဖော်ပြဘဲ ‘အကြီး၊ အငယ်၊ အလတ်’ ဟူ၍ အစီအစဉ်ဖျက်ပြီး ဖော်ပြပုံမျိုး၊ ‘ပုဂံ ၊ ပင်းယ ၊ အင်းဝ၊ တောင်ငူ၊ ညောင်ရမ်း၊ ကုန်းဘောင်’ ဟူ၍ အစီအစဉ်ဖျက်ပြီး

ငယ်ပေါင်းကြီးဖော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

ကမောက်ကမ ဖော်ပြပုံမျိုး၊ စသည်ဖြင့် အစီအစဉ်ပျက်ယွင်း ပုံအမျိုးမျိုး ရှိနိုင်ပါသည်။

စကားအလျဉ်းသင့်၍ ဆိုရလျှင် ဘုရားအကြောင်းဖွဲ့သော ထင်ရှားသည့် သီချင်းတစ်ပုဒ်၌ . . .

‘ကဿပဂုဏ်၊ ကောဏဂုဏ်၊ ကောက္ကသန် (ကကုသန်) ဘုရားရယ်၊ ဂေါတမဘုရားရယ် ရှိခိုးလို့သာ ပူဇော်ကြကုန်၊ မွေသရီ လေးဆူဓာတ်ပုံ၊ ကျွန်းဇေယျမှာ အံ့ချီး၍မကုန်’ ဟု ဖွဲ့ထားသည်ကို ကြားဖူးကြမည် ထင်ပါသည်။ ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ၌ ပွင့်တော်မူပြီးသော ဘုရားလေးဆူ၏ အစဉ်မှာ ကောက္ကသန် (ကကုသန်)၊ ကောဏဂု၊ ကဿပ ၊ ဂေါတမ၊ ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။ ဤသီချင်းတွင်မူ ယခုတော့ရသည့်အတိုင်း အစီအစဉ်မတည့်ဘဲ ဖြစ်နေပါသည်။ သီချင်းဖြစ်သည့်အတွက် အသံတို့၊ ကာရန်တို့လိုက်ပြီး စပ်ဆိုရသောကြောင့် ဤသို့ အစီအစဉ် မတည့်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု အကြောင်းပြနိုင်ပါသည်။ သို့သော် ရှေ့နောက် အစီအစဉ် တည့်လျှင် ပို၍ ကောင်းပါသည်။

အချက်အလက်စီစဉ်ရာတွင် မိမိရည်ရွယ်ချက်ကိုလိုက်၍ အစီအစဉ်တစ်မျိုးမက ရှိနိုင်ပါသည်။ အရပ်လေးမျက်နှာကို ဖော်ပြရာတွင် ‘အရှေ့ အနောက် တောင် မြောက်’ ဟူ၍ သုံးနေကျအစီအစဉ်ဖြင့်လည်း ဖော်ပြနိုင်ပါသည်။ ‘အရှေ့၊ တောင်၊ အနောက် ၊ မြောက်’ ဟူ၍ လက်ယာရစ်အစီအစဉ်ဖြင့်လည်း ဖော်ပြနိုင်ပါသည်။ အရှေ့၊ မြောက်၊ အနောက်၊ တောင်’ ဟူ၍ လက်ဝဲရစ်အစီအစဉ်ဖြင့်လည်း

ဖော်ပြနိုင်ပါသည်။ မိမိ စလိုရာအရပ်မျက်နှာက စပြီး ‘မြောက်
အရှေ့၊ တောင်၊ အနောက်’ ဟူ၍ ဖော်ပြချင်လည်း ဖြစ်ပါ
သည်။ မည်သည့်အစီအစဉ်ဖြင့် ပြသည်ဖြစ်စေ ပါဝင်သည့်
အချက်အလက်များ အစီအစဉ်တကျရှိနေရန် လိုအပ်ပါလိမ့်
မည်။

ဝါကျတစ်ခုအတွင်း ပုဒ်များ၏ အစီအစဉ်ကျမှုသဘော
ကို နားလည်သဘောပေါက်ထားမည်ဆိုလျှင် ဝါကျအများစု
ပြီး စာပိုဒ်ဖွဲ့ရာ၌လည်းကောင်း၊ စာပိုဒ်များစုပြီး စာတစ်ပုဒ်
လုံးဖွဲ့ရာ၌လည်းကောင်း ထိုသဘောနှင့် ယှဉ်ပါးပြီးသားဖြစ်
သွားပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် အခြေခံဖြစ်သော ဤဝါကျ
အဆင့်ကစ၍ အစီအစဉ်ကျမှုကို အလေးအနက်ဂရုပြုသင့်
ပါသည်။

ဟန်ချက်ညီ ဝါကျ

ဤကဏ္ဍတွင် ဝါကျဆိုင်ရာ ကိစ္စများကို အတန်အသင့် ဆွေးနွေးခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ဆွေးနွေးခဲ့သည့်ကိစ္စများကို ပြန်ကြည့်မည်ဆိုလျှင် ဝါကျတွင် ပုဒ်အထားအသို့ ရှုပ်ထွေးမှားယွင်းသည့်ကိစ္စ၊ ပုဒ်ရှေ့နောက် အစီအစဉ်ပျက်သည့် ကိစ္စ၊ အဖွင့်အပိတ် မညီသည့်ကိစ္စ စသည်ဖြင့် ဂရုပြုရှောင်ကြဉ်အပ်သည့် ‘ရှောင်စရာများ’ ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ပါလိမ့်မည်။ ဝါကျဖွဲ့ရာတွင် ရှောင်ကြည်အပ်သော ရှောင်စရာများရှိသည့် နည်းတူ ကျင့်သုံးလိုက်နာအပ်သည့် ‘ဆောင်စရာ’ များလည်း ရှိပါသည်။ ထိုဆောင်စရာများအကြောင်းကို ယခု ဆွေးနွေးပါဦးမည်။

တစ်ခါက သိပ္ပံမောင်ဝသည် အင်းဝမြို့ရှိ နန်းမတော် မယ်နု၏ အုတ်ကျောင်းကြီးသို့ သွားရောက်လေ့လာခဲ့သည်။ ထို့နောက် မိမိမြင်တွေ့ရသော အုတ်ကျောင်းကြီး၏ အသွင်ကို ဝါကျတစ်ခုဖြင့် သရုပ်ဖော်ခဲ့သည်။ ထိုဝါကျမှာ ‘ကြီးကလည်း ကြီး၊ ခိုင်ကလည်း ခိုင်၊ ခွံကလည်း ခွံ၊ အင်မတန် ကျောင်းကြီးပေတည်း’ ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

ဤဝါကျကလေးပါဝင်သော သိပ္ပံမောင်ဝ၏ ဆောင်းပါးကို ဖတ်ဖူးသည်မှာ ကြာပါပြီ။ အခြားဝါကျများကို မမှတ်မိတော့သော်လည်း ဤဝါကျကလေးကိုကား ယခုတိုင် မှတ်မိနေပါသေးသည် မှတ်မိနေရသည့် အကြောင်းရင်းကို စဉ်းစား

ကြည့်သောအခါ သဘောချင်းတူသောအချက်များကို ပုံစံတူ ပုဒ်စုကလေး သုံးခုဖြင့် ဆင့်ကာဆင့်ကာ ဖွဲ့ထားသောကြောင့် မှတ်မိနေခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဆင်ခြင်မိပါသည်။

ကြည့်ပါ။ သိပ္ပံမောင်ဝသည် ကျောင်းကြီး၏ ကြီးမားခြင်း၊ ခိုင်ခံ့ခြင်း၊ ခုံညားခြင်း ဟူသော သဘောသဘာဝချင်းတူသည့် ဂုဏ်သုံးရပ်ကို ဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ ဖော်ပြရာတွင် ကြီးကလည်း ကြီး၊ ခိုင်ကလည်း ခိုင်၊ ခုံကလည်းခုံ ဟူသော ပုံစံတူပုဒ် သုံးခုဖြင့် ဆင့်ကာ ဆင့်ကာ ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ ပုံစံတူဆိုသည်မှာ ‘ . . . ကလည်း . . . ကလည်း . . . ’ ဟူ၍ ပုံစံတူအသွင်ကလေးများကို မြင်ရသည့်အခါတွင်လည်း နှစ်သက်သွားပြီး မျက်စိထဲတွင် စွဲသွားတတ်သည်မှာ သဘာဝပင်ဖြစ်သည်။ ပုံစံတူ အသံကလေးများကို ကြားရသည့်အခါတွင်လည်း နှစ်သက်သွားပြီး နားထဲတွင် စွဲသွားတတ်သည်မှာ သဘာဝပင်ဖြစ်သည်။ ထိုသဘာဝ ကြောင့်ပင် သိပ္ပံမောင်ဝ၏ ဝါကျကလေးကို မှတ်မိနေခြင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ အကယ်၍သာ သိပ္ပံမောင်ဝက ထိုသို့မရေးဘဲ ‘အင်မတန်ကြီးမားခိုင်ခံ့ ခုံညားသော ကျောင်းကြီးပေတည်း’ ဟု ရေးခဲ့မည်ဆိုပါက ထိုဝါကျကို အမှတ်ထင်ထင် ဖြစ်နေ မည် မဟုတ်ပါ။ အခြားဝါကျများနှင့်အတူ ရောနှောမေ့ပျောက် သွားမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ဘာမျှ မထူးခြားသော သာမန် ဝါကျမျိုးဖြစ်သည့်အတွက် မှတ်မိနေစရာ အကြောင်းမရှိပါ။ သိပ္ပံမောင်ဝ၏ ဝါကျကလေးကို အသံထွက်ပြီး ရွတ်ဆိုကြည့် လျှင် ပုံစံတူ ပုဒ်စုကလေးများကို ဆင့်ကာ ဆင့်ကာ ဖွဲ့ထား

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

သည့်အပြင် အသံအနိမ့်အမြင့် တစ်လှည့်စီဖွဲ့ထားသည့် အတွက် ချိုသာပြေပြစ်ကြောင်း ဂရုပြုမိပါလိမ့်မည်။

ဤသို့ သဘောချင်းတူသော အချက်များကို ပုံစံတူ ပုဒ်စုများဖြင့် ဖွဲ့သော ဝါကျမျိုးကို ‘ဟန်ချက်ညီ ဝါကျ’ ဟု ခေါ်နိုင်ပါသည်။ ပုဒ်စုကလေးများ ဟန်ချက်ညီညီဖွဲ့ထားသော ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ စာရေးသူတို့သည် ဤဟန်ချက်ညီ ဝါကျမျိုးကို တမင်ကြိုတင်ရည်ရွယ်ပြီး ရေးဖွဲ့ခြင်းတော့ မဟုတ်ပါ။ စာရေးသူတွင် သဘောချင်းတူသော အချက်များ ကိုဖော်ပြလိုသော စိတ်ကူး ပေါ်လာသောအခါ အရေးအသား ကျွမ်းကျင်ပြီးဖြစ်သော ‘လက်’ က ဤသို့သော ဝါကျကလေး များကို စိတ်ကူးနှင့်လိုက်ဖက်စွာ ဟန်ချက်ညီညီ ဖွဲ့မိတတ် ခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ အောက်ပါဟန်ချက်ညီ ဝါကျများကို လေ့လာကြည့်နိုင်ပါသည်။

၁။ စကားကလည်း ချော၊ အတော့အဆက်ကလည်း လိမ္မာ၊ ထွင်လုံးများကလည်း ညက်၊ ဖတ်မိလျှင် လက်မလွတ်နိုင်အောင် ကောင်းကြပါသည်။

၂။ ငယ်စဉ်က ကြားနေကျခေါင်းလောင်းသံများ မြင် နေကျ တန်ဆောင်းပြဿနာများ၊ တွေ့နေကျ ဆရာသမားများကို ကြားလို မြင်လို တွေ့လိုသော ဆန္ဒမှာ ယခုမှ မဟုတ်ချေ။

၃။ လောဘထွက်သူသည် မိမိလောဘထွက်သည်ကို သတိပြုမိလျှင်၊ ဒေါသထွက်သူသည် မိမိဒေါသ ထွက်သည်ကို သတိပြုမိလျှင်၊ မာနတတ်သူသည်

မိမိမာနတတ်သည်ကိုသတိပြုမိလျှင် ဆင်ခြင်တတ်
ခြင်းလည်းရှိလာ၍ လောဘ ဒေါသ မာန တို့၏
အပူလောင်မှ သက်သာရာရနိုင်သည်ဟု ပညာရှိ
တို့ ဆိုမိန့်ကြပါသည်။

ဤဝါကျများသည် စကားပြေဆရာ အကျော်အမော်
တို့၏ စာများမှထုတ်ပြသော ဝါကျများဖြစ်ပါသည်။ ပုံစံတူ
ပုဒ်စုများ ထပ်ကာထပ်ကာသုံးပြီး အသံအနိမ့်အမြင့် အချီအချ
ပေါ်လာအောင်ရေးနိုင်သည့်ဝါကျများဖြစ်ကြောင်း၊ အသံထွက်
ပြီး ဖတ်ကြည့်လျှင် သိနိုင်ပါသည်။ အသေးစိတ်ကြည့်မည်
ဆိုလျှင် ဝါကျ(၁) တွင် စကား၊ အတေ့အဆက်၊ ထွင်လုံး၊
ဟူသော အချက်သုံးချက်ကို ပုံစံတူ ပုဒ်စုသုံးခုဖြင့် ဟန်ချက်
ညီ ဖွဲ့ထားပုံ၊ ဝါကျ (၂) တွင် ကြားနေကျ၊ မြင်နေကျ၊
တွေ့နေကျ ဟူသော အချက်သုံးချက်ကို ပုံစံ ပုဒ်စုသုံးခုဖြင့်
ဟန်ချက်ညီ ဖွဲ့သည့်အပြင် ကြား-မြင်-တွေ့ ဟူသောစကား
သုံးလုံးကို ဝါကျရှေ့နောက် အဖွင့်အပိတ်ညီညီ အစီအစဉ်
ကျကျ ဖွဲ့ထားပုံ၊ ဝါကျ (၃) တွင် လောဘ ၊ ဒေါသ၊ မာန
ဟူသော အချက်သုံးချက်ကို ပုံစံတူ ပုဒ်စုသုံးခုဖြင့် ဟန်ချက်
ညီ ဖွဲ့သည့်အပြင် လောဘ ၊ ဒေါသ၊ မာန ဟူသော စကား
သုံးလုံးကို ဝါကျရှေ့နောက် အဖွင့်အပိတ်ညီညီ အစီအစဉ်
ကျကျ ဖွဲ့ထားပုံကို တွေ့နိုင်ပါသည်။

ဤသို့ ဟန်ချက်ညီဝါကျများဖြင့် ဖော်ပြသည့်အတွက်
ဖော်ပြထားသော သဘောတူ အချက်အလက်များသည် ပို၍
ထင်သာမြင်သာဖြစ်လာရပြီ။ စာဖတ်သူအနေနှင့် စွဲမြဲမှတ်မိ

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့်အရေးအသားပြဿနာများ

နိုင်သော အကျိုးတရားကို ရရှိနိုင်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ပုံစံတူပုဒ်စုများ ဆင့်ကာဆင့်ကာ သုံးလိုက်သောအခါ စာဖတ်သူ၏ နားထဲသို့ တစ်ချက်ချင်း ဆင့်ကာဆင့်ကာ ရိုက်သွင်းလိုက်သကဲ့သို့ စွဲမြဲသွားနိုင်သည့် သဘောရှိပါသည်။

ကျောင်းသားများ စကားပြေရေးသား လေ့ကျင့်သည့် အဆင့်တွင်မူ အလားတူပင် သဘောတူအချက်များကို ဟန်ချက်ညီဝါကျများဖြင့် ရေးဖွဲ့သည့် အလေ့အကျင့်မျိုး၊ တမင်လေ့ကျင့်ကြည့်နိုင်ပါသည်။ လက်သားကျသွားသောအခါ တွင်ကား လက်ထဲတွင် အလိုအလျောက် ပါလာပါလိမ့်မည် ဆိုပါစို့ . . .

‘အင်းဝခေတ်သည် ပျို့ ထွန်းကား၍ ရတုသည် တောင်ငူခေတ်တွင် ထွန်းကားသည်’ ဟု ရေးလျှင် ဝါကျဖွဲ့ထုံး မှန်သော်လည်း ဟန်ချက်မညီကြောင်း တွေ့ရပါလိမ့်မည်။ ရေးသောအကြောင်းအရာကိုကြည့်လျှင် အင်းဝခေတ်၌ ပျို့ ထွန်းကားခြင်း တောင်ငူခေတ်၌ ရတုထွန်းကားခြင်းဟူသော သဘောချင်းတူသည့် အချက်နှစ်ချက်ကို ဖော်ပြခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရပါလိမ့်မည်။ သို့သော် ဝါကျ၏ ရှေ့ပိုင်းနှင့် နောက်ပိုင်းသည် ဟန်ချက်မညီပါ။ ရှေ့ပိုင်းက အင်းဝခေတ်သည်ဟု စလျှင် နောက်ပိုင်းက တောင်ငူခေတ်သည်’ ဟု ပုံစံတူ လိုက်ရပါမည်။ ရှေ့ပိုင်းက ‘ပျို့ ထွန်းကား၍’ ဟု စလျှင် နောက်ပိုင်းက ‘ရတု ထွန်းကားသည်’ ဟု လိုက်ရပါမည်။ ထို့ကြောင့် ဟန်ချက်ညီအောင် ဤသို့ ရေးနိုင်ပါသည်။

၁။ အင်းဝခေတ်သည် ပျို့ထွန်းကားသော ခေတ်ဖြစ်၍
တောင်ငူခေတ်သည် ရတုထွန်းကားသောခေတ်ဖြစ်
သည်။

၂။ အင်းဝခေတ်သည် ပျို့ထွန်းကား၍ တောင်ငူခေတ်
တွင် ရတု ထွန်းကားသည်။

အထက်ပါအတိုင်းရေးလျှင် ရှေ့ပိုင်းနှင့် နောက်ပိုင်း
ပုံစံတူပြီး ဟန်ချက်ညီသွားပါသည်။

တစ်ခုသတိပြုရန် ရှိပါသည်။ ဟန်ချက်ညီ ဝါကျများ
သည် ပုံသဏ္ဍာန်ပြေပြစ်သည့်အတွက် ရေးသမျှ ဝါကျအားလုံး
ဟန်ချက်ညီအောင်ရေးလျှင် မကောင်းဘူးလားဟု မေးစရာရှိ
ပါသည်။ ထိုသို့မေးလျှင် ‘မကောင်းပါ’ ဟု ဖြေရပါလိမ့်မည်။
စကားပြေ ဆရာကောင်းတို့သည် ဟန်ချက်ညီ ဝါကျများကို
လိုအပ်သည့် နေရာမျိုးကျမှသာ ထည့်သွင်းရေးဖွဲ့လေ့ရှိပါ
သည်။ သာမန်ဝါကျများစွာတို့ထဲတွင် ဆီလျော်ရာ၌ ပါဝင်
သော ဟန်ချက်ညီဝါကျသည် တစ်မူထူးခြားပြီး ထင်ရှား
ပေါ်လွင်နေတတ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် စာဖတ်သူက ပို၍သတိ
ထားမိပြီး ပို၍လေးနက်သွားတတ်ပါသည်။ ဝါကျတိုင်းလိုလို
ဟန်ချက်ညီအောင် လိုက်ရေးလျှင်ကား တမင်လုပ်ရေးခြင်း
ဖြစ်ပြီး သဘာဝမကျဘဲဖြစ်သွားပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့်
ဟန်ချက်ညီဝါကျကို သူ့နေရာနှင့်သူ အချက်ကျကျ သုံးတတ်
ရန် လိုအပ်ပါသည်။

ဝါကျဖြင့် အလေးပေးခြင်း

၁။ ကျွန်တော် မော်လမြိုင်သို့ လဆန်းလျှင် သွားမည်။

၂။ မော်လမြိုင်သို့ လဆန်းလျှင် ကျွန်တော်သွားမည်။

၃။ လဆန်းလျှင် ကျွန်တော်မော်လမြိုင်သို့သွားမည်။

ဤဝါကျသုံးခုသည် အကြောင်းအရာချင်းလည်း တူပါသည်။ ဝါကျဖွဲ့ထုံးလည်း မှန်ပါသည်။ ဝါကျထဲက ပုဒ်အထားအသို့ အစီအစဉ်သာ ကွာခြားပါသည်။ ပုဒ်အထားအသို့ အစီအစဉ်ကွာသလို အလေးပေးလိုသည့် အချက်ချင်းလည်း ကွာပါသည်။

ဝါကျ (၁) သည် ဖွဲ့စည်းပုံစံ ဝါကျပုံစံဖြစ်သည်။ ကတ္တားကို ရှေ့ဆုံးကထားသည်။ ကြိယာကို နောက်ဆုံးက ထားသည်။ အခြားပုဒ်များကို အလယ်က ထားသည်။ ကတ္တားကို ဦးဦးဖျားဖျား ဖော်ပြမြဲဖြစ်သည့် သဘောအရ ဤဝါကျတွင် ‘ကျွန်တော်’ ဟူသော ကာယကံရှင်ကို အဓိက ဖော်ညွှန်းလိုရိပ်ရှိပါသည်။ မော်လမြိုင် သွားမည့်သူမှာ ‘ကျွန်တော်’ ပင် ဖြစ်သည်ဟု ဖော်ညွှန်းလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဝါကျ (၂) တွင်မူ ပုဒ်အထားအသို့ ပြောင်းသွားပါ သည်။ ‘မော်လမြိုင်သို့’ ကို ရှေ့ဆုံးသို့ တင်လိုက်ခြင်းသည် သွားမည့်နေရာကို အလေးပေး ဖော်ပြလိုခြင်းကြောင့် ဖြစ် သည်ဟုဆိုနိုင်ပါသည်။ ထို့အတူ သွားမည့်အချိန်ကို အလေး ပေးလိုသောအခါတွင်ကား ဝါကျ (၁) မှာကဲ့သို့ ‘လဆန်း လျှင်’ က ရှေ့ဆုံးသို့ ရောက်လာရပါသည်။ အလေးပေးလို သောအချက်ကို ဦးဦးဖျားဖျား ဖော်ပြခြင်းဖြင့် ထင်ရှားအောင် လုပ်သည့်သဘောဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ဤဝါကျ ၃ ခုကို စာဖြင့်ရေးလျှင် သိပ်မသိသာသော်လည်း ပါးစပ်ကပြောလျှင် ပို၍ သိသာပါသည်။ အလေးပေးလိုသောအချက်ကို ရှေ့ဆုံး က ဖော်ပြတတ်သည့်အပြင် လေသံဖိကာ လေးနက်အောင် ပြောတတ်ပါသည်။ စာဖြင့်ရေးလျှင်ကား ယခုတင်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း ဖွဲ့စည်းပုံစံဝါကျပုံစံကိုပြောင်းပြီး အလေးပေးလိုသော အချက်ကို ရှေ့ဆုံးက ထားတတ်ကြပါသည်။

အလေးပေးလိုသော အချက်ကို ဝါကျ၏နောက်ဆုံးပိုင်း တွင်လည်း ထားတတ်ကြပါသည်။ မြန်မာဝါကျများသည်

ငယ်ပေါင်းကြီးဖော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

ကြိယာဖြင့် အဆုံးသတ်လေ့ရှိပါသည်။ ကြိယာဖြင့် ဖော်ပြမှု ဝါကျ၏ အဓိပ္ပာယ် ပြည့်စုံမြဲဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကြိယာ သည် ဝါကျ၏ နောက်ဆုံးအပိုင်းလည်း ဖြစ်သည်။ အရေးကြီး ဆုံးအပိုင်းလည်း ဖြစ်သည်။ စာဖတ်သူတို့သည် စာဖတ်သည့် အခါ အနည်းဆုံး ဝါကျတစ်ခုဆုံးအောင်တော့ ဖတ်ရမိ ဖြစ် သည်။ ဝါကျ၏ အဆုံးပိုင်းဖြစ်သော ကြိယာကို နောက်ဆုံး မှ ဖတ်ရခြင်းဖြစ်သည့်အတွက် ကြိယာဖြင့် ဖော်ပြသော အချက်သည် စာဖတ်သူ၏ စိတ်ထဲမှာ ပူပူနွေးနွေး စွဲထင်ပြီး ကျန်နေတတ်ပါသည်။ ထိုသဘောအရ အလေးပေးလိုသော အချက်ကို ကြိယာဖြင့် ဖော်ပြခြင်းဖြင့် လေးနက်ထင်ရှား အောင် လုပ်နိုင်ပါသည်။ အောက်ပါဝါကျများကို ကြည့်ပါ။

၁။ ဝဖြိုးလှသောကလေးငယ်သည် အောက်ဟစ်ငို ကြွေး နေ၏။

၂။ အော်ဟစ်ငိုကြွေးနေသော ကလေးငယ်သည် ဝဖြိုး လှ၏။

ဤဝါကျနှစ်ခုသည် အဓိပ္ပာယ်ချင်းတူသော်လည်း အလေးပေးပုံချင်း မတူဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။ ဝါကျ (၁)သည် ကလေးငယ် အော်ဟစ်ငိုကြွေးနေကြောင်း အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြ သော ဝါကျဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ‘အော်ဟစ်ငိုကြွေးနေ၏’ ဟု အဆုံးသတ်ကြိယာဖြင့် ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဝါကျ (၂) မှာမူ ကလေးငယ် ဝဖြိုးလှကြောင်း အဓိကဖော်ပြသော ဝါကျ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ‘ဝဖြိုးလှ၏’ ဟု အဆုံးသတ် ကြိယာ ဖြင့် ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်သည်။

- ၁။ အေးအေးသည် နေမကောင်းသော်လည်း ရုံးတက်သည်။
- ၂။ အေးအေးသည် ရုံးတက်သော်လည်း နေမကောင်းပါ။

ဤဝါကျ ၂ ခုတွင်လည်း အလေးပေးပုံ မတူသည့် သဘောကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ ဝါကျ (၁) တွင် အေးအေး ရုံးတက်ခြင်းကို အလေးပေးလိုသည့် သဘောရှိပြီး ဝါကျ (၂) တွင်မူ အေးအေး နေမကောင်းခြင်းကို အလေးပေးလိုသည့် သဘောရှိပါသည်။ ထိုဝါကျ ၂ ခု စလုံးတွင် ‘နေမကောင်း’ နှင့် ‘ရုံးတက်’ ဟူသော ကြိယာ ၂ ခုကို ဝါကျ အဆုံးသတ် ပဓာနကြိယာအဖြစ် အလဲအလှယ် လုပ်သုံးခြင်းဖြင့် အလေးပေးလိုသည့်သဘောကို ထင်ရှားစေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အလေးပေး ဖော်ပြလိုသောအချက်ကို ဝါကျတစ်လျှောက်လုံးတွင် မဖော်ပြသေးဘဲ မြှုပ်ထားပြီး ဝါကျအဆုံးပိုင်းကျမှ ဖော်ပြသော အလေးပေးပုံမျိုးလည်း ရှိပါသည်။ စာဖတ်သူကို ဆွဲဆောင်ထားပြီး အဆုံးသတ်ကျမှ မြှုပ်ကွက်ဖော်သည့် သဘောဖြစ်ပါသည်။ ဆိုပါစို့ . . .

‘အလွန်စာတော်သော အောင်မြင့်ဦးဆိုသည့် တပည့်ကလေးတစ်ယောက် ရုတ်တရက် ကျောင်းထွက်လိုက်ရသည့် အကြောင်းမှာ’

ဟု အစချီထားပါလျှင် စာဖတ်သူက ‘ဘာကြောင့်ပါလိမ့်’ ဟူသော အတွေးဖြင့် ပို၍ စိတ်ဝင်စားလာမည် ဖြစ်ပါသည်။

ငယ်ပေါင်းကြီးဖော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

ပို၍ သိချင်လာမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို အကြောင်းရင်းကို ဝါကျရှေ့ပိုင်းတွင် ဤသို့မြှုပ်ထားပြီး ဝါကျအဆုံးသတ်ကျမှ။

‘သူ့ဖခင် ရုတ်တရက် ကွယ်လွန်သွားသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်’ ဟု ဖော်ပြလိုက်သောအခါ စာဖတ်သူမှာ ‘ဪ... ဒါကြောင့်ကိုး’ ဟူ၍ အကြောင်းရင်းကို သိသွား သည်နှင့်အမျှ ထိုအကြောင်းရင်းသည် သူ့စိတ်ထဲတွင် စွဲထင် ကျန်ရစ်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ မရေးဘဲ . . .

‘သူ့ဖခင် ရုတ်တရက် ကွယ်လွန်သွားသောကြောင့် အလွန်စာတော်သော အောင်မြင်ဦးဆိုသည့် တပည့် ကလေးတစ်ယောက် ရုတ်တရက် ကျောင်းထွက်လိုက် ရသည်’

ဟုရေးလျှင် ပထမဝါကျလောက် ဆွဲဆောင်အား မကောင်း နိုင်ပါ။ အလေးပေးသည့် သဘောလည်း မထင်ရှားနိုင်ပါ။ သာမန် ဖွဲ့စဉ်စဉ် ဝါကျတစ်ခုသာ ဖြစ်နေပါလိမ့်မည်။ ထို့အတူ . . .

‘အချုပ်တန်း ဆရာဖေသည် ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့ကို ကလောင်လက်နက်ဖြင့် ထိထိမိမိ ထိုးနှက်တိုက်ခိုက် ခဲ့သော မျိုးချစ်စာဆိုကြီးတစ်ဦးဖြစ်သည်။’

ဟုရေးခြင်းထက် . . .

‘ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့ကို ကလောင်လက်နက်ဖြင့် ထိထိမိမိ ထိုးနှက်တိုက်ခိုက်ခဲ့သော မျိုးချစ်စာဆိုကြီးတစ်ဦးကား အချုပ်တန်း ဆရာဖေပင်ဖြစ်သည်’ ဟု ရေးခြင်းက

ပို၍ လေးနက် ထိရောက်ပါသည်။ အချုပ်တန်း ဆရာဖေကို အလေးပေးသည့် သဘောလည်း ထင်ရှားလာ ရပါသည်။

ယခုပြခဲ့သော သာဓကများအရ အလေးပေးလိုသော အချက်သည် ဝါကျ၏ရှေ့ဆုံးပိုင်းတွင်သော်လည်းကောင်း နောက်ဆုံးပိုင်းတွင်သော်လည်းကောင်း ရှိတတ်ကြောင်း ဂရု ပြုဖွယ်ဖြစ်ပါသည်။ ဝါကျ၏ အလယ်ပိုင်းမှာမူ အလေးပေး သည့်အပိုင်းမဟုတ်ဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။ ဤနည်းအားဖြင့် စကားပြေရေးရာတွင် အလေးပေးလိုသောအချက် လေးနက် ထင်ရှားလာအောင် ဝါကျထဲက ပုဒ်အနေအထားဖြင့် ဖန်တီး နိုင်ကြောင်း မှတ်သားရန် ဖြစ်ပါသည်။

ဝါကျအတိုအရှည်

စာရေးရာတွင် ဝါကျအားလုံး အရွယ်ပမာဏတူညီ နေသည်မဟုတ်ကြောင်း အများအသိပင် ဖြစ်ပါသည်။ ရေး သည့်အကြောင်းအရာ ရေးသူ၏ စိတ်ကူးစိတ်သန်း စသည် တို့ကိုလိုက်၍ ဝါကျသည် တိုသည့်အခါလည်း တိုသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ ရှည်သည့်အခါလည်း ရှည်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြင့် ဝါကျတို၊ ဝါကျရှည်ဟူသော ခေါ်ဝေါ်သတ်မှတ်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာရပါသည်။ စာရေးရာတွင် ဝါကျအတိုအရှည်ကိစ္စ သည်လည်း အရေးပါသော ကဏ္ဍတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

ဝါကျ၏ ဂုဏ်သတ္တိတစ်ခုကား အတိုအရှည် အရွယ် ပမာဏအမျိုးမျိုး ဖန်တီးနိုင်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ‘သွား’၊ ‘လာ’ ‘ထိုင်’ စသည်ဖြင့် ကြိယာတစ်ခုတည်းနှင့် အမိန့်ပေးစေခိုင်း သော ဝါကျတိုကလေးမျိုးကအစ အတိုင်းအဆမရှိအောင် အလွန်အလွန် ရှည်လျားသော ဝါကျရှည်ကြီးမျိုးအထိ ဖန်တီး နိုင်ပါသည်။ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်လုံးကို ဝါကျတစ်ခုတည်းဖြင့် ရေး ထားသော ဝါကျရှည်ကြီးမျိုးကို ရှေးစာပေများတွင် တွေ့နိုင် ပါသည်။

ဝါကျတစ်ခုတည်းတွင် ပုဒ်များဖြည့်သွင်းခြင်းဖြင့် ဝါကျ ရှည်သွားနိုင်ပါသည်။ ‘ကျွန်တော် မန္တလေးသို့ သွားမည်’ ဟူသော ဝါကျထဲတွင် ပုဒ်များလိုအပ်သလို ဖြည့်သွင်းကာ ‘ကျွန်တော် ရန်ကုန်မှ မန္တလေးသို့ သွားမည်’၊ ‘ကျွန်တော် ရန်ကုန်မှ မန္တလေးသို့ ရထားဖြင့်သွားမည်’၊ ‘ကျွန်တော် ရန်ကုန်မှ မန္တလေးသို့ ရထားဖြင့် မနက်ဖြန် သွားမည်’၊ ‘ကျွန်တော် (သည်) မိတ်ဆွေတစ်ဦးကို အရေးကြီးကိစ္စဖြင့် တွေ့ဆုံရန်ရှိသည့်အတွက် ရန်ကုန်မှ မန္တလေးသို့ ရထားဖြင့် မနက်ဖြန်သွားမည်’ စသည်ဖြင့် ဝါကျကို ပို၍ပို၍ရှည်အောင် ဖန်တီးနိုင်ပါသည်။ ဝါကျရှည်လာလေလေ ‘မှ’၊ ‘သို့’ ၊ ‘ဖြင့်’၊ ‘အတွက်’ စသည့် စကားများကို များများသုံးရလေလေဖြစ် ကြောင်း တွေ့နိုင်ပါသည်။ ‘၍’ ၊ ‘သဖြင့်’၊ ‘သောကြောင့်’ ‘နှင့်’ စသည့် စကားများကိုလည်း သုံးလေ့ရှိပါသည်။ ကျောင်းသားများ မြန်မာသဒ္ဒါတွင် သင်ရသော ‘ဝိဘတ်၊ သမ္ပန္နပစ္စည်း’ များ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစကားများက ပုဒ်တစ်ခု နှင့်တစ်ခုကို ချိတ်ဆက်ပေးပါသည်။

ဝါကျထဲတွင် ပုဒ်တစ်ခုချင်းကို အထူးပြုချဲ့ထွင်ခြင်းဖြင့် လည်း ဝါကျရှည်သွားနိုင်ပါသည်။ ‘ဆရာသည် ကဗျာတစ်ပုဒ် ကို သင်ကြားနေသည်’ ဟူသော ဝါကျဆိုပါစို့။ ထိုဝါကျ သည် ဝါကျတိုကလေးမျှသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဝါကျမှ ‘ဆရာ’ ‘ကဗျာ’၊ ‘သင်ကြား’ ဟူသော ပုဒ်များကို အထူးပြုစကား များဖြင့် ချဲ့ထွင်လိုက်မည်ဆိုပါက ဝါကျသည် ရှည်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ “ကျွန်တော်တို့ ပညာဆည်းပူးနေသော အထက် တန်းကျောင်း၌ ဒသမတန်းတွင် အသင်အပြကောင်းသော

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

ဆရာအဖြစ် ထင်ရှားသည့် မြန်မာဆရာတစ်ဦးဖြစ်သော ဆရာဦးကျော်ကျော်သည် ဒသမတန်း ပင်ရင်းကဗျာလက်ရွေးစင်မှ ငါးစီးရှင်ကျော်စွာ ရေးဖွဲ့သည့် ‘မြင်စိုင်းရွှေပြည်’ ခေါ် ကာချင်းကဗျာတစ်ပုဒ်ကို တပည့်များ စိတ်ဝင်စွားဖွယ်ဖြစ်အောင် ကြည်လင်ပြတ်သားသော သံနေသံထားဖြင့် သင်ကြားနေလေသည်” ဟူသော ဝါကျရှည်မျိုး ဖြစ်လာပါလိမ့်မည်။ ဤဝါကျမျိုးတွင်လည်း အထူးပြုစကားများ၌ ‘သော’၊ ‘၌’၊ ‘တွင်’၊ ‘သည့်’၊ ‘မှ’၊ ‘ကို’ စသည်တို့ကို သုံးရပါသည်။ ဝါကျရှည်လေလေ ထိုစကားမျိုး များများသုံးရလေလေ ဖြစ်ပါသည်။

ရှေ့တွင် တင်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဝါကျတိုခြင်း၊ ရှည်ခြင်းသည် ရေးသည့်အကြောင်းအရာပေါ်တွင်လည်း တည်တတ်ကြောင်း၊ ရေးသူ၏ စိတ်အစဉ်ပေါ်တွင်လည်း တည်တတ်ကြောင်း၊ ပညာရှင်တို့ မိန့်ဆိုကြပါသည်။ ‘ဘောလုံးပွဲ’ ကဲ့သို့ ဖျက်ခနဲ ဖျက်ခနဲ သွက်လက်လျှပ်ရှားသည့် အကြောင်းအရာမျိုးကိုရေးလျှင် ဝါကျများသည် အကြောင်းအရာနှင့် လိုက်ဖက်စွာ တိုမည်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ‘ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ ဂုဏ်ပုဒ်များကို ချီးကျူးခြင်း’ ကဲ့သို့ သိုင်းသိုင်းဝိုင်းဝိုင်း ဖော်ပြရသည့် အကြောင်းအရာမျိုးတွင် ဝါကျများသည် အကြောင်းအရာနှင့် လိုက်ဖက်စွာ ရှည်မည်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အတူ စာရေးသူ၏ စိတ်အစဉ်သည် အကူးအပြောင်းများလျှင် ဝါကျတိုများ ဖြစ်တတ်ပြီး စိတ်အစဉ်အမျှင်မပြတ်လျှင် ဝါကျရှည်များ ဖြစ်တတ်ပါသည်။ ဝါကျတိုမှ ကောင်းသည်။ ဝါကျရှည်မှ ကောင်းသည်ဟူ၍ ပုံသေမသတ်မှတ်နိုင်ပါ။ သို့နေရာနှင့်သူ တိုသင့်

သည့်နေရာတွင် တို၍ ရှည်သင့်သည့်နေရာတွင်ရှည်လျှင် လိုက်ဖက်သည်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

သိပ္ပံမောင်ဝ ဆိုပါစို့။ သိပ္ပံမောင်ဝကို ဝါကျတိုအသုံး များသည့် စာရေးဆရာအဖြစ် အများသိကြပါသည်။ ‘ဗေဒါ’ ဟူသော ဝတ္ထုဆောင်းပါးတွင် ညတစ်ည၌ မောင်လူအေး ထိုင်ပြီး စဉ်းစားနေပုံကို ဤသို့ဖွဲ့ဆိုထားပါသည်။

ဆေးလိပ်ကို ညှိ၍သောက်၏။ လမင်းကိုမော်၍လည်း ကြည့်၏။ ကြည်လင်စွာ သာလျက်နေလေတော့သတည်း။ ခုနှစ်စဉ်ကြယ်ကိုရှာ၏။ တွေ့၏။ အမြီးပင် ကောက်နေလေ ပြီ။ ဖျောက်ဆိပ်၊ မောင်ရှင်ဆိုင်းထမ်း စသော ကြယ်များကို ရှာပြန်၏။ တွေ့ပြန်၏။

သွက်လက်လှုပ်ရှားနေသော စိတ်အစဉ်နှင့် လိုက်ဖက် စွာ ဝါကျကလေးများဖြင့် သွက်သွက်လက်လက် ရေးထား သည်ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ သို့သော် ထို သိပ္ပံမောင်ဝသည် ပင် သိုင်းသိုင်းဝိုင်းဝိုင်း ရေးရမည့် အကြောင်းအရာမျိုးတွင် အောက်ပါအတိုင်း ဝါကျရှည်ရှည်ရေးသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

မြန်မာပြည်၌ ပါဠိဘာသာခေတ် ကောင်းစားစဉ်အခါ က မြန်မာတို့မှာ ပါဠိစကားတို့ကို အမြောက်အမြား ငှားယူ အသုံးပြုကြသောကြောင့် ယခုအခါ ကံ၊ စိတ်၊ သင်္ခါရ၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ အစရှိသော ပါဠိစကားတို့မှာ မြန်မာစကားများ ပင် ဖြစ်နေလေပြီ။

ဤသာဓကများကို ကြည့်လျှင် ဝါကျအတိုအရှည်ကိစ္စ သည် အကြောင်းအရာနှင့် စိတ်အစဉ်ပေါ်တွင် မူတည်

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

ကြောင်း သိသာနိုင်ပါသည်။ ကမ္ဘာကြီး ဖြစ်ပေါ်လာပုံ အကြောင်းကိုရေးလျှင် ဝါကျရှည်ပါလိမ့်မည်။ ပြေးရ လွှား ရသော အကြောင်းကို ရေးလျှင် ဝါကျတိုပါလိမ့်မည်။

သို့သော် ကျောင်းသူကျောင်းသားများ အရေးအသား လေ့ကျင့်နေသည့်ကာလတွင် ဝါကျတိုတိုရေးခြင်းက ပို၍ ကောင်းပါသည်။ ဝါကျရှည်သွားသောအခါ ‘၍၊ လျက်၊ ဌ၊ ဖြင့်’ စသည့် စကားများကို များများသုံးရပါသည်။ ထိုအခါ သုံးပုံနေရာမကျလျှင် ရှေ့နောက် အဆက်အစပ် ရှုပ်ထွေး တတ်ပါသည်။ ဝါကျတိုလျှင်မူ ‘၍၊ နှင့်၊ သဖြင့်’ စသည်တို့ များများသုံးရန် မလိုသည့်အတွက် ရှုပ်ထွေးနိုင်သည့် အခွင့် အလမ်းပို၍နည်းပါးသည်။ ထို့ကြောင့် ဝါကျတိုတိုရေးခြင်း က ကျောင်းသားများအတွက် ပို၍ကောင်းသည်ဟု ဆိုရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဝါကျရှည်လွန်းလျှင် စာရေးသူအတွက်ရော စာဖတ်သူ အတွက်ပါ မကောင်းလှပါ။ စာရေးသူအဖို့ ဝါကျသည် ရှည် သင့်သည်ထက် ပို၍ ရှည်သွားသောအခါ ‘၍၊ လျက်၊ နှင့်၊ သဖြင့်၊ သောကြောင့်’ စသည့်စကားမျိုးတွေ များများသုံးရ သည့်အတွက် ရှေ့နောက် အဆက်အစပ် ရှုပ်ထွေးဖို့ ပို၍ အခွင့်အလမ်းများပါသည်။ ဝါကျရှည်လွန်းလျှင် ရှေ့နောက် အဆက်အစပ် ရှုပ်သွားပြီး အဓိပ္ပာယ်ပါ မသဲမကွဲဖြစ်သွား တတ်ပါသည်။

စာဖတ်သူဘက်က ကြည့်လျှင်လည်း ဝါကျရှည်လွန်း ပါက မကောင်းသည့် အကြောင်းတစ်ခု ရှိပါသည်။ စာဖတ်

ပြီဆိုလျှင် အနည်းဆုံး ဝါကျတစ်ခုဆုံးအောင်တော့ ဖတ်ရမိ
 ဖြစ်ပါသည်။ ဝါကျမဆုံးသေးဘဲ လမ်းတစ်ဝက်မှာ ရပ်ထား
 လျှင် အဓိပ္ပာယ်ပေါက်မည် မဟုတ်ပါ။ ဝါကျတစ်ခုဆုံးအောင်
 ဖတ်ရာ၌ ထိုဝါကျသည် တော်တော်နှင့်မဆုံးဘဲ ‘၍’ တွေ၊
 ‘လျက်’ တွေ၊ ‘နှင့်’ တွေ၊ ‘သဖြင့်’ တွေ ဆက်ကာဆက်ကာ
 လာနေလျှင် စာဖတ်သူမှာ ဝါကျမဆုံးမချင်း အသက်အောင့်
 ထားရသလို ဖြစ်နေပါသည်။ နောက်ဆုံး ‘ဖြစ်ပေတော့သည်’
 စသည့် စကားမျိုး ဝါကျအဆုံးသတ်သွားမှ စာဖတ်သူများ
 ‘ဟင်း’ ချရသည်။ ဝါကျဆုံးသွားမှ ‘ဪ... ဒါကိုဆိုလို
 တာကိုး’ ဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်လည်း ပေါက်သွားပါလိမ့်မည်။

ဝါကျရှည်လွန်းလျှင် စာရေးသူအဖို့ မှားယွင်းရှုပ်ထွေး
 တတ်ပြီး စာဖတ်သူအဖို့ စိတ်ပင်ပန်းရတတ်ပါသည်။
 ထို့ကြောင့်ကျောင်းသား ကျောင်းသူများ စာရေးလေ့ကျင့်နေ
 သည့်ကာလတွင် မရှည်လွန်းသော ဝါကျမျိုးကို ရေးသင့်ပါ
 သည်။ ဝါကျကို တတ်နိုင်သလောက် တိုတိုရေးရန်နှင့် မလွဲ
 မရှောင်သာ၍ ဝါကျရှည်ရှည် ရေးရလျှင်လည်း ပုဒ်များ၏
 ရှေ့နောက် အဆက်အစပ်ကို သတိပြုရန် လိုအပ်သည်ဟု
 သဘောရပါသည်။

ဟောင်းဟောင်းပွပွထိုဝါကျ

တစ်ချိန်က အခြေခံပညာ အထက်တန်းစာမေးပွဲ မြန်မာစာ မေးခွန်းလွှာတွင် ‘ဆိုလိုရင်းကို တိုတိုရှင်းရှင်း ပြန် ရေးပါ’ ဟူသော မေးခွန်းတစ်ပုဒ် ပါဖူးပါသည်။ ထိုမေးခွန်း တွင် လိုရင်းမရောက်ဘဲ စကားတံ ရှည်ထားသော ဝါကျများ ပေးထားလေ့ရှိပြီး ကျောင်းသားက ထိုဝါကျများမှ ‘စကားပို’ များ၊ ‘စကားထပ်’ များကို ဖယ်ထုတ်၍ ကျစ်ကျစ်လစ်လစ် ပြန်ရေးရန် ဖြစ်ပါသည်။ သာဓကအားဖြင့် ‘ဤရေကန်တွင် ရှိနေသော ငါးများကို မဖမ်းဆီးရန် တားမြစ်ချက် ရှိပေသည်’ ဟူသော ဝါကျကို ‘ဤကန်တွင် ငါးဖမ်းရန် တားမြစ်သည်’ ဟု ပြန်ရေးပုံမျိုး ဖြစ်ပါသည်။

စားတံရှည်ထားသော ဝါကျကို ကျစ်ကျစ်လျစ်လျစ် ပြန်ရေးလိုက်သည့်အတွက် မူလဝါကျ၏ အဓိပ္ပာယ် ပျက် သွားခြင်း၊ လျော့သွားခြင်း မရှိရပါ။ ဤနည်းအားဖြင့် ကျောင်းသားများ လိုရင်းရောက်အောင် တိုတိုရှင်းရှင်းရေး တတ်စေရန် လေ့ကျင့်ပေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သာဓကပြထားသောဝါကျကို ကြည့်ပါ။ ‘ဤရေကန် တွင်’ မှ ‘ရေ’ ကို ဖြုတ်ပြီး ‘ဤကန်တွင်’ ဟု ရေးသည့် အတွက် အဓိပ္ပာယ်လျော့မသွားဘူးလားဟု မေးစရာရှိပါ သည်။ ဝါကျ၏ စကားအဆက်အစပ်အရ ငါးများရှိနေသည့် ကန်မှန်း ထင်ရှားသည့်အတွက် ထိုကန်သည် ရေကန်ဖြစ် ကြောင်း သိသာပါသည်။ ‘ဓာတ်ဆီကန်’၊ ‘ရေနံဆီကန်’ ဟု ဘယ်သူမျှ အဓိပ္ပာယ်ကောက်မည် မဟုတ်ပါ။ ‘ရေ’ မပါဘဲရေကန်မှန်း သိသာသဖြင့် ‘ရေ’ ကို ဖြုတ်ခြင်း ဖြစ် ပါသည်။ ရှိနေသောငါးများကို မဖမ်းဆီးရန်ဟူသော အသုံး အနှုန်းက အနည်းငယ် စကားတံရှည်နေပါသည်။ ‘ငါး မဖမ်း ရန်’ ဟု အကျဉ်းချုပ်၍ ရပါသည်။ ‘တားမြစ်ချက်ရှိနေပေ သည်’ ကို ‘တားမြစ်သည်’ ဟု ချုပ်လိုက်လျှင် အဓိပ္ပာယ် လျော့မသွားပါ။

ဝါကျဖွဲ့ရာ၌ အမှုမဲ့၊ အမှတ်မဲ့၊ ရေးသည့်အခါတွင် ဝါကျသည် လိုအပ်သည်ထက် ပို၍ စကားတံရှည်သွားတတ်ပါ သည်။ ဖောင်းပွသွားတတ်ပါသည်။ ဝါကျဖောင်းပွရသည့် အကြောင်းများမှာ စကားပိုများ သုံးခြင်းနှင့် အဓိပ္ပာယ်တူ စကားများထပ်သုံးခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။ ‘စကားပို’ နှင့် ‘စကားထပ်’ ဟု ရှေ့မှာ ပြခဲ့ပြီးပါပြီ။

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

‘စကားပို’ ဆိုသည်မှာ ကွေ့ဝိုက်လှည့်ပတ်ကာ စကား တံရှည်ထားသော စကားများဖြစ်ပါသည်။ သာဓကပြရလျှင် ‘မဟုတ်’ ဟု တိုတိုရေးနိုင်ပါလျက် ‘မဟုတ်ဟုဆိုက မှားမည် မထင်ပေ’ ဟူ၍ စကားတံရှည်ခြင်းမျိုး။ ‘မန္တလေးမြို့’ ဟု ရေးလျှင် ပြီးပါလျက် ‘မန္တလေးဟူ၍ အမည်တွင်သောမြို့’ ဟု ဖောင်းဖောင်းပွပွရေးခြင်းမျိုးတို့ ဖြစ်ပါသည်။ သုံးနေကျ စကားများတွင် တွေ့ရသော ‘ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်’၊ ‘ဤ မြို့သို့ သွားရောက်လိမ့်မည်’ ဟူသော အသုံးအနှုန်းများမှ ‘တင်ရှိ’ ‘သွားရောက်’ ဟူသောစကားများတွင် ‘ရှိ’ နှင့် ‘ရောက်’မှာ အပိုဖြစ်ကြောင်း ပညာရှင်တို့ ထောက်ပြကြဖူး ပါသည်။ ‘ကျေးဇူးတင်ပါသည်’ ဟု ရေးလျှင် ပြီးပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် ‘တင်ရှိ’ ရပါသနည်း။ ‘သွားရောက်’ ဆိုရာ ၌ ‘သွား’ ပင် မသွားရသေးဘဲ အဘယ်ကြောင့် ‘ရောက်’ ရမည်နည်း။ မသွားဖြစ်လျှင် ‘ရောက်’ မှာ အပိုဖြစ်ရုံမက မှား၍ပင် နေပြီမဟုတ်လော။ ဤသို့ ပညာရှင်များက မိန့်ဆို ကြပါသည်။

ထို့ပြင် ‘ရဲရင့်သော သူရဲကောင်း’၊ ‘အိုမင်းနေသော အဘိုးအို’၊ ‘ကျွန်တော့်ထက် အသက်ကြီးသော ကျွန်တော့် အစ်ကို’ စသော အသုံးအနှုန်းများမှ နာမိဝိသေသနများ သည်လည်း အပိုပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အတူ ‘ခြေဖြင့်ကန်သည်’၊ ‘ခေါင်းဖြင့်ရွက်သည်’၊ ‘ပခုံးဖြင့်ထမ်းသည်’ ဟူသော အသုံး အနှုန်းများတွင် ‘ခြေဖြင့်’၊ ‘ခေါင်းဖြင့်’၊ ‘ပခုံးဖြင့်’ တို့ကို အကြောင်းထူးမရှိလျှင် မတည့်ဘဲထား၍ ရပါသည်။ ‘ကန် သည်’ ဆိုမှတော့ ခြေဖြင့် မကန်ဘဲ ဘာဖြင့် ကန်ရမည်

နည်း။ ‘ခေါင်းဖြင့်’ တို့၊ ‘ပခုံးဖြင့်’ တို့မှာလည်း ထိုသဘော အတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ကျစ်လျစ်အောင် ရေးရာတွင် ထို စကားများကို ချန်ခဲ့နိုင်ပါသည်။

ဝါကျထဲတွင် ‘စင်စစ်အားဖြင့် ဆိုရလျှင်’၊ ‘ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်ပေသည်’ စသည်ဖြင့် စကားအဆက်အစပ် ကောင်း အောင် သုံးနှုန်းသော စကားများရှိပါသည်။ ဆိုပါစို့။

စင်စစ်အားဖြင့်ဆိုရလျှင် ဆေးလိပ်သောက်ခြင်းသည် အန္တရာယ်ကို ဖိတ်ခေါ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ပေ သည်’ ဟူသောဝါကျတွင် ထိုစကားများကိုဖြုတ်ပြီး ‘ဆေး လိပ်သောက်ခြင်းသည် အန္တရာယ်ကို ဖိတ်ခေါ်ခြင်းပင် ဖြစ် သည်’ ဟု ရေး၍ ရပါသည်။ ထိုစကားများ ဖြုတ်လိုက်သည့် အတွက် မထိခိုက်ပါ။

‘စကားထပ်’ ဆိုသည်မှာ အဓိပ္ပာယ်တူချင်း၊ ထပ်သုံး သော စကားများဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာစကားထဲတွင် ‘ကျေးဇူး ဥပကာရ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ၊ အလှူဒါန၊ ရှေးပဝေသဏီ၊ အမြဲထာဝရ’ စသည်ဖြင့် အဓိပ္ပာယ်တူစကားချင်း တွဲသုံးသောစကားများ အဆင်သင့်ရှိနေပါသည်။ ထိုစကားများကို အတွဲလိုက်မသုံး ဘဲ တစ်လုံးတည်း ခွဲသုံးလျှင် စကားတိုသွားပြီး ကျစ်လျစ် မှုရှိပါသည်။ ‘ရှေးက’ ဟု သုံးလျှင် ပြီးပါလျက် ‘ရှေးပဝေသဏီ’ က ဟု အဓိပ္ပာယ်တူ စကားချင်းတွဲသုံးလျှင် စကားဖောင်းပွ သွားတတ်ပါသည်။ ထို့အတူ . . .

ဧဝရတ်တောင်သည် အလွန်မြင့်မားသည်ဖြစ်ရာ ထိုသို့ မြင့်မားသည့်အတွက် ဧဝရတ်တောင်ထိပ်သို့ရောက်အောင်

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

တက်ရောက်နိုင်သူ နည်းပါးလှပေသည်’ ဟူသော ဝါကျ တွင်စကားများထပ်နေသည်ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ စကားထပ် များကို ဖယ်ပြီး . . .

‘ဧဝရတ်တောင်သည် အလွန်မြင့်မားသည့်အတွက် တောင်ထိပ်သို့ တက်နိုင်သူနည်းပါးလှသည်’ ဟု ရေးနိုင်ပါ သည်။

ကျစ်ကျစ်လျစ်လျစ် ဖွဲ့ထားသော ဝါကျသည် တင်းတင်းရင်းရင်း ချည်ထားသော ကြိုးနှင့်တူကြောင်း ပညာရှင်တို့ မိန့်ဆိုကြပါသည်။ ဖောင်းဖောင်းပွပွဖွဲ့ထားသော ဝါကျမှာမူ လျော့ရိလျော့ရဲချည်ထားသော ကြိုးနှင့်တူပါလိမ့် မည်။ အသုံးမလိုဘဲ အပိုဖြစ်နေသော အစိတ်အပိုင်းတွေ ရှိနေပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ကျစ်လျစ်မှုရှိစေရန် ‘စကား တစ်လုံးတည်းနှင့် ပြော၍ဖြစ်သော အကြောင်းအရာကို ဘယ်တော့မျှ စကားနှစ်လုံးဖြင့် မပြောပါနှင့်’ ဟု မိန့်ဆိုကြ ပါသည်။

တစ်ခုဆိုစရာ ရှိပါသည်။ ကျစ်လျစ်အောင် အကျဉ်း ချုပ်လွန်းအားကြီးသည့်အတွက် မူလအဓိပ္ပာယ် လျော့သွား၊ ပျက်သွားသော အကျဉ်းချုပ်ပုံမျိုးမဖြစ်အောင်တော့ ဂရုပြု ရပါမည်။ ရှေးက သာဓကဆောင်ခဲ့သော ဝါကျကို ‘ဧဝရတ် တောင်ထိပ်သို့ တက်နိုင်သူနည်းသည်’ ဟု အကျဉ်းချုပ်၍ ရပါသည်။ သို့သော် မူလဝါကျတွင် အလေးပေးဖော်ပြထား သော ‘အလွန်မြင့်မားခြင်း’ ကို ချန်ခဲ့သည့်အတွက် မူလဝါကျ ၏ အဓိပ္ပာယ် မပြည့်စုံတော့ဘဲ ဖြစ်သွားပါသည်။

နောက်တစ်ခု ဆိုစရာရှိပါသေးသည်။ ရေးသည့် အကြောင်းအရာကို ခံ့ညားစေလိုသောအခါ စကားတံရှည် သင့်လျှင် ရှည်ရပါသည်။ ဖွဲ့ဖွဲ့နွဲ့နွဲ့ရေးသင့်လျှင် ရေးရပါ သည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် ဝါကျသည် မကျစ်လျစ်သော်လည်း ခံ့ညားမှုရှိသည်ဟု ဆိုကြပါသည်။ ‘သားသမီးရသည့်အတွက် မိဘများ ကြည်နူးရသည်’ ဟူသော ဝါကျထက် သားသမီး တည်းဟူသော ရတနာကို ရရှိသည့်အတွက် မိဘနှစ်ပါးတို့ ဝမ်းမြောက်ကြည်နူးခြင်း ဖြစ်ကြရပေသည်’ ဟူသော ဝါကျက ပို၍ ခံ့ညားသော အငွေ့အသက်ပါဝင်သည်ကို တွေ့နိုင်ပါ သည်။ ကျစ်လျစ်မှုကို ဦးစားပေးလိုသလား၊ ခံ့ညားမှုကို ဦးစားပေးလိုသလား စဉ်းစားပြီး လိုအပ်သလို ရေးနိုင်ပါသည်။

အကြောင်းထူးမရှိဘဲ စကားတံရှည်ပြီး ဖောင်းဖောင်း ပွပွရေးထားသော ဝါကျမျိုးမဖြစ်စေရန်ကား အထူးဂရုပြု သင့်ပါသည်။

ဝါကျအသံ ဂရုပြုရန်

ဝါကျကို အသံထွက်ပြီးဖတ်ကြည့်လျှင် ဝါကျစပ်အသံကို နားထဲမှာ ကြားလာပါလိမ့်မည်။ အထူးသဖြင့် ဝါကျအဆုံးသတ်များက ဝါကျ၏ အသံကို ဖော်ပြနေတတ်ပါသည်။ ဝါကျတစ်ခု၏ အသံသည် မာမာကျောကျောရှိသလား၊ ပျော့ပျော့ပျောင်းပျောင်းရှိသလား။ ခွံ့ညားညား ရှိသလား၊ ပေါ့ပေါ့ပါးပါးရှိသလား၊ ယဉ်ကျေးသည့် အသံပါသလား၊ ပြတ်တောက်သည့်အသံ ပါသလား စသည်တို့ကို ဝါကျအဆုံးသတ်များက ဖော်ပြလေ့ရှိပါသည်။

ဝါကျကို အဆုံးသတ်ရာတွင် အသုံးအများဆုံး စကား နှစ်လုံးမှာ ‘၏’ နှင့် ‘သည်’ တို့ ဖြစ်သည်။ ‘၏’ သည် အသံအရ ပြတ်ပြတ်တောက်တောက်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ‘ဤအကြောင်းကို ကျွန်တော်သိ၏’ ဟု ရေးခြင်းက ‘ဤ အကြောင်းကို ကျွန်တော်သိသည်’ ဟု ရေးခြင်းထက် ပို၍ ပြတ်တောက်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပို၍ခိုင်မာသည့် သဘောဟု ဆိုပါသည်။ ဤအကြောင်းကို အခိုင်အမာ သိ သည်ဟူသော သဘောထားကို ‘သိ၏’ ဟူသော အသံက ဖော်ပြနေပါသည်။ ‘ဤအကြောင်းကို ကျွန်တော်သိသည်’ ဟု ရေးပုံကတော့ သိသည့်အကြောင်းကို ပုံမှန်အနေအထား ဖြင့် ဖော်ပြပုံမျိုး ဖြစ်လေ့ရှိပါသည်။

ထို့အတူ ‘ဖြစ်ပါသည်၊ ဖြစ်ပေသည်၊ ဖြစ်ပေတော့ သည်၊ဖြစ်ပေတော့သည်တကား’ စသည်ဖြင့် အဆုံးသတ်ပုံ အမျိုးမျိုးကိုလိုက်၍ အသံအမျိုးမျိုး ကွဲပြားသွားပါသည်။ ‘ဖြစ်သည်’ ဟု ရေးခြင်းထက် ‘ဖြစ်ပါသည်’ ဟု ရေးခြင်းက ပို၍ ယဉ်ကျေးသည့်အသံ ပါဝင်သည်။ ‘ဖြစ်ပေသည်’ ဟု ရေးလျှင်မူ ခွဲညားသောအသံဖြစ်သည်။ ‘ဖြစ်ပေတော့သည်’ ဟုဆိုလျှင်မူ အကြောင်းအရာတစ်ခုကို အဆုံးသတ်လိုက် သည့်အသံ ဖြစ်သည်။ ‘ဖြစ်ပေတော့သည်တကား’ ဟုဆို လျှင်မူကား အလေးအနက် အဆုံးသတ်လိုက်သည့် အသံ ဖြစ်ပါသည်။

ထို့အတူ တိုက်တွန်းစေခိုင်းသည့် ဝါကျများတွင် ကြိယာ သက်သက်ဖြင့် အဆုံးသတ်သည့်ဝါကျက ပို၍ ပြတ်ပြတ်

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

တောက်တောက်ရှိပါသည်။ ‘ငါပြောသလိုလုပ်’ ၊ ‘အမြန်ဆုံး ပြီးအောင်ရေး’ ဟူသော ဝါကျများတွင် ပြတ်တောက်သည့် အသံကို ကြားနိုင်ပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် အပေါ်စီးက ပြောနေသည့်အသံမျိုး ဖြစ်သည်။ ‘ငါပြောသလို လုပ်ပါ’၊ ‘အမြန်ဆုံး ပြီးအောင်ရေးပါ’ ဟူ၍ ‘ပါ’ ကလေးထည့်လိုက် လျှင်တော့ အသံပျော့ပျောင်းသွားပါလိမ့်မည်။ အပေါ်စီးကျ သည့် အသံမျိုးမဟုတ်ဘဲ ချော့ချော့မော့မော့ ပြောနေသည့် အသံမျိုး ဖြစ်သွားပါလိမ့်မည်။

အောက်ပါဝါကျများတွင် အပေါ်စီးကနေပြီး တင်းတင်း မာမာပြောနေသည့်အသံကို ကြားယောင်လာနိုင်ပါသည်။

ငါ့ကိုသာ အရှင်မှတ်၊ ငါချစ်ရာ ချစ်၊ ငါမုန်းရာ မုန်း၊ ငါ့ရန်သူကို ရန်သူမှတ်၊ ငါ့သားတော်အစဉ် မြေးတော်အဆက် အရှင်မှတ်၊ ဖဝါးကဲ့သို့ကျင့်၊ လက်ဝါးကဲ့သို့ မကျင့်နှင့်၊ ငါ့ အကျိုးစီးပွားတော် ယုတ်လျော့မည့်အကြောင်းကို တစ်ဆံ ခြည်မျှ ၊ မကျင့်ကြံနှင့်။

အလွန်တင်းမာပြတ်သားသည့် အသံဖြင့် ပြောနေခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ဝါကျအဆုံးသတ်များက ဖော်ပြနေပါသည်။ မတင်းမာ မပြတ်သားဘဲ နေပါမည်လား။ ရှေးခေတ်မြန်မာ ဘုရင်များက အမှုထမ်းများကို သစ္စာတော်ပေးသည့် အမိန့် ပြန်တမ်းမှ ကောက်နှုတ်ပေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဘုရင်က အပေါ်စီးအနေအထားကနေပြီး တိုင်းသူပြည်သား ကျေးတော် မျိုး ကျွန်တော်မျိုးများကို သစ္စာပေးနေဟန်၊ သစ္စာတော်ကို

စောင့်သိရိုသေကြဖို့ အမိန့်ပေးနေဟန်ဖြင့် ရေးသားထားသော
ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

အမျိုးသားပညာဝန် ဦးဖိုးကျား၏ အရေးအသားကို
ပြပါဦးမည် ဆရာကြီးဦးဖိုးကျားက အလုပ်အကြောင်း ဤသို့
ရေးဖူးပါသည်။

ကျွန်ုပ်သည် အလုပ်ကို ယုံကြည်သူဖြစ်သည်။ အလုပ်
မလုပ် လပ်ကော့ လပ်ကော့ နေသူကို အလွန်မြင်ပြင်းသည်။
သူတစ်ပါး၏ ကြောင့်ကြကိုခံ၍ ရေသာခိုနေသူတို့ကိုလည်း
မကြည့်ချင်။

အလုပ်လုပ်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ထားရှိသောသဘော
ထားကို ခိုင်ခိုင်မာမာ ပြတ်ပြတ်သားသား ဖော်ပြရင်း အလုပ်
မလုပ်ဘဲ ရေသာခိုနေသူများအား ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်လိုသည့် အသံ
ဖြင့် ရေးသားထားကြောင်း ဝါကျအဆုံးသတ်များက ဖော်ပြ
နေသည်။ ‘ဖြစ်သည်’ ၊ ‘မြင်ပြင်းသည်’၊ ‘မကြည့်ချင်’ ဟု
သော အဆုံးသတ်များကို ကြည့်ပါ။ ဤအကြောင်းချင်းရာမျိုး
တွင် ‘ဖြစ်ပါသည်၊ မြင်ပြင်းပါသည်။ မကြည့်ချင်ပါ’ ဟု
ရေးမည်ဆိုလျှင် တင်းမာပြတ်သားသည့် အသံမပေါ်တော့ဘဲ
ပေါ့ပျက်ပျက်ဖြစ်သွားပါလိမ့်မည်။ ရေးနေသည့် အကြောင်း
အရာနှင့်လည်း လိုက်ဖက်မည် မဟုတ်တော့ပါ။

လူပျိုကြီးဘဝမှ ကူးပြောင်း၍ အသက်သုံးဆယ့်ငါးနှစ်
တွင် အိမ်ထောင်ကျခဲ့သော ကျွန်တော့်တွင် ယခုအထိ မိန်းမ
တစ်ယောက်နှင့် ကလေးတစ်ယောက်သာ ရှိပါသေးသည်။

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

ထို့ကြောင့် အိမ်ထောင်တစ်ခါကျဖူး၍ သမီးကလေးတစ်ယောက်သာရှိသူ ကျွန်တော်သည် မိန်းမအကြောင်း ကလေးအကြောင်းကို များစွာနားလည်လှသည် မဟုတ်ပါ။

ဆရာကြီးဦးတင့်ဆွေ၏ စာတစ်ပုဒ်မှ ကောက်နုတ်ထားသော ဝါကျဖြစ်ပါသည်။ ဆရာကြီးဦးဖိုးကျား၏ ဝါကျများနှင့် အသံချင်း သိသိသာသာ ကွာခြားပုံကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ ဦးတင့်ဆွေက မိန်းမအကြောင်း ကလေးအကြောင်းကို ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ခပ်ရွှင်ရွှင်မြူးမြူးကလေး ပြောပြနေခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဝါကျများ၏အသံသည် ညင်သာပျော့ပျောင်းသည်။ ‘ရှိပါသေးသည်’ ၊ ‘နားလည်လှသည် မဟုတ်ပါ’ ဟူသော အဆုံးသတ်များက အသံကိုပျော့ပျောင်းအောင် ပြုလုပ်ပေးပါသည်။ ရေးသည့်အကြောင်းအရာနှင့် လိုက်ဖက်ပါသည်။

ယခုတင်ပြခဲ့သမျှမှာ ဝါကျတစ်ခု၏ အသံအပျော့အမာ၊ အလေးအပေါ့၊ အခွံအပျက်နှင့်ပတ်သက်၍ ဂရုပြုစရာအချက်များ ဖြစ်ပါသည်။ ဝါကျတစ်ခုချင်း၏ အသံကို ဂရုပြုမိလျှင် ရေးသည့်အကြောင်းအရာနှင့် လိုက်ဖက်အောင် ရေးနိုင်ဖို့ အထောက်အကူဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ စကားပြောရာ၌ အသံအပျော့အမာ စသည်တို့ကို နားထောင်ကြည့်ကြရပါသည်။ စာထဲမှာမူ အသံမကြားနိုင်သည့်အတွက် စိတ်ထဲက ကြားယောင်ကြည့်ရန်သာ တတ်နိုင်ပါလိမ့်မည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် ဝါကျတစ်ခုချင်း၏ အသံကို ကြားယောင်လာနိုင်ရန်

၉၈

မောင်ခင်မင် (ဓနုပြု)

အတွက် ဝါကျအဆုံးသတ်များက မည်သို့မည်ပုံ အထောက်အကူပြုနိုင်ကြောင်း ဂရုပြုသိနိုင်ရန် တင်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဝါကျအကြောင်း ဆွေးနွေးတင်ပြလာခဲ့သည်မှာ ဤမျှဆိုလျှင် ခြုံငုံမိလောက်ပါပြီ။ ဆက်လက်၍ ဝါကျများကို စုစည်းပြီး စာပိုဒ်ဖွဲ့ရာ၌ ဂရုပြုဖွယ်များကို တင်ပြဆွေးနွေးပါဦးမည်။

စာပို့ဒ်စွဲခြင်း

ဝါကျနှင့်ပတ်သက်၍ ဂရုပြုစရာများကို ဆွေးနွေးခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ စာရေးရာတွင် ဝါကျများကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဆက်ရေးရုံနှင့် ကိစ္စမပြီးသေးပါ။ မိမိဆိုလိုသော အဓိက အကြောင်းတစ်ရပ်စီကို ဝါကျစုကလေးများဖြင့် စနစ်တကျ စုစည်းဖော်ပြတတ်ရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ထိုသို့ အကြောင်းတစ်ရပ်၊ ဆိုလိုချက်တစ်ခုကို ဖော်ပြရန် စုစည်း ထားသောဝါကျစုကို ‘စာပို့ဒ်’ ဟု ခေါ်ပါသည်။

‘စာပိုဒ်’ ဆိုသောစကားကို ကျောင်းသားများ ရင်းနှီး ကျွမ်းဝင်ပြီးဖြစ်ပါသည်။ စာရေးရာတွင် စာမျက်နှာတစ်ခုလုံး စာပိုဒ်မခွဲဘဲ တစ်ပြင်ကြီး မရေးရန်၊ စာပိုဒ်ခွဲရမည့်နေရာတွင် ဝါကျကို အဆုံးသတ်လိုက်ပြီး နောက်ထပ်စာပိုဒ်အသစ်ကို နောက်တစ်ကြောင်းက စရေးရန် စသည်ဖြင့် ဆရာ၊ ဆရာမ များက လမ်းညွှန်လေ့ရှိကြပါသည်။

သို့ဖြစ်လျှင် စာပိုဒ်ကို မည်သို့ခွဲမည်နည်း၊ မည်သည့် နေရာတွင် စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ် ပြီးဆုံးသည်ဟု သတ်မှတ်မည် နည်း။

မြန်မာစာအဖွဲ့က ပြုစုခဲ့သော မြန်မာအဘိဓာန် အကျဉ်း ချုပ်၊ အတွဲ ၁ တွင် ‘စာပိုဒ်’ ဟူသော ဝေါဟာရကို ဤသို့ အနက်ဖွင့်ထားပါသည်။

ပထမစာကြောင်းကို အတွင်းသို့ အနည်းငယ်သွင်း၍ ရေးသားပုံနှိပ်ထားသော သီးခြားစာကြောင်းစု။ ဆက်စပ်သော အကြောင်းအရာများပါသည့် ဝါကျစု။

ဤဖွင့်ဆိုချက်အရ စာပိုဒ်တစ်ခုကို ရေးသားပုံနှိပ်ရာ တွင် ပထမစာကြောင်းကို နောက်သို့ နည်းနည်းဆုတ်ပြီးမှ စရသည်ဟူသော စာပိုဒ် ‘ပုံသဏ္ဍန်’ ဆိုင်ရာ သတ်မှတ် ချက်ကိုလည်း သိရပါသည်။ စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ်တွင် ပါဝင်သော ဝါကျစုဖြင့် ဖော်ပြသည့် အကြောင်းအရာများသည် တစ်ခုနှင့် တစ်ခု ဆက်စပ်မှုရှိရသည်ဟူသော စာပိုဒ်၏ ‘အတွင်းသား’ ဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်ကိုလည်း သိရပါသည်။

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

စာပိုဒ် အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မြန်မာပညာရှင် ဆရာကြီးဦးလူဖေဝင်းက . . .

‘စာပိုဒ်ဟူသည် ဝါကျလေးခု၊ ငါးခု စသည်များကို စုပေါင်းထားအပ်သော အစည်းအလုံးတစ်ခုဖြစ်ရကား အခြား စာပိုဒ်များ ဝါကျများနှင့် မဆက်ဆံဘဲ မိမိဘာသာ သီးခြား တည်နိုင်သော သတ္တိ အခြင်းအရာနှင့် ပြည့်စုံရာ၏’ ဟု ရှင်းပြပြီး ‘အကြောင်းတစ်ခု ရေးစပြုသည့်အခါတိုင်း စာပိုဒ် အသစ်တစ်ခုကို ပြုစုပျိုးထောင်ရာ၏’ ဟူ၍ စာပိုဒ်ခွဲနည်းကို လည်း လမ်းညွှန်ထားပါသေးသည်။

သို့ဖြင့် စာရေးရာတွင် စာပိုဒ်ခွဲခြင်း၏ အရေးပါမှုကို အကဲခတ်နိုင်လောက်ပါသည်။ သို့သော် စာပိုဒ် စနစ်တကျ ခွဲသည့် အလေ့မျိုးကား ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် မရှိသေးဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။ စာတစ်မျက်နှာလုံး တစ်ပြင်ကြီးရေးလျှင် ကြည့်မကောင်းသည့်အတွက် အမြင်ရှင်းအောင် ဝါကျလေးခု တစ်ပိုဒ်၊ ငါးခုတစ်ပိုဒ် စသည်ဖြင့် စာပိုဒ်ခွဲသည့် အလေ့ကို အချို့က ကျင့်သုံးကြသည်။ အချို့လည်း ရေးသည့်အကြောင်း အရာအရ မဟုတ်ဘဲ ရေးရင်းရေးရင်း ရှည်သွားပြီဟု ထင် သည့်နေရာတွင် ‘ဒီနေရာတော့ စာပိုဒ်ခွဲမှပဲ’ ဟူသော စိတ်ကူး ဖြင့် စာပိုဒ်ခွဲလိုက်သည့် အလေ့မျိုးကို ကျင့်သုံးကြသည်။ ကျောင်းသားလောကတွင် သာမက ယနေ့ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေနေ သော စာအုပ်စာတမ်းများတွင်လည်း ထိုအလေ့မျိုးကိုတွေ့ရ တတ်ပါသည်။

စာပိုဒ်ခွဲခြင်းသည် ကြည့်မကောင်းမှာစိုး၍ ကြည့်ကောင်းအောင် ခွဲခြင်းလည်း မဟုတ်။ ရှည်မှာစိုး၍ မရှည်အောင်ခွဲခြင်းလည်းမဟုတ်။ ‘ဆိုလိုချက် တစ်ချက်လျှင် စာတစ်ပိုဒ်ခွဲသည်’ ဟူသောစနစ်ဖြင့် အဓိပ္ပာယ် ရှိရှိ ခွဲခြင်းသာဖြစ်သည်ဟူသော အသိတရားကို ကျောင်းသားဘဝကတည်းက စွဲမြဲစွာ မှတ်သားပြီး လိုက်နာဆောင်ရွက်မည်ဆိုပါက စနစ်တကျ စာပိုဒ်ခွဲရေးတတ်သည့် အလေ့အကျင့်မျိုး တစ်သက်လုံးစွဲမြဲသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဤနေရာတွင် အဓိကအရေးကြီးသော အချက်တစ်ချက်ကို ဖော်ပြလိုပါသည်။ စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ်မှာ ပါရမည့် ဆိုလိုချက်တစ်ချက်ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။ သာဓကအဖြစ် အောက်ပါစာပိုဒ်ကို ပြလိုပါသည်။

ထန်းပင်သည် လူတို့အတွက် အသုံးဝင်သော အပင်တစ်မျိုးဖြစ်ပေသည်။ ထန်းရည်ကို သောက်နိုင်သည်။ ထန်းလျက် ချက်နိုင်သည်။ ထန်းသီးကို စားနိုင်သည်။ မုန့်လုပ်နိုင်သည်။ ထန်းရွက်ကို အမိုးအကာ လုပ်နိုင်သည်။ ပေ၊ ယပ်တောင်၊ ဖျာ၊ တောင်း၊ ပလုံး၊ ဦးထုပ် လုပ်နိုင်သည်။ ထန်းလက်ကို ကြိုးလုပ်နိုင်သည်။ ထန်းသားကို တိုင်၊ ရေတံလျှောက်၊ လှေ စသည်တို့ လုပ်နိုင်သည်။ အိမ်တစ်ဆောင် ဆောက်ရာ၌ အခြင်တန်းနှင့် ကြမ်းခင်းမှတစ်ပါး ကျန်ပစ္စည်းများကို ထန်းပင်မှရသော ပစ္စည်းများဖြင့် ပြုလုပ်နိုင်သည်။ ဟူ၍ပင် အဆိုရှိလေသည်။

ငယ်ပေါင်းကြီးဖော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

ဤစာပိုဒ်ကို ဖတ်ကြည့်လျှင် အဓိက ဆိုလိုချက် တစ်ချက်သာပါဝင်ကြောင်း တွေ့နိုင်ပါသည်။ ထိုအချက်သည် ထင်ရှားသိသာမှုလည်း ရှိပါသည်။ ‘ထန်းပင်သည် လူတို့ အတွက် အသုံးဝင်သော အပင်ဖြစ်သည်’ ဟူသော အချက် ဖြစ်သည်။ ဤစာပိုဒ်က မည်သည့်ဆိုလိုချက်ကို ဖော်ပြ သနည်းဟုမေးလျှင် ထန်းပင်၏ အသုံးဝင်မှုကို ဖော်ပြသည် ဟု ဖြေရပါလိမ့်မည်။ ဤစာပိုဒ်တွင်ပါဝင်သော ဝါကျအားလုံး က ဤဆိုလိုချက်ကို ဦးတည်ဖော်ပြနေကြောင်း တွေ့နိုင်ပါ သည်။ ဤစာပိုဒ်ကို အောက်ပါအတိုင်း ဆက်ရေးသည် ဆိုပါစို့။

အိမ်တစ်ဆောင် ဆောက်လုပ်ရာ၌ အခြင်းတန်းနှင့် ကြမ်းခင်းမှတစ်ပါး ကျန်ပစ္စည်းများကို ထန်းပင်မှရသော ပစ္စည်းများဖြင့် ပြုလုပ်နိုင်သည်ဟူ၍ပင် အဆိုရှိလေသည်။ ထိုမျှ အသုံးဝင်သော ထန်းပင်မှ မြန်မာ့ရိုးရာ အစားအစား တစ်ခုကိုလည်း ထုတ်လုပ်နိုင်သည်။ ထိုအစားအစာကား ထန်းလျက်ပင် ဖြစ်သည်။ ထန်းလျက်ကို ထည်းရည်မှ ရရှိ သည်။ ထန်းရည်အချိုနှင့် ထန်းရည်အခါးဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။ ထန်းရည်အချိုကို ကျိုချက်ပါက ထန်းလျက်ကို ရရှိသည်။ ထန်းလျက်သည် မြန်မာတို့နှစ်သက်စွာ စားသုံးလေ့ရှိသော သရေစာတစ်မျိုးဖြစ်သည်။

ဤစာပိုဒ်တွင် ဆိုလိုချက်သည် နောက်တစ်မျိုး ပြောင်း သွားကြောင်း သတိပြုမိနိုင်ပါသည်။ ထန်းပင်တစ်ပင်လုံး

အသုံးဝင်ပုံကို ပြောနေရာမှ ထန်းလျက်အကြောင်းသို့ ပြောင်းသွားရခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ‘ဆိုလိုချက်တစ်ချက်လျှင် စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ် ခွဲရေးရမည်’ ဟူသော စနစ်အရ ထန်းလျက်အကြောင်း အစချီသော ‘ထိုမျှ အသုံးဝင်သော ထန်းပင်မှ မြန်မာ့ရိုးရာ အစားအစာ တစ်ခုကိုလည်း ထုတ်လုပ်နိုင်သည်’ ဟူသော ဝါကျမှစ၍ စာပိုဒ်အသစ်ခွဲရေးရမည် ဖြစ်သည်။ ထန်းလျက်အကြောင်းရေးပြီး ထန်းသီးမုန့်အကြောင်း၊ ထန်းရွက်ယပ်တောင်အကြောင်း၊ ထန်းသားရေတံလျှောက်အကြောင်း စသည် စသည်ဖြင့် ဆိုလိုချက်တစ်ခုစီကို သီးခြားစာတစ်ပိုဒ်စီခွဲကာ ပြီးဆုံးသည်အထိ စနစ်တကျရေးသွားနိုင်ပါသည်။ အောက်ပါစာပိုဒ်ကိုလည်း ကြည့်ပါဦး။

သိမ်မွေ့သောသူသည် ကုန္ဒြေသိက္ခာရှိ၏။ ဝင့်ဝါခြင်းကင်း၏ ကျေးဇူးပြုတတ်၏။ သူတစ်ပါးကို စော်ကားမော်ကားမပြောတတ်၊ အကျအန မကောက်တတ်။ လွယ်ကူစွာလည်း စိတ်မဆိုးတတ်။ မိမိအလိုဆန္ဒများ၌ ကျူးလွန်ခြင်း မရှိ။ စကားနှင့်စိတ်ကို ချုပ်တည်းသိမ်းဆည်းတတ်၏။ အခြားလူများကိုလည်း လူကောင်းဟူ၍ မှတ်ထင်တတ်လေသည်။

ဤစာပိုဒ်၏ ဆိုလိုချက်သည် အဘယ်နည်း။ ရှင်းပါသည်။ ‘သိမ်မွေ့သူ၏ အရည်အသွေးများ’ ပင် ဖြစ်ပါသည်။ သိမ်မွေ့သူ၏ အရည်အသွေးများကို စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ်ဖြင့် စုစည်းဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အတူ . . .

ယနေ့ဆိုလျှင် စာအုပ်စာတမ်းအမျိုးမျိုး အင်နှင့်အား

ငယ်ပေါင်းကြီးဖော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

နှင့်ပေါ်ထွက်နေသည်။ လစဉ်ထုတ် စာနယ်ဇင်းများ၊ လုံးချင်း ဝတ္ထုများ၊ ပညာပေးစာအုပ်များ အများအပြားတွေ့ရသည်။ စာဖတ်သူဦးရေလည်း တိုးပွားနေသည်။ စာအုပ် အငှားဆိုင် များ၊ စာကြည့်တိုက်များတွင် လက်မလည်နိုင်အောင် ငှားရမ်း နေရသည်။ စာပေဟောပြောပွဲများ၊ စာပေဆွေးနွေးပွဲများတွင် လည်း၊ ပရိတ်သတ် စည်ကားလျက်ရှိသည်။ အလေးအနက် နားထောင်မှတ်သားကြသည်။ စိတ်ဝင်တစား ဆွေးနွေးကြ သည်။ ထိုအချက်များသည် မြန်မာစာပေလောက၏ တိုးကတ် မှုကို အထင်အရှားဖော်ပြနေသော သက်သေများဖြစ်သည် ဟူသော စာပိုဒ်တွင် မြန်မာစာပေလောက၏ တိုးတက်မှုကို ဖော်ပြနေသော သက်သေများသည် စာပိုဒ်၏ အဓိကဆိုလို ချက်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့နိုင်ပါသည်။ ဝါကျအားလုံးက ထို အချက်ကို ဦးတည်ဖော်ပြလျက်ရှိကြောင်းလည်း တွေ့နိုင်ပါ သည်။ ဤမျှဆိုလျှင် စာပိုဒ်၏သဘော ထင်ရှားလောက်ပါပြီ။

စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ်တွင် ဝါကျအရေအတွက် ဘယ်လောက်ပါ ရမည်ဟူ၍ ပုံသေသတ်မှတ်ချက် မရှိကြောင်းကိုလည်း ဂရု ပြုရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဆိုလိုချက်တစ်ချက် ပြီးဆုံးပြီဆိုလျှင် ဝါကျနှစ်ခု၊ သုံးခုနှင့်လည်း စာတစ်ပိုဒ် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ဆိုလိုချက်ပြီးဆုံးအောင် ဝါကျဆယ်ခုဖြင့် ဖော်ပြရန်လိုအပ် လျှင်လည်း ဝါကျဆယ်ခုဖြင့် ဖော်ပြရပါလိမ့်မည်။ စာပိုဒ်၏ အတွင်းသားဖြစ်သော ဆိုလိုချက်က အဓိကကျပါသည်။

ကျောင်းသားများသည် မိမိတို့ ဖတ်ရှုနေသော ပြဋ္ဌာန်း

၁၀၆

မောင်ခင်မင် (ဓနုပြု)

စာများမှလည်းကောင်း၊ ပြင်ပစာပေများမှလည်းကောင်း
စာပိုဒ်များကို ဂရုပြုလေ့လာခြင်းဖြင့် စာပိုဒ်၏ သဘောကို
နားလည်နိုင်လိမ့်မည်ဟု ယူဆပါသည်။

စာပိုဒ်ထဲက ဦးဆောင်ဝါကျ

စာပိုဒ်ဖွဲ့ရာတွင် စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ်လုံး၏ ဆိုလိုချက်ကို ထင်ထင်ရှားရှား ဖော်ပြနေသော ဝါကျတစ်ခုပါလေ့ ရှိပါသည်။ ထိုဝါကျဖြင့် ဖော်ပြသောဆိုလိုချက်ကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားလာအောင် ကျန်ဝါကျများက အသေးစိတ်အချက်အလက်များဖြင့် ဝိုင်းဝန်းထောက်ကူလေ့ရှိကြပါသည်။ စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ်လုံး၏ ဆိုလိုချက်ကို ဖော်ပြသည့် ဝါကျသည် စာပိုဒ်ကို ဦးဆောင်နေသည့်အတွက် ထိုဝါကျကို ‘ဦးဆောင်ဝါကျ’ ဟု

ခေါ်လေ့ရှိပါသည်။ဦးဆောင်ဝါကျတွင်ပါသော အဓိကအချက်ကို ကျန်ဝါကျများက အသေးစိတ်ရှင်းလင်း ချဲ့ထွင်ခြင်းဖြင့် စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ် ပုံပေါ်လာရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သာဓကဆောင်ပါမည်။

ဦးလတ်သည် ၁၉၁၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်အထိ ၇ နှစ်အတွင်းတွင် ကာလပေါ် ဝတ္ထုလေးပုဒ် ရေးခဲ့သည်။ ရှေးဦးစွာ စံပယ်ပင်ဝတ္ထုကို ရေးသည်။ ထို့နောက် ရွှေပြည်စိုး၊ ထို့နောက် သုံးဘုံ၊ ထို့နောက် တစ်နန်းပျော်ရင်သွေးတော်ကို ရေးသည်။ စံပယ်ပင်ကို ၁၉၁၂ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေသည်။ ရွှေပြည်စိုးကို ၁၉၁၄ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေသည်။ သုံးဘုံကို အစိုးရထုတ်တိုင်းကျိုးသတင်းစာ၌ ၁၉၁၄ ခုနှစ်မှစ၍ အပတ်စဉ် ထည့်သွင်းခဲ့သည်။ စာတစ်အုပ်အဖြစ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း မပြုခဲ့ချေ။ တစ်နန်းပျော်ရင်သွေးတော်ကို ပြည်မြို့ထုတ် ပျော်တော်ဆက်မဂ္ဂဇင်းတွင် ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်ဦးလောက်ကစ၍ အပတ်စဉ် ထည့်သွင်းခဲ့သည်။ ထိုဝတ္ထုကို ရေးစဉ်တွင် ဦးလတ် အနိစ္စရောက်သည်။

ဤစာပိုဒ်၏ အဓိကဆိုလိုချက်သည် ဦးလတ်ရေးခဲ့သော ဝတ္ထုများအကြောင်းပင် ဖြစ်သည်။

ထိုအကြောင်းကို ခြုံ၍ဖော်ပြသော ပထမဆုံးဝါကျသည် စာပိုဒ်၏ ဦးဆောင်ဝါကျဖြစ်သည်။ ဦးဆောင်ဝါကျတွင် ဖော်ပြသော အဓိကအချက်ကို နောက်က ဝါကျနှစ်ခုဖြင့် အသေးစိတ် ရှင်းလင်းဖော်ပြကာ အဓိကအချက်ကို ထင်ရှား

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

စေသည်။ (နောက်ဆုံး ဝါကျမှာမူ ရှေ့ကပြောခဲ့သော အချက်များကို နိဂုံးချုပ်လိုက်သော ဝါကျဖြစ်သည့်အတွက် ထိုဝါကျကို ‘နိဂုံးဝါကျ’ ဟု ခေါ်လေ့ရှိပါသည်။ နိဂုံးဝါကျအကြောင်း သီးသန့် ဆွေးနွေးပါဦးမည်) အောက်ပါ စာပိုဒ်ကို ကြည့်ပါဦး။

ယနေ့ပညာရပ်ကို အကြမ်းအားဖြင့် အနုပညာနှင့် သိပ္ပံပညာဟူ၍ ခွဲခြားကြသည်။ အနုပညာသည် စိတ်ကူးပညာဖြစ်၍ ဝတ္ထု၊ ကဗျာ၊ ဂီတ၊ ပန်းချီ၊ ပန်းပု၊ သဘင် စသော တီထွင်ဆန်းသစ်သည့် ပညာရပ်များ ပါဝင်လာသည်။ သိပ္ပံပညာသည်ကား လက်တွေ့ စူးစမ်းတွေ့ရှိချက်များ ဖွဲ့စည်း၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ပညာရပ်ဖြစ်သည်။ ဓာတုဗေဒ၊ ရူပဗေဒ၊ သင်္ချာ၊ ဘူမိဗေဒ၊ ဇီဝဗေဒ၊ စက်မှုအတတ် စသည်ဖြင့် များမြောက်လှပေသည်။ အနုပညာနှင့် သိပ္ပံပညာတို့သည် သဘာဝအားဖြင့် ခြားနားခြင်းရှိကြသည်။ အနုပညာသည် စိတ်ကူးမှုကို အခြေခံ၍ သိပ္ပံပညာသည် လေ့လာမှုကို အခြေခံပေသည်။ သို့သော် အနုပညာနှင့် သိပ္ပံပညာဆက်စပ်ခြင်းများလည်း ရှိပေသည်။

အနုပညာနှင့် သိပ္ပံပညာဟူသော ပညာရပ်နှစ်မျိုး၏ အကြောင်းကို အဓိကဖော်ပြသော ဤစာပိုဒ်တွင် ပထမဝါကျသည် ဦးဆောင်ဝါကျဖြစ်သည်။ ကျန်ဝါကျသည် ဦးဆောင်ဝါကျ၌ ဖော်ပြသောအချက်ကို အသေးစိတ်ရှင်းလင်းပြထားသည်။ (နောက်ဆုံး ဝါကျမှာမူ စာပိုဒ်ကို အဆုံးသတ်နိဂုံးချုပ်ရုံမက ‘အနုပညာနှင့် သိပ္ပံပညာဆက်စပ်မှု’ ဟူသော

အချက်ကို နောက်အပိုင်းတွင် ဖော်ပြရန် အရှိန်ယူလမ်းခင်း ပေးရာလည်း ရောက်ပါသည်။ ဤစာပိုင်းကို နောက်လာမည့် စာပိုင်းနှင့် ဆက်စပ်ပေးသည့် ဝါကျ ဖြစ်ပါသည်။)

ကျောင်းသားများ စကားပြေအရေးအသား လေ့ကျင့် ရာတွင် စနစ်တကျ စာပိုင်းဖွဲ့တတ်စေရန်အတွက် ဝါကျတစ်ခု ပေးထားပြီး ထိုဝါကျကို ဦးဆောင်ဝါကျအဖြစ် အသုံးပြုပြီး စာပိုင်းဖွဲ့ခိုင်းခြင်းဖြင့် လေ့ကျင့် ပေးနိုင်ပါသည်။ ‘ဆရာလှသည် စသင်ကောင်းသော မြန်မာစာဆရာတစ်ဦး ဖြစ်သည်’ ဟူ သော ဝါကျကို ဦးဆောင်ဝါကျအဖြစ် အသုံးပြုပြီး စာပိုင်းဖွဲ့ မည် ဆိုပါစို့။

ဆရာလှသည် စာသင်ကောင်းသော မြန်မာစာ ဆရာတစ်ဦးဖြစ်သည်။ ဆရာသည် ကဗျာသင်ရာတွင် ကဗျာစာဆို၏ဘဝဖြစ်ရပ်ကို ကဗျာနှင့် ဆက်စပ်ပြကာ နိဒါန်းချီသည်။ ထို့နောက် ကဗျာကို ဋ္ဌာန်ကရိုဏ်းကျစွာ ရွတ်ဖတ်ပြသည်။ ထို့နောက် ကဗျာ့အဓိပ္ပာယ်ကို အသေးစိတ်ရှင်းပြသည်။ အဘယ့်ကြောင့် ကဗျာ ကောင်းတစ်ပုဒ် ဖြစ်ရကြောင်းလည်း အကျိုးအကြောင်း ဆက်စပ်ရှင်းလင်းပြသည်။ ကျွန်တော်တို့၏ ရင်ထဲတွင် စွဲငြိသွားစေနိုင်လောက်သည့် အဖွဲ့အနွဲ့ကောင်းများ ကိုလည်း ဖော်ထုတ်ပြသည်။ ဆရာ စကားပြေသင် ပြီဆိုလျှင်လည်း ထိုနည်းတူ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်း သည်ပင်ဖြစ်သည်။ စကားပြေအရေးအသားကောင်းပုံ များကို ကျွန်တော်တို့ မြင်သာအောင် ထောက်ပြ

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့်အရေးအသားပြဿနာများ

သည်။ ဆရာသည် အသံဩဇာနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်။ အာဝဇ္ဇန်းလည်း ကောင်းသည်။ စာပေလည်း နံ့စပ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့၏ စိတ်သည် ဆရာသင်ပြမှုနောက်သို့ လိုက်ပါနစ်မြောသွားသည်အထိ စိတ်ဝင်စားကြမြဲ ဖြစ်ပါသည်။

ကျောင်းသားက ဤပုံ ဤနည်းအတိုင်း ဆရာအသင်အပြုကောင်းပုံကို အသေးစိတ်ရှင်းလင်းကာ စာပိုဒ်ဖွဲ့နိုင်ပါသည်။ ကိုယ်စိတ်ကူးရသလို ရေးမည်ဖြစ်သည့်အတွက် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် အသေးစိတ်အချက်အလက်ချင်း ကွာခြားမည်ပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ‘ဆရာလှ၏ အဆင်ပြေကောင်းပုံ’ ဟူသော အဓိကဆိုလိုချက်သို့မူ ရောက်မည်ချည်းပင်။

ယခုပြခဲ့သော သာဓကများတွင် ဦးဆောင်ဝါကျသည် စာပိုဒ်၏ ပထမဆုံးဝါကျချည်း ဖြစ်နေပါသည်။ ဦးဆောင်ဝါကျသည် စာပိုဒ်၏ နောက်ဆုံးဝါကျလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့အိမ်သည် ရွာထိပ်က တောင်ကုန်းကလေးပေါ်တွင် ရှိသည်။ မြွေလိမ်မြွေကောက် ဖောက်ထားသော လမ်းကလေးအတိုင်း တက်လာလျှင် ကျွန်တော်တို့အိမ်သို့ ရောက်မည်ဖြစ်သည်။ အိမ်ပတ်ဝန်းကျင်တွင် အလှစိုက်ထားသော ပန်းမျိုးစုံတို့သည် ဝေဝေဆာဆာ ပွင့်လျက်ရှိသည်။ သာသာကလေး တိုက်ခတ်လျက်ရှိသော လေပြည်လေညင်း၏ အထိအတွေ့နှင့်အတူ လေထဲတွင်ပါလာသော ပန်းရနံ့

များကို ရှုရှိုက်ရသည်မှာ စိတ်ကြည်လင်လန်းဆန်း ဖွယ်ဖြစ်သည်။ လမ်းကလေးအတိုင်း တဖြည်းဖြည်း တက်လာပြီး လှမ်းကြည့်လိုက်မည်ဆိုလျှင် အပြာနု ရောင် ဆေးသုတ်ထားသော အိမ်ကလေးကို တွေ့မြင် ရမည်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ အိမ်ကလေးကား သာယာအေးချမ်းလှသော အိမ်ဂေဟာကလေး ဖြစ်ပါ သည်။

ဤစာပိုဒ်တွင် နောက်ဆုံးဝါကျသည် ဦးဆောင်ဝင်ဝါကျ ဖြစ်ပါသည်။ အိမ်ကလေး သာယာအေးချမ်းပုံဟူသော အဓိက ဆိုလိုချက်ကို ဖော်ပြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ရှေ့ဝါကျများ မှာ ထိုအဓိကဆိုလိုချက်ကို အသေးစိတ်ပုံဖော်သော ဝါကျ များဖြစ်ပါသည်။

ဦးဆောင်ဝါကျသည် စာပိုဒ်၏ အထိန်းအကွပ်သဖွယ် ဖြစ်သည့်အတွက် ဦးဆောင်ဝါကျကို မူတည်ပြီး စာပိုဒ်ဖွဲ့လျှင် ပို၍ မြင်သာပါသည်။ စနစ်လည်း ကျပါသည်။

သို့သော် စာပိုဒ်တိုင်း ဦးဆောင်ဝါကျပါရမည်ဟု ပုံသေ မမှတ်ယူနိုင်ပါ။ များသောအားဖြင့် ဦးဆောင်ဝါကျ ပါသည် ကား မှန်ပါ၏။ သို့သော် စာပိုဒ်၏ ဆိုလိုချက်ကို ဝါကျအားလုံး က တစ်ပြေးညီ ပိုင်းဝန်းထောက်ကူသည့် အခါတွင်မူဦးဆောင် ဝါကျမပါဘဲ နေတတ်ပါသည်။ ကြည့်ပါ။

လူငယ်သည် တက်ကြွ၏။ ရွှင်လန်း၏။ အများအကျိုး ဆောင်ရွက်လိုစိတ် ထက်သန်၏။ စွန့်စားချင်တတ်၏။ စူးစမ်း ရှာဖွေရန် စိတ်ဝင်စား၏။ အစုအဝေး အသင်းအဖွဲ့နှင့်

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

ဆောင်ရွက်ရခြင်းကို နှစ်သက်၏။ အမှန်တရားကို မြတ်နိုး၏။
စိတ်ကူးလည်း ယဉ်တတ်၏။

ဤစာပိုဒ်တွင် လူငယ်၏ သဘောသဘာဝကို အဓိက ဖော်ပြထားသည်။ ထိုအဓိက ဆိုလိုချက်ထင်ရှားအောင် ဝါကျ အသီးသီးက ဝိုင်းဝန်းထောက်ကူပေးသည်။ လူငယ်၏ သဘာဝကို ဖော်ပြသော အချက်တစ်ချက်စီကို ဝါကျတစ်ခုစီ ဖြင့် ဖော်ပြသည်။ ဝါကျအားလုံး တန်းတူရည်တူ သဘော ဆောင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဦးဆောင်ဝါကျဟူ၍ သီးသီး သန့်သန့် မပါဝင်ကြောင်း တွေ့နိုင်ပါသည်။

ဦးဆောင်ဝါကျသည် စာပိုဒ်၏ အစတွင်ရှိနိုင်ကြောင်း လည်း ဖော်ပြခဲ့ပြီးပါပြီ။ အဆုံးတွင်ရှိနိုင်ကြောင်းလည်း ဖော်ပြ ခဲ့ပြီးပါပြီ။ သို့ဖြစ်လျှင် စာပိုဒ်၏အလယ်တွင်ကော ဦးဆောင် ဝါကျမရှိနိုင်ဘူးလားဟု မေးစရာရှိပါသည်။ အလယ်မှာ ထား လျှင်လည်း ရပါလိမ့်မည်။ သို့သော် ရှေ့ဆုံး၊ နောက်ဆုံး လောက် မထင်ရှားပါ။ အဓိကဆိုလိုချက်ကို အရင်ဆုံးပြော ချင်လျှင် ဦးဆောင်ဝါကျက ရှေ့ဆုံးမှာ ရှိပါလိမ့်မည်။ အဓိက ဆိုလိုချက်ကို နောက်ဆုံးပြောချင်လျှင် ဦးဆောင်ဝါကျက နောက်ဆုံးမှာ ရှိပါလိမ့်မည်။ ဤနှစ်နေရာသည် ဦးဆောင် ဝါကျထားလေ့ရှိသည့် နေရာများ ဖြစ်ပါသည်။

အချုပ်အားဖြင့် ဦးဆောင်ဝါကျသည် စာပိုဒ်၏ဆိုလို ချက်ကို ဖော်ပြသော ဝါကျဖြစ်ကြောင်း ဤဝါကျများသည် ဦးဆောင်ဝါကျတွင် ပါဝင်သည့် အချက်ကို အကျယ်ချဲ့၍ ရှင်းလင်းသော ဝါကျများဖြစ်ကြောင်း မှတ်သားရန်ဖြစ်ပါ သည်။

ကျောင်းသားများသည် အတန်းတွင်း လေ့ကျင့်ခန်းများကစ၍ စာမေးပွဲဖြေသည့်ကိစ္စအထိ စကားပြေရေးသားရသည့်အလုပ်ကို လုပ်နေမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ရေးသားရာတွင် မိမိဖော်ပြလိုသော အချက်များကို တစ်ချက်ပြီးတစ်ချက် စနစ်တကျ ရေးသားဖော်ပြနိုင်ရန် လိုအပ်ပါလိမ့်မည်။ ဤလိုအပ်ချက်များတွင် စနစ်တကျ စာပိုဒ်ဖွဲ့တတ်ခြင်းသည်လည်း ကဏ္ဍတစ်ခုအနေနှင့် ပါဝင်လျက်ရှိပါသည်။

စာပိုဒ်၏ ကိုယ်ထည်ပိုင်းနှင့်နိဂုံးဝါကျ

စာပိုဒ်၏ ကိုယ်ထည်ပိုင်းသည် စာပိုဒ်၏ဆိုလိုချက်ကို ပေါ်လွင်အောင် ဝိုင်းဝန်းထောက်ကူသော အပိုင်း ဖြစ်သည်။ ဦးဆောင်ဝါကျပါလျှင် ဦးဆောင်ဝါကျတွင်ပါသောအချက်ကို ပိုမိုထင်ရှားအောင် ကိုယ်ထည်ပိုင်းဝါကျများက ဝိုင်းဝန်း ထောက်ကူရသည်။ အသေးစိတ်အချက်များဖြင့် ချဲ့ထွင် ရှင်းလင်းရသည်။ ထို့ကြောင့် စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ်၏ အရည်အသွေး သည် ကိုယ်ထည်ပိုင်းပေါ်တွင် များစွာတည်နေပါသည်။

ဦးဆောင်ဝါကျဖြင့် ဖော်ပြသောအချက်သည် စာတစ်ပိုဒ်လုံး၏ဆိုလိုချက်ကို ခြုံငုံဖော်ပြသောအချက် ဖြစ်လေ့ရှိသည်။ သာဓကအားဖြင့် ‘မြန်မာလူမျိုးသည် စေတနာသဒ္ဓါတရားထက်သန်သော လူမျိုးဖြစ်သည်’၊ ‘ဦးပုညသည် ထိပ်တန်းစာဆိုတစ်ဦးဖြစ်၏’၊ ‘ဆရာမဒေါ်သန်းအေးသည် အလွန်သဘောကောင်းသော ဆရာမတစ်ဦးဖြစ်၏’ စသည့် ဖော်ပြချက်မျိုးဖြစ်သည်။ ထိုအချက်များကို ပို၍ထင်ရှားလာအောင် ကိုယ်ထည်ပိုင်းဝါကျများတွင် အသေးစိတ်ဖော်ညွှန်းရန်လိုအပ်ပါသည်။

ဆရာကြီး ဦးဖေမောင်တင်သည် တစ်ခါက ယဉ်ကျေးမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ရေးသားရာ၌ ‘ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အရာဝတ္ထုတစ်ခုသည် ရှေးကျလေလေ တန်ဖိုးရှိလေလေဖြစ်၏’ ဟူသောဝါကျဖြင့် အစချီရေးသားဖူးပါသည်။ အစချီသော ထိုဝါကျသည် စာပိုဒ်၏ ဦးဆောင်ဝါကျဖြစ်ပါသည်။ ဦးဆောင်ဝါကျဖြင့် ဖော်ပြသောထိုအချက်ကို ထင်ရှားစေရန် ဆရာကြီးက အောက်ပါအတိုင်း ဆက်လက်ရေးသားထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အရာဝတ္ထုတစ်ခုသည် ရှေးကျလေလေ တန်ဖိုးရှိလေလေဖြစ်၏။ ဤသို့ဖြင့် ရှေးဟောင်းပန်းချီကားတစ်ခုသည် နှောင်းကျသော ပန်းချီကားတစ်ခုထက်ပို၍ ယဉ်ကျေးမှုတန်ဖိုးရှိ၏။ ရွှေတိဂုံစေတီသည် ကမ္ဘာအေးစေတီထက် ယဉ်ကျေးမှုတန်ဖိုးရှိ၏။ ထိုနည်းအတူ ရှေးဟောင်း ပုဂံကျောက်စာတစ်ခုသည် ယခုပုံနှိပ်အပ်သော

ဝယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

စာမူထက် ယဉ်ကျေးမှုတန်ဖိုး ရှိ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း စာဟောင်းပေဟောင်းများကို ကျွန်ုပ်တို့အဖို့များစွာ ပေး၍ ဝယ်ယူကြ၏။

ရှေးကျသော ယဉ်ကျေးမှုပစ္စည်းဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။ နှောင်းကျသော ယဉ်ကျေးမှုပစ္စည်းဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။ ဦးဆောင်ဝါကျတွင် ဖော်ပြထားသော ထိုအချက်ကို ထင်ရှားစေရန် နောက်ဝါကျများတွင် သာဓကများဖြင့် အသေးစိတ်ရှင်းပြပုံကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ ရှေးကျသောပစ္စည်းဟူသည် ရှေးဟောင်းပန်းချီကား၊ ရွှေတိဂုံစေတီ၊ ရှေးဟောင်းပုဂံကျောက်စာတို့ကဲ့သို့သော ပစ္စည်းမျိုးဖြစ်ကြောင်း၊ နှောင်းကျသော ပစ္စည်းဟူသည် နှောင်းကျသော ပန်းချီကား၊ ကမ္ဘာအေးစေတီ ယခုပုံနှိပ်စာမူတို့ကဲ့သို့သော ပစ္စည်းမျိုးဖြစ်ကြောင်း သာဓကဆောင်ပြလိုက်သောအခါ ဦးဆောင်ဝါကျဖြင့် ဖော်ပြထားသော အဓိကဆိုလိုချက်သည် ပေါ်လွင်ထင်ရှားလာပါသည်။ ဤသို့ သာဓကဆောင်ပြီးနောက် ‘ထို့ကြောင့်လည်း စာဟောင်း၊ ပေဟောင်းများကို ကျွန်ုပ်တို့ အဖို့များစွာပေး၍ ဝယ်ယူကြ၏’ ဟူသောဝါကျဖြင့် နိဂုံးချုပ်လိုက်ပုံကိုလည်း ဂရုပြုလေ့လာနိုင်ပါသည်။ ထိုဝါကျကို ‘နိဂုံးဝါကျ’ ဟု ခေါ်ပါသည်။ နိဂုံးဝါကျသည် စာပိုဒ်ကို အနားသတ်ပေးရုံသာမက နောက်ကလာမည့် စာပိုဒ်အတွက်လည်း လမ်းခင်းပေးနိုင်ပါသည်။

နောက်ကလာမည့် စာပိုဒ်တွင် ရှေးစာဟောင်း၊ ပေဟောင်းများကို အဖို့များစွာပေး၍ ဝယ်ယူသည့်အကြောင်း

ဆက်လက်ဖော်ပြသည် ဆိုပါစို့၊ ထိုအချက်သည် နောက် စာပိုဒ်၏ အဓိကဆိုလိုချက်ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ထိုအချက်ကို ရှေ့စာပိုဒ်၏ နိဂုံးဝါကျမှကတည်းက ကြိုတင်လမ်းခင်းပေး လိုက်ခြင်းဖြင့် စာပိုဒ်ချင်း အချိတ်အဆက်မိသွားပြီး ပြေပြေ ပြစ်ပြစ်ဖြစ်သွားရသည့် သဘောရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် နိဂုံး ဝါကျသည်လည်း သူ့နေရာနှင့်သူ အရေးပါ ပါသည်။ နောက် ထပ်သာဓကပြပါဦးမည်။

ကျွန်တော်သည် မြန်မာကဗျာစာဆိုများအကြောင်းကို လေ့လာမှတ်သားရပါသည်။ အင်းဝခေတ် ရဟန်းစာဆို ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရဆိုလျှင် စာပေအဆင့်မြင့်မားသော ကိုးခန်း ပျို့၊ သံဝရပျို့ စသည့် ပျို့ကဗျာကြီးများကို ရေးဖွဲ့ခဲ့သော စာဆိုကြီးဖြစ်သည်။ တောင်ငူခေတ်စာဆို နတ်ရှင်နောင် ဆိုလျှင်လည်း ရသမြောက်သော ရတုကဗျာများကို ရေးဖွဲ့ ခဲ့သူဖြစ်သည်။ ညောင်ရမ်းခေတ်စာဆို ပဒေသရာဇာကမူ အခြားစာဆိုများ စာဖွဲ့လေ့မရှိသော ထန်းတက်သမား လယ် သမားစသည့် သာမန်ဆင်းရဲသားတို့၏ဘဝကို တျာချင်းကဗျာ များ ရေးဖွဲ့ခဲ့ပါသည်။ ကုန်းဘောင်ခေတ်စာဆို ဦးပုည၏ တေးတပ်များသည်လည်း အလွတ်လက်ရာမြောက်လှပါသည်။ ထိုစာဆိုအားလုံး ချီးကျူးလေးစားဖွယ် ပုဂ္ဂိုလ်များချည်း ဖြစ် ပါသည်။

ထိုသို့ချီးကျူးလေးစားဖွယ်ကောင်းသော စာဆိုများ ထဲတွင် ကျွန်တော်အနှစ်သက်ဆုံးစာဆိုကား ဝန်ကြီးပဒေသ ရာဇာပင်ဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်းမူ . . .

ငယ်ပေါင်းကြီးဖော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

ပထမစာပိုဒ်တွင် ရှေ့ဆုံးဝါကျသည် ဦးဆောင်ဝါကျ ဖြစ်သည်။ ထိုဝါကျတွင် ဖော်ပြထားသော ‘ကျွန်တော် လေ့လာရသည့် စာဆိုများအကြောင်း’ ကို နောက်ဝါကျများ တွင် အသေးစိတ်ဖော်ပြသည်။ ထိုစာဆိုအားလုံး ချီးကျူး လေးစားဖွယ်ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကြောင်း နိဂုံးဝါကျဖြင့် ဖော်ပြ၍ စာပိုဒ်ကို အဆုံးသတ်သည်။ ထို့နောက် ထိုနိဂုံးဝါကျတွင် ပြသောညအချက်ကိုပင် နောက်စာပိုဒ်၏အစတွင် ဆက်စပ် ဖော်ပြကာ ဝန်ကြီးပဒေသရာဇာကို အနှစ်သက်ဆုံးဖြစ်သည် ဟူသော ဆိုလိုချက်အသစ်ကို စာပိုဒ်အသစ်ဖြင့် ပြန်စသည်။ ဒုတိယစာပိုဒ်တွင် ဝန်ကြီးပဒေသရာဇာကို အဘယ့်ကြောင့် နှစ်သက်ရခြင်းဖြစ်ကြောင်း အသေးစိတ် အချက်များ ထည့်သွင်းကာ ဆက်လက်ရေးသားသွားနိုင်ပါသည်။ ဤနည်း ဖြင့် ဆိုလိုချက်တစ်ချက်ပြီးတိုင်း စာပိုဒ်သစ်တစ်ပိုဒ်စကာ ပြီးဆုံးသည်အထိ ရေးသွားနိုင်ပါသည်။

အကယ်၍ ဦးဆောင်ဝါကျသည် စာပိုဒ်၏ နောက်ဆုံး ဝါကျဖြစ်နေလျှင်မူ နိဂုံးဝါကျသီးခြား မလိုတော့ပါ။ ဦးဆောင် ဝါကျသည်ပင် နိဂုံးဝါကျဖြစ်သွားပါသည်။

စာပိုဒ်၏ ကိုယ်ထည်ပိုင်းနှင့်ပတ်သက်၍ စာပိုဒ် အကြောင်း ဆောင်းပါးများကိုလည်း ပြန်လေ့လာနိုင်ပါသည်။ ထန်းပင်၏ အသုံးဝင်ပုံကိုဖော်ပြသော စာပိုဒ်တွင် ကိုယ်ထည် ပိုင်း၌ ထန်းပင်၏ အစိတ်အပိုင်းများ အသုံးဝင်ပုံကို တစ်ခုချင်း အသေးစိတ်ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ မြန်မာ စာပေလောက တိုးတက်မှုကို ဖော်ပြသော စာပိုဒ်တွင်လည်း

အလားတူပင် ကိုယ်ထည်ပိုင်း၌ အသေးစိတ်အချက်များဖြင့် သာကေပြထားသည်ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ ဦးလတ်၏ ဝတ္ထုများအကြောင်းဖော်ပြသည့် စာပိုဒ်တွင်လည်း အလားတူပင် ဦးလတ်ရေးခဲ့သော ဝတ္ထုအမည်၊ ထုတ်ဝေသည့်နှစ် စသည့် အသေးစိတ်အချက်များကို ကိုယ်ထည်ပိုင်းတွင် ထင်ရှားစွာ ပြထားကြောင်း တွေ့နိုင်ပါသည်။

ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများသည် စာပိုဒ်ဖွဲ့ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ယခုတင်ပြဆွေးနွေးခဲ့သောအချက်များကို ဂရုပြု မှတ်သားကြမည်ဆိုလျှင် စာရေးရာ၌ စာပိုဒ်ခွဲရမည့်နေရာ မှာ မခွဲမိဘဲ ဆက်ရေးသွားသည့် ချွတ်ယွင်းချက်မျိုး၊ စာပိုဒ် ခွဲရန် မလိုသေးဘဲ ကြည့်ကောင်းအောင် ခွဲသည်ဟူသော အကြောင်းပြချက်မျိုးဖြင့် စာပိုဒ်ခွဲမိသည့် ချွတ်ယွင်းချက်မျိုး တို့ကိုရှောင်နိုင်ပါလိမ့်မည်။ မိမိတို့ဖတ်ရှု လေ့လာသည့် စာအုပ် စာတမ်းများမှ စာပိုဒ်ခွဲပုံများကို လေ့လာစိစစ်ခြင်းဖြင့်လည်း စာပိုဒ်ခွဲပုံ သင့်မသင့် သိမြင်လာနိုင်စရာအကြောင်း ရှိပါသည်။

စနစ်တကျ စာပိုဒ်ခွဲရေးတတ်သည့် အလေ့မျိုး တွင်တွင် ကျယ်ကျယ်ဖြစ်သင့်ပါပြီ။ စနစ်တစ်ခုအဖြစ် ကျယ်ကျယ်ပြန့် ပြန့် ခံယူကျင့်သုံးသင့်ပါပြီ။

ဆိုလျက်တစ်ချက် စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ်

ယခင် ဆောင်းပါးများတွင် စာပိုဒ်ဖွဲ့ခြင်းအကြောင်းကို အတန်အသင့် ဆွေးနွေးခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ဦးဆောင်ဝါကျ၊ စာပိုဒ်ကိုယ်ထည်ပိုင်း၊ နိဂုံးဝါကျတို့၏သဘောကိုလည်း ဖော်ပြ ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ စာပိုဒ်ဖွဲ့ခြင်းသည် စာရေးရာတွင် အရေးပါ သော လိုအပ်ချက်တစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလောက်ပါပြီ။ စာပိုဒ်ခွဲ၍ ရေးခြင်းသည် ကြည့်ကောင်းရုံ ခွဲခြင်းမျိုး၊ စာပိုဒ် ရှည်လွန်းသည့်အတွက် အမြင်ရှင်းအောင် ခွဲခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ ထို့ထက်ပို၍ လေးနက်သောအဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင်ကြောင်း လည်း ထင်ရှားလောက်ပါပြီ။

ကျောင်းသားများသည် ငယ်စဉ်ကတည်းက စနစ်တကျ စာပိုဒ်ခွဲရေးတတ်သည့် အလေ့အကျင့်မျိုးရှိထားလျှင် စာရေးရာတွင် လိုအပ်သော အခြေခံ အလေ့အကျင့်ကောင်းတစ်ရပ်ကို လေ့ကျင့်ပြီးသားဖြစ်ပြီဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ စာစီစာကုံးရေးရာတွင်ဖြစ်စေ၊ ကျောင်းသင်ခန်းစာများကို ဖြေဆိုရာတွင်ဖြစ်စေ၊ ထို့ထက် ပို၍တတ်စွမ်းသည့်အတွက် ဆောင်းပါး၊ ဝတ္ထု စသည်တို့ကို ရေးသားရာတွင်ဖြစ်စေ စနစ်တကျစာပိုဒ်ခွဲရေးသည့် အလေ့အကျင့်မျိုး ရရှိသွားမည်ပင်ဖြစ်သည်။

သို့သော် ထိုအလေ့အကျင့်မျိုးကို စနစ်တကျပျိုးထောင်ရန်ကား၊ ပြောသလောက်မလွယ်လှပါ။ နေ့စဉ် ၊ လစဉ် ပေါ်ထွက်နေသည့် သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်းများ၊ သူတစာပေစာအုပ်စာတမ်းများ၊ ဝတ္ထုများ စသည်တို့ကို လေ့လာမည်ဆိုပါက စာပိုဒ်ခွဲရေးသည့် အလေ့အကျင့်သည် တစ်ပြေးညီ မဖြစ်သေးကြောင်း၊ အသားမကျသေးကြောင်း တွေ့ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ စာပိုဒ်ခွဲရမည့်နေရာတွင် မခွဲဘဲ တစ်ဆက်တည်း ရေးခြင်းမျိုး၊ စာပိုဒ်ခွဲရန် မလိုအပ်ဘဲ ခွဲရေးခြင်းမျိုးတို့ကို တွေ့ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဆိုပါစို့။

‘ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း ကျော်ကျော်သည် စာဖတ်ဝါသနာပါသူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူသည် စာအုပ်အမျိုးမျိုးကို ငှား၍လည်း ဖတ်သည်။ ဝယ်၍လည်း ဖတ်သည်။ လစဉ် ထုတ်မဂ္ဂဇင်းများကို မလွတ်တမ်းဖတ်သကဲ့သို့ ကောင်းနိုးရာရာ လုံးချင်းဝတ္ထုများကိုလည်း ဂရု တစိုက်ရှာဖွေဖတ်သည်။ ပညာပေးစာအုပ်များကိုလည်း အလွတ်မပေးပေ။ ကျော်ကျော်

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

သည် စာဖတ်ဝါသနာပါရုံသာမက ကဗျာစပ်ရန်လည်း စိတ်ဝင်စားသည်။ သူသည် ကဗျာဆရာပေါက်စတစ်ယောက်လည်းဖြစ်သည်။ ကဗျာအမျိုးမျိုးရေးစပ်ပြီး မဂ္ဂဇင်းတိုက်များသို့ အကြိမ်ကြိမ်ပို့သည်။ အကြိမ်ကြိမ်လည်း အပယ်ခံရသည်။ ယခုဆိုလျှင် ကျော်ကျော်၏ ကဗျာကလေးများကို မဂ္ဂဇင်းများတွင် ပုံနှိပ်စာလုံးများအဖြစ် တွေ့မြင်နေရပါပြီ။

အထက်ပါစာပိုဒ်ကို လေ့လာကြည့်လျှင် ဆိုလိုချက်နှစ်ချက်ပါဝင်နေကြောင်း တွေ့ရပါလိမ့်မည်။ ကျော်ကျော် စာဖတ်ဝါသနာပါခြင်း ဟူသောအချက်နှင့် ကျော်ကျော် ကဗျာစပ်ဝါသနာပါခြင်း ဟူသောအချက်တို့ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုအချက်နှစ်ချက်ကို စာနှစ်ပိုဒ်ခွဲမည်ဆိုလျှင် ကျော်ကျော်သည် စာဖတ်ဝါသနာပါရုံသာမက ကဗျာစပ်ရန်လည်း စိတ်ဝင်စားသည်’ ဟူသော ဝါကျဖြင့် စာပိုဒ်သစ်စရပါလိမ့်မည်။ သို့မှလည်း ဆိုလိုချက်တစ်ချက်လျှင် စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ်စီ သီးသန့်ကွဲပြားပြီး ပိုမို ရှင်းလင်းပါလိမ့်မည်။ အောက်ပါသာဓကကို ကြည့်ပါဦး။

အမေ့အကြောင်းများကို ကျွန်တော်အလျဉ်းသင့်တိုင်း ရေးခဲ့ဖူးပါသည်။ သို့ဖြစ်လျက် အဘယ်ကြောင့် ထပ်၍ရေးရသနည်းဟူထုံငြားအံ့။ ‘ဩကာသ’ ဘုရားရှိခိုးကို ကျွန်တော်တို့ နေ့စဉ်ရွတ်ဆိုကာ ဘုရားကန်တော့ကြသည် မဟုတ်ပါလော။ ‘အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ’ ကို အမြဲပုတီးစိတ်ကြသည် မဟုတ်ပါလော။

‘ဩကာသ’ သည် မရိုးနိုင်သလို ‘အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ’ သည် ထပ်၍ ပွားများလေ ကောင်းလေဖြစ်သလို ကျွန်တော့် အတွက် အမေ့အကြောင်းသည် ဘယ်တော့မျှ မရိုးနိုင်သည့် ပြင် ထပ်၍ပွားများလေ ကောင်းလေဖြစ်ပါတော့သည် တကား။

ဤစာပိုဒ် နှစ်ပိုဒ်စလုံးသည် အမေ့အကြောင်းကို စာရေးသူက အကြိမ်ကြိမ်ထပ်ရေးရသည်။ အကြောင်းရင်းကို ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်ဖြစ်သည့်အတွက် အဓိကဆိုလိုချက်သည် တစ်ချက်တည်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် အပိုဒ်နှစ်ပိုဒ်ခွဲ သည့်အတွက် ဆိုလိုချက် နှစ်ပိုင်းကွဲသွားသလို ဖြစ်သွားပါ သည်။ စာတစ်ပိုဒ်တည်း စုစုစည်းစည်းရေးမှသာ ဆိုလိုချက် ပိုမိုထင်ရှားမည် ဖြစ်ပါသည်။ စာပိုဒ်ခွဲရန် မလိုအပ်ဘဲ ခွဲလိုက် သည့်အတွက် အဆင်မပြေဖြစ်ရပုံကို သာဓကဆောင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ (မူလ စာရေးသူကလည်း စာတစ်ပိုဒ်တည်း ပြထားပါသည်။ စာပိုဒ် မခွဲပါ။)

ကျောင်းသားများသည် ဆိုလိုချက်တစ်ချက်လျှင် စာ တစ်ပိုဒ်သာရေးရန် ဟူသောအချက်ကို ခေါင်းထဲထည့်ထား လျှင် ထိုပြဿနာမျိုးကို ရှောင်နိုင်ပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် လည်း စာရေးလေ့ကျင့်ရာတွင် အထိန်းအကွပ်အဖြစ် ဦးဆောင်ဝါကျတို့ နိဂုံးဝါကျတို့ကို မူတည်ပြီးစာပိုဒ်ဖွဲ့ရန် လမ်းညွှန်ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

စာစီစာကုံးရေးရာတွင်လည်း စာပိုဒ်ခွဲသည့် အလေ့ အကျင့်သည် များစွာအထောက်အကူပြုပါသည်။ မိမိရေးမည့်

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

စာစီစာကုံးတွင် ထည့်သွင်းမည့်အချက်များကို အကြမ်းစဉ်းစားပြီး အစီအစဉ်ချကာ အချက်တစ်ချက်လျှင် စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ်ခွဲပြီး ရေးသွင်းရန်သာဖြစ်ပါသည်။ မိမိရေးလိုသောအချက် ရှိသလောက် စာပိုဒ်အရေအတွက် ရှိပါလိမ့်မည်။

ဤဆောင်းပါးကို စကားပြေဆရာကြီးများ၏ ကောင်းနိုးရာရာစာပိုဒ်များဖြင့် သာဓကဆောင်ကာ အဆုံးသတ်ပါရစေ။

ထိုရာသီသည် ပုဂံကောင်းကင်၌ တိမ်တောင်တိမ်လိပ်တို့ မြူးချင်းတိုင်း မြူးသောရာသီဖြစ်သည်။ ထိုရာသီတွင် တိမ်တောင်တိမ်လိပ်တို့သည် တစ်ခါတစ်ရံ ရွှေစည်းခုံကို ဦးတိုက်နေတတ်ကြသည်။ တစ်ခုတစ်ရံတွင် အာနန္ဒာ၏ ချရားသီးအနီးတွင် လဲလျောင်းနေတတ်ကြသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ သဗ္ဗညု၏ အထွတ်တွင် တွဲလဲခိုနေတတ်ကြသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ဓမ္မရံကြီး၏နောက်တွင် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းပေါ်နေတတ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ တူရွှင်းတောင်တွင် တန်းစီနေတတ်သည်။ ထိုအခါ ပုဂံမြို့ဟောင်းသည် ပန်းချီဗိမာန်နှင့် တူလေတော့သည်။

(ဇော်ဂျီ။ ပုဂံမြို့ဟောင်းနှင့်ကျွန်တော်)

ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြောင့် ရန်ကုန်မြို့သည် ကျက်သရေရှိသည်။ ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြောင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်သည် မျက်နှာရှိသည်။ ရွှေတိဂုံ စေတီတော်ကြီးကား နိုင်ငံတော်၏ မျက်နှာပါတကား။

(တက္ကသိုလ်မောင်မောင်ကြီး နိုင်ငံတော်မျက်နှာ)

ပင်ပျိုပင်ကလေး၏ မကြောက်မရွံ့၊ မထိပ်မလန့်၊
 မကြောင့်မကြ၊ မစိုးရိမ်သော အသွင်သည် ကျွန်တော့်အား
 အားပေးလျက်ရှိ၏။ ဤပင်ပျို၏ မျှော်လင့်ခြင်းသည်
 ကျွန်တော်၏ မျှော်လင့်ခြင်း၊ ဤ ပင်ပျို၏ ရဲဝံ့ခြင်းသည်
 ကျွန်တော်၏ ရဲဝံ့ခြင်း၊ ဤ ပင်ပျို၏ နုပျိုတောင့်တင်းဝေဆာ
 ခြင်းသည် ကျွန်တော်၏ နုပျိုတောင့်တင်း ဝေဆာခြင်း၊ ဤ
 ပင်ပျို၏ ခရီးသည် ကျွန်တော်၏ ခရီး၊ ဤပင်ပျိုကား
 ကျွန်တော်၊ ကျွန်တော်ကား ဤပင်ပျိုဟု ဆိုရမတတ်။ ဤ
 ပင်ပျိုသည် ကျွန်တော်၏ စိတ်ကို ဖုံးလွှမ်းစိုးမိုးလေတော့၏။

(နွယ်စိုး၊ ကုသိုလ်ဆက်)

အ။ အလယ် အဆုံး

မြန်မာစာ ရေးသားမှုနှင့်ပတ်သက်၍ စာလုံးပေါင်း သတ်ပုံကိစ္စများက စတင်ပြီး စကားအသုံးအနှုန်းဆိုင်ရာ၊ ဝါကျဆိုင်ရာ၊ စာပိုဒ်ဆိုင်ရာကိစ္စများကို အစီအစဉ်အတိုင်း ဆွေးနွေးခဲ့ပြီးပါပြီ။ ကျောင်းသားများ ဂရုပြုမှတ်သားမည် ဆိုပါက စာရေးရာတွင် စကားသုံးထိထိမိမိ၊ ဝါကျမှန်မှန်နှင့် စာပိုဒ်များ စနစ်တကျခွဲကာ ရေးသားနိုင်အောင် ဤဆွေးနွေးချက်များက အထောက်အကူပြုနိုင်လိမ့်မည်ဟု သဘောရပါသည်။

ထို့နောက် အချက်အလက်အစီအစဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးလိုပါသည်။ ကျောင်းသင်ခန်းစာ လေ့ကျင့်ခန်းများကို ပြန်ဖြေသည်ဖြစ်စေ၊ စာစီစာကုံးရေးသည်ဖြစ်စေ၊ ရေးမည့် အချက်အလက်များကို အစီအစဉ်ကျနအောင် စီစဉ်ရပါလိမ့်မည်။ အစီအစဉ်ကျနသည်ဆိုရာ၌ အစတွင် ထားသင့်သည့် အချက်များကို အစတွင်ထား၍ အလယ်တွင်ထားသင့်သည့် အချက်များကို အလယ်တွင်ထားပြီး အဆုံးတွင်ထားသင့်သည့် အချက်များကို အဆုံးတွင်ထားခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ အချုပ်အားဖြင့် အချက်အလက်များကို အစ အလယ် အဆုံးတို့တွင် သူ့နေရာနှင့်သူ ဆီလျော်အောင် ထားခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

အစ အလယ် အဆုံးကို နိဒါန်း၊ စာကိုယ်၊ နိဂုံးဟု လည်း ခေါ်နိုင်သည်။ မည်သည့်စာတွင်မဆို နိဒါန်း၊ စာကိုယ်၊

နိဂုံးတို့ ပါမြဲဖြစ်သည်။ ရေးမည့်အချက်အလက်များကို မရေးမိကတည်းက စီစဉ်လျာထားပြီး စိတ်ထဲမှာ ‘ပုံကြမ်းလောင်း’ ကြည့်လျှင် ပို၍ စနစ်တကျရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် ပုံကြမ်းလောင်းရာ၌ မည်သည့်အချက်ကို မည်သည့်နေရာမှာ ထားရမည်နည်း။ အစ အလယ် အဆုံး မည်သို့ သတ်မှတ်ဝေပုံချမည်နည်း။

အစ သို့မဟုတ် နိဒါန်းသည် စာတစ်ပုဒ်ကို စာဖတ်သူနှင့် စတင်ထိတွေ့ပေးသော အပိုင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စာတစ်ပုဒ်လုံးကို မဖတ်မီ ထိုစာနှင့်ပတ်သက်၍ စာဖတ်သူ ကြိုတင်သိထားသင့်အချက်များကို နိဒါန်းတွင် ဖော်ပြလေ့ရှိကြသည်။ တစ်နည်းဆိုရလျှင် နိဒါန်းသည် စာဖတ်သူကို စာနှင့် စတင်မိတ်ဆက်သောအပိုင်း ဖြစ်သည်။ မိတ်ဆက်ရာတွင် ခေါင်းစဉ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ရှင်းလင်းဖွင့်ဆိုပြခြင်းမျိုး စာကိုယ်၌ အကျယ်ဖော်ပြမည့် အကြောင်းအရာကို အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြခြင်းမျိုး၊ မိမိ ဘာအကြောင်းကို ရေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ကြိုတင်၍ စကားခံခြင်းမျိုး စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုး ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ဆိုပါစို့။

‘အရာရာ၌ မယုတ်မလွန်ပြုလျှင် အကျိုးရှိနိုင်သော်လည်း အလွန်အကျွံပြုလျှင်မူ အန္တရာယ်ရှိနိုင်ကြောင်း ‘တန်ဆေး လွန်ဘေး’ ဟူသော စကားပုံက ဖော်ညွှန်းနေပါသည်။ သင့်ရုံတန်ရုံစားလျှင် ဆေးဖြစ်သော်လည်း အလွန်အကျွံစားလျှင် ဘေးဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

‘တန်ဆေး လွန်ဘေး’ ဟူသော စကားပုံကို ရှင်းလင်း

ငယ်ပေါင်းကြီးဖော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

ဖွင့်ဆိုရမည့် စာမျိုးကို ထိုကဲ့သို့ နိဒါန်းချီနိုင်ပါသည်။ နိဒါန်းတွင် အဓိပ္ပာယ်ကိုဖွင့်ပြ လိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့အတူ . . .

‘မြင်စိုင်းရွှေပြည်’ ကဗျာသည် ပင်းယခေတ်က ပေါ်ပေါက်လာသောကာချင်းကဗျာဖြစ်သည်။ ကာချင်းသည် ရှေးမြန်မာစစ်သည်များ ကာကရာတွင် တက်ကြွစွာသီဆိုသော ဇာတိမာန်တက်ကြွဖွယ် တေးကဗျာတစ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။ မြင်စိုင်းရွှေပြည် ကာချင်းတွင် ‘မြင်စိုင်းနေပြည်တော်၏ ဂုဏ်ရည်များကို ဇာတိသွေး ဇာတိမာန် တက်ကြွဖွယ်ရေးဖွဲ့ထားပါသည်။’ ဟူ၍ ပင်းယခေတ်က ငါးစီးရှင်ကျော်စွာ ရေးဖွဲ့သော မြင်စိုင်းမြို့ဘွဲ့ ကာချင်းအကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြမည့်စာတွင် အထက်ပါ သဘောမျိုးအတိုင်း ထိုကဗျာအကြောင်းကို အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြကာ နိဒါန်းချီနိုင်ပါသည်။

ထို့အတူ . . . ‘ယခု ဖော်ပြမည့် အဖြစ်အပျက်ကလေးကို ကျွန်တော့်တစ်သက်တွင် မေ့နိုင်တော့မည် မဟုတ်ပါ။ မကြာခဏ သတိရလျက်ရှိပါသည်။ အဖြစ်အပျက်က ထူးခြားလွန်းသည့်အတွက် မမေ့နိုင်ခြင်းဖြစ်သည့်အပြင် စိတ်လှုပ်ရှားဖွယ်ကောင်းလှသည့်အတွက်လည်း ယခုတိုင် စိတ်ထဲမှာ စွဲနေရခြင်း ဖြစ်ပါသည်’ ဟူ၍ စာဖတ်သူကို စိတ်ဝင်စားအောင် ဆွဲဆောင်သည့်နိဒါန်းချီပုံမျိုးဖြင့်လည်း အစပျိုးနိုင်ပါသည်။

လူသားတိုင်းတွင် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သောအခြေခံလိုအပ်ချက်ကြီး ၃ ခု ရှိပါသည်။ အခြားမဟုတ်ပါ။ စားရေး ဝတ်ရေးနှင့် နေရေးတို့ ဖြစ်ပါသည်။

စားဝတ်နေရေး အရေးကြီးပုံကို ရှင်းပြမည့်စာမျိုးတွင် စာကိုယ်မှာ အဓိကဖော်ပြမည့်အချက်ကြီး ၃ ချက်ကို နိဒါန်းမှာ ကြိုတင်စကားခံထားခြင်းဖြင့် ရှေ့ဘာဆက်ရေးမည်ဖြစ်ကြောင်း စာဖတ်သူကို ကြိုတင်အသိပေးထားရာ ရောက်ပါသည်။ ဤမျှဆိုလျှင် နိဒါန်းချိပုံအမျိုးမျိုးရှိနိုင်ကြောင်း ရိပ်စားမိနိုင်လောက်ပါပြီ။ ရေးမည့်အကြောင်းအရာနှင့် လိုက်ဖက်ဆီလျော်သော နိဒါန်းချိပုံမျိုးဖြင့် အစပျိုးနိုင်ပါသည်။

အလယ်ပိုင်းဖြစ်သောစာကိုယ်သည် စာတွင်အဓိကအကျဆုံးအပိုင်း ဖြစ်သည်။ စာကိုယ်ပိုင်းတွင် ရေးမည့်အကြောင်းအရာကို အချက်များအလိုက် စာပိုဒ်များ စနစ်တကျခွဲကာ ဖော်ပြရန်ဖြစ်သည်။ ‘တန်ဆေး လွန်ဘေး’ အကြောင်း ရေးမည်ဆိုလျှင် မယုတ်မလွန်ပြုသည့်အတွက် အကျိုးခံစားရပုံများ၊ အလွန်အကျွံပြုသည့်အတွက် အကျိုးပျက်စီးပုံများကို စာတွေ့သာမက ကိုယ်တွေ့သာခဏများဖြင့် ပုံဖော်ရန်ဖြစ်သည်။

သူငယ်ချင်းတစ်ဦး နေ့စဉ် စာမှန်မှန်ကျက်ပြီး ‘မလျော့မတင်း’ ပြုမူ၍ စာမေးပွဲအောင်သူ၊ ဘုရားလောင်းပင်လျှင် မလျော့မတင်း တရားကျင့်မှ ဘုရားဖြစ်ပုံ၊ ဇူဇကာပုဏ္ဏားသည် အလွန်အကျွံအစားကြူးသဖြင့် အသက်ဆုံးရပုံ၊ သူငယ်ချင်းတစ်ဦး စာမေးပွဲနီးမှ ညလုံးပေါက်ဆက်တိုက် စာကျက်သည့်အတွက် ကျန်းမာရေးထိခိုက်သွားပြီး စာမေးပွဲမဖြေရတော့ပုံ စသည့် သာခဏများကို ဆီလျော်ရာရာ ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့်အရေးအသားပြဿနာများ

‘မြင်စိုင်းရွှေပြည်’ ကဗျာကို ဖွင့်ဆိုရာတွင်လည်း မြင်စိုင်းပြည်သည် တာဝတိံသာနတ်ပြည်တမျှ သာယာပုံ၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် သစ်ပင်ပန်းမန်အလှ၊ သာသနာ ပွင့်လင်းပုံ၊ မြေဩဇာကောင်းမွန်၍ အစာရေစာ ပေါများပုံ၊ စစ်အင်အား တောင့်တင်းပုံ၊ ဘုရင်ဘုန်းကြီးပုံ ဟူသော ဂုဏ်ရည်များကို စာပိုဒ်များခွဲကာ တစ်ချက်ချင်း တင်ပြသွား နိုင်ပါသည်။

မမေ့နိုင်သော အဖြစ်အပျက်ကလေးကိုမူ စိတ်ဝင်စား ဖွယ်ကောင်းအောင် စိကာစဉ်ကာရေးပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသော မမေ့နိုင်စရာ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုအဖြစ် စာဖတ်သူလက်ခံလာအောင် ရေးနိုင်လျှင်ကား အတိုင်းထက်အလွန်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

စာရေး၊ ဝတ်ရေး၊ နေရေးတို့၏ အရေးကြီးပုံကိုလည်း နိဒါန်းချိထားသည့်အတိုင်း တစ်ချက်ချင်း ရှင်းပြသွားရန်သာ ရှိပါသည်။

အဆုံးပိုင်းဖြစ်သော နိဂုံးကား အနားသတ်သော အပိုင်းဖြစ်သည်။ စာကိုယ်တွင် ဖော်ပြခဲ့သောအချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ မိမိ၏ ထင်မြင်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်များကို ဖော်ပြ အဆုံးသတ်နိုင်ပါသည်။ စာဖတ်သူ၏ စိတ်ထဲမှာ စုစု စည်းစည်း ကျန်ခဲ့အောင် နိဂုံးမှာ ပြန်လည် စုစည်းပေးရန် ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်၍ ‘တန်ဆေး လွန်ဘေး’ ဟူသော စကားပုံ သည် ပြုလုပ်သင့်သော အပြုအမူနှင့် မပြုလုပ်သင့်သော

အပြုအမူ တစ်နည်းဆိုရလျှင် ဆောင်စရာနှင့် ရှောင်စရာ တို့ကို ယှဉ်တွဲဖော်ပြကာ သတိပေးလမ်းညွှန်ထားသော စကားပုံတစ်ခုဖြစ်သည်ဟု ထင်မြင်ပါသည်။

ဤသို့ဖြင့် မြင်စိုင်းရွှေပြည်ကား မြတ်နိုးနှစ်သက်ဖွယ် ဂုဏ်ရည်များဖြင့် ပြည့်ဝနေသော နေပြည်တော်ကြီးဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားနေပါသည်။ တိုင်းသူပြည်သားများ ဂုဏ်ယူ ဝင့်ကြွားစရာ ဇာတိမာန်တက်ကြွစရာ မြင်စိုင်းရွှေပြည်ပါ တကား။

နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာခဲ့ပါပြီ။ ယခုတင်ပြခဲ့သော အဖြစ် အပျက်ကလေးကား ကျွန်တော့်မှတ်ဉာဏ်ထဲတွင် စွဲထင်လျက် တရစ်ဝဲဝဲ ရှိနေပါတော့သည်။

ဤသို့ဖြင့် စာရေး၊ ဝတ်ရေး၊ နေရေး ဟူသော အချက်ကြီး ၃ ချက်သည် လူသားတိုင်းအတွက် အခြေခံ လိုအပ်ချက်ကြီးများဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလှပါပေတော့သည်။

ရှေ့တွင် သာဓက ဆောင်ခဲ့သော စာများကို ဤပုံ ဤနည်းတိုင်း နိဂုံးချုပ်နိုင်ပါသည်။

နိဒါန်း နိဂုံးတို့တွင် စာတစ်ပိုဒ်စီရှိပြီး စာကိုယ်တွင်မူ စာပိုဒ်ကန့်သတ်ချက်မရှိဘဲ လိုသလောက်ရေးနိုင်သည့် သဘောကိုလည်း သတိပြုနိုင်ပါသည်။ အစ အလယ် အဆုံး (နိဒါန်း စာကိုယ် နိဂုံး) သူ့အပိုင်းနှင့်သူ အချိုးကျသော စာမျိုးကို စနစ်တကျ ရေးတတ်အောင် လေ့ကျင့်ပေးသင့်ပါသည်။

စည်းစည်းလုံးလုံး

စာတစ်ပုဒ်တွင်ပါဝင်သည့် အချက်အလက်များကို စုစည်းရာ၌ အချက်အလက်စီစဉ်ပုံ ကောင်းမကောင်းချိန်ထိုး အကဲဖြတ်နိုင်သော လက္ခဏာများရှိပါသည်။ လက္ခဏာ တစ်ခုမှာ စည်းလုံးမှုရှိခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

စည်းလုံးမှုရှိရန် လူတွေမှာသာ လိုအပ်သည်မဟုတ်ပါ။ စာမှာလည်း လိုအပ်ပါသည်။ လူများစည်းစည်းလုံးလုံးရှိလျှင် ကောင်းသည့်နည်းတူ စာတစ်ပုဒ်တွင်ပါဝင်သော အချက် အလက်များ၊ စည်းစည်းလုံးလုံးရှိလျှင်လည်း ကောင်းသည်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် စည်းလုံးမှုဟူသည် အဘယ်နည်း။

သဘောအမျိုးမျိုး မထွေဘဲ ပင်မသဘောတစ်မျိုးတည်း ထင်းခနဲပေါ်လွင်နေခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ‘ပညာတန်ဖိုး’ ဟူ၍ စာစီစာကုံးတစ်ပုဒ် ရေးသည် ဆိုပါစို့။ ထိုစာစီစာကုံး တွင်ပါဝင်သော အချက်အလက်အားလုံးသည် ပညာတန်ဖိုး ရှိပုံကို ထင်ရှားအောင်ဖော်ပြသော အချက်အလက်များချည်း ဖြစ်နေသည်ဆိုလျှင် ထိုစာစီစာကုံးကို စည်းလုံးမှုရှိသော စာစီစာကုံးဟု အကဲဖြတ်ရပါလိမ့်မည်။ ဤသို့ အဓိကဖော်ပြ

လိုသော ပင်ပသဘောတစ်ခု ထင်ရှားအောင် အချက်အလက် အားလုံးက တစ်စုတစ်စည်းတည်း ဝိုင်းဝန်းဖော်ပြနေသည် ဆိုလျှင် ထိုစာကို စည်းလုံးမှုရှိသောစာဟု ခေါ်ရပါလိမ့်မည်။

စာရေးရာတွင် စာပိုဒ်များခွဲ၍ရေးရန် လိုအပ်ကြောင်း ဆွေးနွေးခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ဆိုလိုသော အချက်တစ်ချက်စီကို စာတစ်ပိုဒ်စီခွဲရန် လိုအပ်ကြောင်းလည်း ဆွေးနွေးခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ်တွင်လည်း စည်းလုံးမှုရှိရပါသည်။ ဆိုလိုသော အချက်တစ်ချက်သာပါသော စာပိုဒ်သည် စည်းလုံးမှုရှိပါသည်။ စာပိုဒ်များ တစ်ပိုဒ်နှင့်တစ်ပိုဒ် ဆက်စပ်ပြီး စာတစ်ပုဒ်လုံး ဖွဲ့စည်းရာတွင်လည်း ထိုနည်းတူပင် စည်းလုံးမှုရှိရပါသည်။ စာတစ်ပိုဒ်စီတွင် ဖော်ပြထားသော အချက်အသီးသီးသည် စာတစ်ပုဒ်လုံး၏ ပင်မအချက်ကြီးကို ထင်ရှားအောင် ဝိုင်းဝန်းအားပြုပေးခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

ရှေးကပြခဲ့သော သာဓကကိုပင် ပြန်ညွှန်းပါရစေ။ ပညာတန်ဖိုးဟူသော စာစီစာကုံးကို ရေးရာတွင် (၁) ပညာ၏ အဓိပ္ပာယ် (၂) ပညာတန်ဖိုးရှိသည့်အတွက် ငယ်စဉ်ကပင် ပညာဆည်းပူးရပုံ (၃) ပညာရှိသည့်အတွက် အကျိုးခံစားရပုံ (၄) ပညာမရှိသည့်အတွက် အကျိုးပျက်စီးရပုံ (၅) အထက်ပါ သာဓကများအရ ပညာတန်ဖိုးရှိကြောင်း ထင်ရှားပုံဟူ၍ အချက်များခွဲကာ ရေးရပါလိမ့်မည်။ ထိုသို့ရေးရာတွင် အချက်တစ်ချက်လျှင် စာတစ်ပိုဒ်ခွဲ၍ ရေးရပါလိမ့်မည်။ ထိုစာတစ်ပိုဒ်စီတွင် ဆိုလိုသောအချက်တစ်ချက်စီကိုသာ ဖော်ပြခြင်းဖြင့် စည်းလုံးမှုရှိအောင် ရေးသားရပါမည်။

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့်အရေးအသားပြဿနာများ

‘ပညာကို ငယ်စဉ်ကပင် ဆည်းပူးရပုံ’ ဟူသော အချက်ကို စာတစ်ပိုဒ်ဖြင့် ရေးမည်ဆိုပါစို့။

လူ့ဘဝတစ်လျှောက်တွင် အကောင်းအဆိုး အကျိုးအပြစ်ကို ခွဲခြားနိုင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုသို့ ခွဲခြားနိုင်စွမ်းရှိမှလည်း ဘဝလမ်းခရီးတွင် ပြုသင့်သည့်ကိစ္စကို ပြုလုပ်၍ မပြုသင့်သည့်ကိစ္စကို ရှောင်ရှားနိုင်ပေလိမ့်မည်။ အကောင်းအဆိုး အကျိုးအပြစ် ခွဲခြားနိုင်ရန်ကား ပညာရှိမှသာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဘဝခရီးတစ်ခုလုံးအတွက် အလွန်အရေးကြီးသော ပညာကို ငယ်စဉ်ကစ၍ ဆည်းပူးရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဤသို့ ရေးလိုက်မည်ဆိုလျှင် ‘ငယ်စဉ်ကပင် ပညာဆည်းပူးရပုံ’ ဟူသောအချက်မှာ ထင်ရှားပေါ်လွင်လာသည်ကို တွေ့ရပါလိမ့်မည်။ စာပိုဒ်ထဲက အချက်အလက်အားလုံးသည် ထိုအချက်ပေါ်လွင်လာအောင် အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် ပိုင်းဝန်းအားပြုလျက်ရှိကြောင်းလည်း တွေ့ရပါလိမ့်မည်။ ထိုစာပိုဒ်ကို စည်းလုံးမှု ရှိသော စာပိုဒ်များဟု ခေါ်နိုင်ပါသည်။ သို့သော် . . .

စာရေးသူသည် ထိုမျှနှင့် စာပိုဒ်ကို အဆုံးမသတ်ဘဲ ဆက်ရေးသည် ဆိုပါစို့။

ထို့ကြောင့်လည်း ဘဝခရီးတစ်ခုလုံးအတွက် အလွန်အရေးကြီးသောပညာကို ငယ်စဉ်ကစ၍ ဆည်းပူးရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ပညာဆည်းပူးရာတွင် စာအုပ်စာတမ်းများကို ဖတ်ရှုလေ့လာရမည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် အချို့စာအုပ်များမှာ

စာဖတ်သူကို အကျိုးမပြုဘဲ အချိန်ကုန်စေသော အပျော်ဖတ် စာပေများဖြစ်သည့်အတွက် စာဖတ်ရာတွင် မိမိအတွက် ထိထိ ရောက်ရောက် အကျိုးပြုမည့်စာမျိုးကို ရွေးချယ်ဖတ်သင့်ပေ သည်။

မည်သို့ဖြစ်သွားပါသနည်း၊ မူလက အစချီထားသော ငယ်စဉ်အခါ ပညာဆည်းပူးအပ်ကြောင်း မဟုတ်တော့ဘဲ အကျိုးပြုမည့်စာမျိုးကို ရွေးချယ်ဖတ်သင့်ကြောင်း ဖြစ်နေပါ ပြီ။ စာပိုဒ်၏ အဓိကဆိုလိုချက်မှာ ဘေးချော်သွားပါပြီ။ ထို စာပိုဒ်သည် စည်းလုံးမှုပျက်သွားသော စာပိုဒ်ဖြစ်နေပါသည်။ စာကို ရွေးချယ်ဖတ်သင့်ကြောင်း ဆက်ရေးလိုလျှင် သီးခြား စာပိုဒ်ခွဲ၍ ရေးနိုင်ပါသည်။ သို့သော် ထိုအချက်က ‘ပညာ တန်ဖိုး’ ဟူသော စာတစ်ပုဒ်လုံး၏ ဆိုလိုချက်ကို အထောက် အကူပြုသည့်အချက်ဖြစ်ဖို့ လိုပါသေးသည်။

မြန်မာစကားပုံတွင် ‘ဆန်စဉ်ရာ ကျည်ပွေ့လိုက်သည်’ ဟူသော စကားပုံတစ်ခုရှိပါသည်။ ဆန်ဖွပ်ရာတွင် ဆုံထဲမှ စဉ်ထွက်သော ဆန်စေ့များနောက်သို့ ကျည်ပွေ့က လိုက် ထောင်းသကဲ့သို့ ပင်မကိစ္စကြီးကို ဦးမတည်ဘဲ ရောက်တတ် ရာရာကိစ္စများကို လိုက်လုပ်ခြင်းမျိုးကို ဆိုလိုပါသည်။ စာရေး ရာတွင်လည်း ပင်မဆိုလိုချက်ကြီးကို ဦးမတည်ဘဲ အလျဉ်း သင့်ရာ အချက်များဆီသို့သာလိုက်ပြီး ဦးတည်ရေးနေလျှင် စည်းလုံးမှု ပျက်သွားမည်မှာ အမှန်ဖြစ်သည်။

စကားပြောကောင်းသူသည် ‘စက်ဝိုင်းသဏ္ဍာန်’ ပြော တတ်သည်ဟု ဆိုကြပါသည်။ စကားထဲက အချက်အလက်

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

များ ဘယ်လောက်ပင်များသည်ဖြစ်စေ အဆုံးသတ်သည့် အခါတွင် စခဲ့သည့် အချက်ဆီသို့ ပြန်ရောက်ပြီး စက်ဝိုင်းကို အနားသတ်သကဲ့သို့ ပြောပုံမျိုးကို ဆိုလိုပါသည်။ ထိုစကား ပြောပုံမျိုးသည် စည်းလုံးမှုရှိပါသည်။ စပြောသည့် အချက်ဆီ သို့ ပြန်မရောက်တော့ဘဲ ‘ငါ ပြောတဲ့စကား ဘယ်ရောက် သွားပါလိမ့်’ ဟု ပြောရလောက်အောင် ရောက်တတ်ရာရာ ပြောပုံမျိုးကား စည်းလုံးမှုမရှိပါ။

စာရေးရာတွင် စခဲ့သည့်အချက်နှင့် ပြန်အဆုံးသတ် သည့် ရေးပုံမျိုးကို လေ့ကျင့်ခြင်းဖြင့် စည်းလုံးမှုရှိသော စာမျိုး ဖြစ်အောင် လေ့ကျင့်နိုင်ပါသည်။ ‘စကားများခြင်းသည် အကျိုးမရှိ’ ဟူသော အချက်နှင့် အစချီပြီး ဆိုင်ရာအချက် များကို ဆက်လက်ရေးသားပြီးနောက် ‘ထို့ကြောင့် စကားများ ခြင်းသည် အကျိုးမရှိကြောင်း ထင်ရှားသည်’ ဟူသော အချက်နှင့် ပြန်အဆုံးသတ်နိုင်လျှင် ထိုစာသည် စည်းလုံးမှု ရှိသော စာဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ဆင်တူ အဖွင့်အပိတ်ကလေး များဖြင့် ထိပ်နှစ်ဖက်ကို စုစည်းချည်နှောင်လိုက်သောအခါ အထဲက ပစ္စည်းအားလုံး ပြန့်ကြဲမနေဘဲ စုစုစည်းစည်းဖြစ် သွားသည့်သဘော ဖြစ်ပါသည်။

နောက်တစ်နည်းမှာ စာတစ်ပုဒ်လုံးတွင် ဖော်ပြမည့် အချက်များကို ပထမဆုံးစာပိုဒ်တွင် ကြိုတင်၍ အကျဉ်းချုပ် ဖော်ပြထားသောနည်း ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂံခေတ် အလှူမှတ်တမ်း တစ်ခုဖြစ်သော ‘မိဖုရားဖွားစော’ စကားပြေကို လေ့လာကြည့် လျှင် အလှူပြုပုံ၊ အမျှဝေပုံ၊ ဆုတောင်းပုံဟူသော အပိုင်း

၃ ပိုင်းကို တွေ့ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဟူ၍ ပထမစာပိုဒ်တွင် အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြလိုက်ပြီးနောက် စာပိုဒ်များတွင် ထိုအပိုင်း ၃ ပိုင်းကို တစ်ပိုင်းစီ အစီအစဉ်အတိုင်း ချဲ့ထွင်ဖော်ပြခြင်း ဖြင့် ထိုအပိုင်း ၃ ပိုင်းကို စာဖတ်သူကလည်း အစီအစဉ် အတိုင်း သိရှိသွားကာ စုစုစည်းစည်း မှတ်သားမိနိုင်ပါသည်။ ‘မိဖုရားဖွားစော၏ အလှူမှတ်တမ်း’ ဟူသော တစ်ပုဒ်လုံး၏ ပင်မအချက်ကြီးကို ထိုအပိုင်း ၃ ပိုင်းက စည်းစည်းလုံးလုံး ပိုင်းဝန်းပုံဖော်ပေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပထမစာပိုဒ်တွင် စုစည်း ဖော်ပြသော အပိုင်း ၃ ပိုင်းကို တစ်ပိုင်းစီချဲ့ကာ ဖော်ပြပုံ သည် ကြိုးမျှင် ၃ မျှင်ကို အညွှာက စုကိုင်ထားပြီး တစ်မျှင် စီ ဖြန့်ပြသကဲ့သို့ စည်းစည်းလုံးလုံး ရှိပါသည်။

အကြောင်းအရာတစ်ခုကို ရေးနေစဉ်အတွင်း အဓိက ဖော်ပြလိုသည့် ထိုအကြောင်းအရာကို မျက်ခြည်မပြတ် သတိရနေမည်ဆိုလျှင် မဆိုင်သည့်အချက်များ ဖော်ပြခြင်း၊ အဓိကအကြောင်းအရာကို အထောက်အကူ မပြုသော အချက်များဖော်ပြခြင်း စသည့် ‘တိမ်းချော်’ မှုမျိုး မဖြစ်နိုင် ဘဲ ရေးနေသည့် အဓိကအကြောင်းအရာ တစ်ခုတည်းသာ ထင်းခနဲပေါ်လွင်ထင်ရှားလာသည်အထိ စည်းစည်းလုံးလုံး ဖြစ်အောင် ရေးသားနိုင်ပါလိမ့်မည်။

ရှေ့နောက်အဆက်အစပ်

စာတစ်ပုဒ်၏ အချက်အလက် အစီအစဉ်ကောင်းသည် ဆိုရာ၌ ပါဝင်သောအချက်အလက်များ အဆက်အစပ်ပြေပြစ်မှုရှိခြင်းသည်လည်း အရေးပါသော လက္ခဏာတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။

စာတစ်ပုဒ်တွင်ပါဝင်သော အချက်အလက်အားလုံး ပေါင်းစည်း ဆက်စပ်နေခြင်းသည် စည်းလုံးမှုသဘောဖြစ်၍ အချက်အလက်တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆက်စပ်နေခြင်းသည် အဆက်အစပ် ပြေပြစ်မှုသဘောဖြစ်သည်ဟု ခွဲခြားနိုင်ပါသည်။ ရှေ့အချက်နှင့် နောက်အချက်၊ ရှေ့စကားနှင့် နောက်စာပိုဒ် စသည်ဖြင့် ရှေ့နောက် အစီအစဉ်တကျ ဆက်စပ်နေမှု၊ ရှေ့ဖော်ပြသော အချက်၊ စကား ဝါကျ၊ စာပိုဒ်တို့က နောက်ကလိုက်သော အချက်၊ စကား၊ ဝါကျ၊ စာပိုဒ်တို့ကို ရှေ့ဆောင်နေခြင်းတို့သည် အဆက်အစပ် ပြေပြစ်မှု၏ လက္ခဏာများဖြစ်ပါသည်။

- ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ပြဟ္မဒတ်မည်သော မင်းတစ်ပါး မင်းပြု၏။ မိဖုရားမှာ သုမနဒေဝီမည်၏။ သားတော်မှာသူရိယကုမာရ မည်၏။
- ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မည်သော မင်းတစ်ပါး မင်းပြု၏။ ထိုးမင်း၏ မိဖုရားမှာ သုမနဒေဝီမည်၏။ ထိုမိဖုရား၏ သားတော်မှာ သူရိယကုမာရ မည်၏။

ပြထားသော သာဓက ၂ ခုတွင် ပထမသာဓက၌ ရှေ့နောက် ဆက်စပ်မှု အားနည်းကြောင်းတွေ့နိုင်သည်။ မင်းမိဖုရား သားတော်တို့အကြောင်းကို ဝါကျ ၃ ခုဖြင့် ဖော်ပြရာ၌ ဝါကျတစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆက်စပ်ပုံ မထင်ရှားဘဲ သီးခြားဖြစ်နေပါသည်။ ဒုတိယသာဓကမှာမူ ရှေ့နောက်ဆက်စပ်မှု ပို၍ အားကောင်းကြောင်း တွေ့နိုင်သည်။ ဝါကျတစ်ခုနှင့်တစ်ခု ‘ထို’ ဟူသော စကားလုံးများဖြင့် ချိတ်ဆက်ပေးထားသည့်အပြင် ‘မင်းပြု၏။ ထိုမင်း၊ မိဖုရားမှာ၊ ထိုမိဖုရား၏’ ဟူ၍ ရှေ့ဝါကျက စကားကို နောက်ဝါကျတွင် ထပ်မံဖော်ပြကာ ရှေ့နောက်ချိတ်ဆက်ပေးထားပြန်သည့်အတွက် ဝါကျတစ်ခုနှင့်တစ်ခု အဆက်အစပ်ချောမွေ့ပြေပြစ်သွားသည်။ ဖော်ပြသော အချက်အလက်ချင်း ဆက်စပ်ပုံလည်း ထင်ရှားပေါ်လွင်သွားသည်။

ရှေ့နောက် ဆက်စပ်ရာတွင် ‘ထို၊ ဤ၊ ယင်း၊ ၎င်း’ ဟူသော စကားများဖြင့် ပြန်ညွှန်းခြင်း၊ ‘ထို့ကြောင့်၊ သို့ဖြစ်၍၊ ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ရှေ့တွင် တင်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း၊ သာဓကအားဖြင့်၊ ခြုံ၍ဆိုရလျှင်’ စသည့် စကားများဖြင့် ရှေ့နောက် ဆက်စပ်ပြခြင်း၊ ‘ပထမအနေဖြင့်၊ ဒုတိယအနေဖြင့်၊ တတိယအနေဖြင့် စသည့် အရေအတွက်ကို ဖော်ပြသော စကားများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးခြင်းဟူသော နည်းများကို သုံးကာ အဆက်အစပ် ပြေပြစ်အောင် ဖန်တီးနိုင်ပါသည်။

နောက်တစ်နည်းမှာ အရေးပါသော စကားလုံးကို ထပ်ကာထပ်ကာ ဖော်ပြသောနည်းဖြစ်သည်။ ‘အချိန်’ အကြောင်းရေးသားထားသော စာထဲတွင် ‘အချိန်၊ နာရီ

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

မိနစ်၊ စက္ကန့်၊ ကြာခြင်း၊ မြန်ခြင်း' စသည့် စကားလုံးများသည် အရေးပါသော စကားလုံးများ ဖြစ်မည်မလွဲပါ။ ထိုစကားလုံးများကို လိုအပ်သလို ထပ်ကာထပ်ကာ ရည်ညွှန်းဖော်ပြခြင်းဖြင့် အဆက်အစပ်သဘော ပို၍ ပေါ်လွင်ထင်ရှားနိုင်ပါသည်။

ကျန်းမာခြင်းသည် လာဘ်တစ်ပါးဟု ဆိုရိုးရှိသည်။ ဤဆိုရိုးနှင့်အညီ လူတိုင်း ကျန်းမာလိုကြသည်။ သို့သော် နေကောင်းချိန်တွင် ကျန်းမာရေး၏ အရေးကြီးပုံကို အလေးအနက် မဆင်ခြင်မိဘဲ အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့သဘော ထားတတ်ကြသည်။ နေထိုင်မကောင်းဖြစ်ကာ အိပ်ရာထဲ လဲနေသောအခါကျမှသာ ကျန်းမာခြင်း၏ တန်ဖိုးကို အလေးအနက်ဆင်ခြင်မိကြသည်။ ကျန်းမာရေးကောင်းအောင် ဆောင်စရာ၊ ရှောင်စရာများကို အလေးအနက် တွေးမိကြသည်။ ထို့ကြောင့် ရောဂါနှိပ်စက်၍ ဖျားနာနေသူမှသာလျှင် ကျန်းမာရေး၏တန်ဖိုးကို သိသည်ဟု ဆိုလေ့ရှိကြသည်။ သို့ဖြစ်လေရာ အသက်ရှည်ရှည်၊ အနာကင်းကင်း၊ နေလိုသူတိုင်း ကျန်းမာခြင်း၏တန်ဖိုးကို အစဉ်မပြတ် နှလုံးသွင်းကာ ကျန်းကျန်းမာမာ နေထိုင်သွားနိုင်အောင် ဂရုပြုအပ်ပေသည်။

ကျန်းမာခြင်း၏ တန်ဖိုးကို အစဉ်မပြတ်နှလုံးသွင်းအပ်ကြောင်းဖော်ပြသော ဤစာပိုဒ်တွင် ပါဝင်သောအချက် အလက်အားလုံးသည် စာပိုဒ်၏ အဓိကဆိုလိုချက်ကို စည်းစည်းလုံးလုံး ဝိုင်းဝန်းအားပြုလျက်ရှိကြောင်း တွေ့နိုင်ပါသည်။ ရှေ့နောက်ဆက်စပ်ပုံကိုကြည့်လျှင်လည်း အဆက်အစပ်ပြေပြစ်ကြောင်း တွေ့နိုင်ပါသည်။ သို့သော်၊ ထို့ကြောင့်၊

သို့ဖြစ်လေရာ' ဟူသော စကားဆက်များဖြင့် ဝါကျချင်း ချိတ်ဆက်ပေးပုံ၊ ဆိုရိုးရှိသည်၊ ဤဆိုရိုးနှင့်အညီ စသည်ဖြင့် ရှေ့စကားကို နောက်မှာထပ်သုံးပြီး ရှေ့နောက် ဆက်စပ် ပေးပုံတို့ကို တွေ့နိုင်သည်။ အထူးသဖြင့် အရေးပါသော စကားလုံးဖြစ်သော 'ကျန်းမာခြင်း' ဟူသော စကားလုံးကို ထပ်ကာထပ်ကာသုံးပုံ၊ 'ကျန်းမာခြင်း ကျန်းမာရေး ကျန်းမာ ကျန်းကျန်းမာမာ' ဟူ၍ ပုံသဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုး အလဲအလှယ် သုံးပုံ၊ 'နေကောင်း၊ နေထိုင်မကောင်းဖြစ်၊ ရောဂါ၊ ဖျားနာ၊ အနာကင်းကင်း စသည့် ကျန်းမာခြင်းနှင့် ဆက်နွယ်နေသော စကားလုံးများကို လိုအပ်သလို ထပ်ကာထပ်ကာ သုံးပုံတို့ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ ကျန်းမာခြင်း၏ တန်ဖိုးအကြောင်း ရေးသား ထားသောစာပိုဒ်တွင် ကျန်းမာခြင်းနှင့် ဆက်နွယ်နေသည့် စကားလုံးများ အစအဆုံး အဆက်မပြတ်ပါဝင်နေခြင်းကြောင့် ရှေ့နောက် အဆက်အစပ် ပြတ်တောက်မှုမရှိဘဲ ချောမွေ့ ပြေပြစ်စွာ ဆက်စပ်မိစေနိုင်ပါသည်။ သာဓကတစ်ခု ပြပါဦး မည်။

စာရေးဆရာတိုင်းသည် စာရေးသည့်အခါတိုင်း၌ မိမိ တို့၏ စာရေးနည်းတို့ကို ဖွင့်ချနေကြပါသည်။ သုတေသီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အသေအချာ ဂရုစိုက်၍ လေ့လာလျှင် စာဆိုတော် အသီးသီးတို့၏ နည်းနိဿယတို့ကို တွေ့ကြပါလိမ့်မည်။ ကျီးသဲလေးထပ်ဆရာတော်ဘုရား၏ စာကိုဖတ်လျှင် ကျီးသဲ နည်းကို တွေ့ရပေလိမ့်မည်။ လယ်တီဆရာတော်ဘုရား၏ စာကိုဖတ်လျှင် လယ်တီနည်းကို တွေ့ရပေလိမ့်မည်။ ဤ နည်းနှင့်နှင့် လယ်တီပဏ္ဍိတ ဆရာဦးမောင်ကြီး၏နည်း

ငယ်ပေါင်းကြီးဖော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၏ နည်း၊ ပီမိုးနင်း နည်း၊ မဟာဆွေနည်း၊ ဦးဖိုးကျား နည်း စသည့် နည်းနာနိဿယ တို့ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။

စာရေးနည်းအကြောင်း ထပ်ညွှန်းထားသော ဆရာမောင်ထင်၏ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်မှ စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ်ကို ထုတ်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ စာရေးဆရာတိုင်းတွင် ကိုယ်ပိုင် စာရေးနည်းများရှိကြောင်း အဓိကဖော်ပြသော ထိုစာပိုဒ်တွင် ပါဝင်သော အချက်အားလုံးက စာပိုဒ်၏ ဆိုလိုချက်ပေါ်လွင်အောင် စည်းလုံးစွာ ဝိုင်းဝန်းပုံဖော်ပေးပုံကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ ထို့ပြင် စာပေနည်းကို ဖော်ပြသော ထိုစာပိုဒ်တွင် ‘စာရေးဆရာ၊ စာရေး၊ စာရေးနည်း၊ စာဆိုတော်၊ နည်းနိဿယ၊ နည်း၊ စာ ၊ နည်းနာ၊ နိဿယ’ စသည်ဖြင့် အဓိက စာလုံးများကို နီးနီးကပ်ကပ် ဆက်ကာဆက်ကာ သုံးထားသည့် အတွက် အဆက်အစပ် ပြေပြစ်မှုရှိကြောင်း တွေ့နိုင်ပါသည်။ ဂရုပြုရန်အချက်တစ်ချက်မှာ ဤစာပိုဒ်တွင် ‘ဤနည်းနှင့်နှင့်’ ဟူသော စကားဆက်တစ်ခုသာ ရှေ့နောက်ဆက်စပ်ပေးသော စကားအဖြစ် ပါဝင်နေခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း စာပိုဒ်မှာ အဆက်အစပ် ပြေပြစ်နေပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း။ ဖတ်ကြည့်လျှင် ‘... စာကို ဖတ်လျှင် ... နည်းကို တွေ့ရပေလိမ့်မည်’ ဟူသော ဆင်တူပုံစံဖြင့် ဟန်ချက်ညီဝါကျများ ဖွဲ့ထားခြင်း’... နည်း... နည်း... နည်း’ စသည်ဖြင့် ဆင်တူစကားများ ထပ်ထပ်သုံးထားခြင်းဖြင့် အဆက်အစပ်ပြေပြစ်အောင် ဖန်တီးထားကြောင်း တွေ့ရပါလိမ့်မည်။ ဝါကျချင်း ချိတ်ဆက်ပေးသော စကားဆက်များများ မပါသော်လည်း ပုံစံတူဝါကျများ ပုံစံတူ စကားစုများကြောင့်

ပုံစံတူချင်း ချိတ်ဆက်မိကာ အဆက်အစပ် ပြေပြစ်သွားရ သည့် သဘောကို တွေ့နိုင်ပါသည်။

တစ်ခုဆိုစရာ ရှိပါသည်။ ကျောင်းသားများ စာရေး လေ့ကျင့်နေသည့်ကာလတွင် အဆက်အစပ် ပြေပြစ်မှု အတွက် လိုအပ်သောနည်းနာများကို သိထားခြင်းအားဖြင့် ထိုနည်းနာများအတိုင်း ရေးသားလေ့ကျင့်ခြင်းဖြင့် အဆက် အစပ် ပြေပြစ်သောစာမျိုး ရေးနိုင်ရန် အထောက်အကူပြု ပါလိမ့်မည်။ စာရေးသည့်အတွေ့အကြုံ ရင့်ကျက်လာသော အခါတွင်ကား ထိုနည်းနာများကို တမင်ထည့်မသုံးဘဲနှင့် လည်း အဆက်အစပ်ပြေပြစ်အောင် ရေးသားနိုင်စွမ်းရှိလာ သည်ကို စာရေးကောင်းသူတို့၏ စာများက အထင်အရှား သက်သေပြနေပါသည်။ စာရေးကျွမ်းကျင်သူတို့သည် မိမိတို့ စာထဲမှာပင် မိမိတို့၏ ရေးနည်းများ ထင်ဟပ်နေကြောင်းကို လည်း ဆရာမောင်ထင်၏ အဆိုအမိန့်က ထင်ရှားစွာ ပြနေ ပါသည်။ အဆပ်အစပ် ပြေပြစ်အောင် ဘယ်နေရာမှာ ဘယ်စကား ထည့်သုံးမည်ဟု ကြိုတင်စဉ်းစားထားခြင်း မဟုတ်ဘဲ စိတ်ကူညှက်ပေါ်သလို လက်ကရေးချလိုက်သော အခါတွင် မိမိ၏ စွမ်းရည်အလျောက် ပုံပေါ်သွားခြင်းဖြစ် သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

စာရေးလေ့ကျင့်နေဆဲဖြစ်သော ကျောင်းသားများအဖို့ မှု အဆက်အစပ် ပြေပြစ်မှုအတွက် ဂရုပြုသင့်သောအချက် များကို မှတ်သားထားခြင်းဖြင့် လက်တွေ့ရေးသားလေ့ကျင့် ရာတွင် များစွာအထောက်အကူ ပြုပါလိမ့်မည်။

အလေး အပေါ့ အလင်း အမှိုက်

အချက်အလက် အစီအစဉ်ကောင်းမကောင်း လေ့လာ ရာ၌ ဂရုပြုသင့်သော လက္ခဏာတစ်ရပ်မှာ အနေအထား မှန်ကန်မှုရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မှန်ပါသည်။ စာတစ်ပုဒ်တွင် ဖော်ပြထားသော အချက် အလက်များသည် အားလုံးတန်းတူရည်တူ အရေးကြီးသည် ချည်း မဟုတ်ပါ။ ‘အားလုံး အရေးကြီးတဲ့အချက်တွေချည်းပဲ’ ဟုဆိုလျှင်လည်း သဘာဝမကျနိုင်ပါ။ ရှိသမျှ အချက်အားလုံး အကုန်အရေးကြီးသည်ဟုချည်း သတ်မှတ်နေလျှင် အားလုံး ‘ဟို’ သွားပြီး ဘယ်အချက်က ပိုအရေးကြီးမှန်း မထင်ရှား တော့ဘဲ ပေါ့ပျက်ပျက်ဖြစ်သွားနိုင်ပါသည်။ ‘အားလုံး အရေးကြီးသည်ဟု သတ်မှတ်နေလျှင် ဘယ်ဟာမျှ အရေး ကြီးတော့မည်မဟုတ်’ ဟု ဆိုရမလို ဖြစ်နေပါသည်။ ထို့ကြောင့် စာရေးရာတွင် အရေးကြီးသောအချက်၊ အလေး

ပေးလိုသောအချက်ကို အရေးကြီးကြောင်း ထင်ရှားပေါ်လွင် စေမည့်အနေအထားမှာ ထင်ထင်ရှားရှား ဖော်ပြခြင်း၊ အရေး မကြီးသော သာမန်အချက်ကို ခပ်ဖော့ဖော့ဖော်ပြခြင်းအား ဖြင့် အချက်အလက်များ သူ့နေရာနှင့်သူ အနေအထား မှန်ကန်မှုရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ လေးသင့်သည့်အချက်ကို လေး၊ ပေါ့သင့်သည့်အချက်ကို ပေါ့၊ လင်းသင့်သည့်အချက်ကို လင်း မှန်သင့်သည့်အချက်ကို မှန်ပြီး အလေးအပေါ့၊ အလင်း အမှန် အချိုးကျမှန်ကန်လျှင် အနေအထားမှန်ကန်မှုရှိသည် ဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။

ဝါကျအကြောင်း ဆွေးနွေးစဉ်က ထိုသဘောကို အတန်အသင့် ထည့်သွင်းဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။

‘သူ နေမကောင်းသော်လည်း ကျောင်းတက်သည်’ ဟူသောဝါကျ နှင့် ‘သူ ကျောင်းတက်သော်လည်း နေ မကောင်းပါ’ ဟူသော ဝါကျသည် အကြောင်းအရာချင်း တူသော်လည်း အလေး အပေါ့ အလင်း အမှန်ချင်း မတူပါ။ ပထမဝါကျတွင် ကျောင်းတက်ခြင်းကို အလေးပေးလိုသည့် သဘောရှိပါသည်။ ဒုတိယဝါကျတွင် နေမကောင်းခြင်းကို အလေးပေးလိုသည့်သဘော ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် အလေး ပေးလိုသောအချက်ကို ဝါကျ၏ ပဓာနကျသော အပိုင်းဖြစ် သော အဆုံးသတ်ကြိယာဖြင့် ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဝါကျ တစ်ခုချင်းတွင် အလေး အပေါ့ အလင်း အမှန် သဘောရှိ သည့်နည်းတူ စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ်၊ စာတစ်ပုဒ်လုံး စသည်တို့တွင် လည်း အလေးအပေါ့၊ အလင်း အမှန် သဘောရှိပါသည်။

ငယ်ပေါင်းကြီးဟော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

အလေးအပေါ့၊ အလင်း အမှိန် အနေအထားမှန်ကန် မှုအတွက် အရိုးဆုံးဖော်ပြနည်းမှာ အရေးကြီးကြောင်း တိုက်ရိုက် ဖော်ပြသောနည်း ဖြစ်သည်။

‘ကျောင်းသားများ ပညာဆည်းပူးရာတွင် လုံ့လဝီရိယ ရှိမှုသည် မရှိမဖြစ် အရေးကြီးသော လိုအပ်ချက်ပင်ဖြစ်ပေ သည်’ ဟူ၍ လုံ့လဝီရိယ အရေးကြီးကြောင်း တိုက်ရိုက် ဖော်ပြခြင်းမျိုး၊ ‘အရေးကြီးဆုံးအချက်မှာ ကိုယ့်နိုင်ငံ၊ ကိုယ့်လူမျိုးကို ချစ်မြတ်နိုးရန်ဖြစ်သည်’ ဟူ၍ နိုင်ငံနှင့် လူမျိုးချစ်မြတ်နိုးရန် အရေးကြီးဆုံးဖြစ်ကြောင်း တိုက်ရိုက် ဖော်ပြခြင်းမျိုးတို့ ဖြစ်ပါသည်။

နောက်တစ်နည်းမှာ နေရာအနေအထားဖြင့် အရေးကြီး ကြောင်း ထင်ရှားအောင်ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်သည်။ စာတစ်ပုဒ် တွင် အရေးကြီးသောအချက်သည် ရှေ့ဆုံးမှာဖြစ်စေ၊ နောက်ဆုံးမှာဖြစ်စေ ရှိတတ်ပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်ကို အရင်ဆုံးဖော်ပြပြီးမှ ထိုအချက်ကို ချဲ့ထွင်ရှင်းလင်း ခြင်းပြုလျှင် အရေးကြီးသော အချက်သည် ရှေ့ဆုံးမှာရှိမည် ဖြစ်ပါသည်။

‘ဆေးလိပ်သောက်ခြင်းကြောင့် အဆုတ်ရောဂါကို ဖြစ် နိုင်သည်’ ဟူသော အချက်ကို အရင်ဆုံး ဖော်ပြပြီးနောက် ဆေးလိပ်ကြောင့် အဆုတ်ရောဂါ မည်သို့ဖြစ်နိုင်ကြောင်း အကျယ်ချဲ့ပြီး ရှင်းပြပုံမျိုးဖြစ်သည်။ အရေးကြီးသောအချက် ကို အလျင်မဖော်ပြသေးဘဲ နိဒါန်းပျိုးခြင်း၊ သာဓကဆောင် ခြင်းများ ပြုလုပ်ပြီး အရေးကြီးဆုံးအချက်ကို နောက်ဆုံး

ကျမှ ဖော်ပြလျှင်မူ အရေးကြီးသောအချက်သည် နောက်ဆုံး မှာရှိမည် ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာလူမျိုးသည် ဆန်ကိုစားသော လူမျိုးဖြစ်ကြောင်း၊ ဆန်ကို စပါးမှရရှိကြောင်း၊ မြန်မာ နိုင်ငံသည် စပါးစိုက်သော လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး နိုင်ငံ ဖြစ်ကြောင်း စသည်တို့ဖြင့် ရှေးက တဖြည်းဖြည်း လမ်းခင်း လာပြီး . . . ‘လယ်လုပ်ငန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံအဖို့ အရေး အကြီးဆုံး လုပ်ငန်းတစ်ခု ဖြစ်သည်’ ဟူသောအချက်နှင့် အဆုံးသတ်ပုံမျိုးဖြစ်သည်။ အရေးကြီးသောအချက်ကို စာဖတ်သူအား အလျင်ဆုံး အသိပေးလိုလျှင် ရှေ့ဆုံးတွင် ဖော်ပြလေ့ရှိပြီး စာဖတ်သူ၏ အာရုံကို တဖြည်းဖြည်း ဆွဲဆောင်လိုလျှင်မူ အရေးကြီးသောအချက်ကို နောက်ဆုံး တွင် ဖော်ပြလေ့ရှိပါသည်။

‘ကျွန်တော့်ဖခင်သည် မန္တလေးမြို့သို့ အလုပ်ကိစ္စဖြင့် သွားစဉ် လမ်းမှာ ကားမှောက်ပြီး ရုတ်တရက် ကွယ်လွန် သွားရှာပါသည်။ ကျွန်တော့်မှာ အားကိုးရာမဲ့သွားသော မုဆိုးမ မိခင်ကြီးနှင့် အရွယ်မရောက်သေးသော ညီငယ်၊ ညီမငယ် တို့ကို လုပ်ကျွေးပြုစုရန် တာဝန်ရှိလာပါသည်။ ကျွန်တော် ကျောင်းဆက်မတက်နိုင်တော့ပါ။ ကျောင်းထွက်လိုက်ရ ပါတော့သည်။’

ဖခင်ရုတ်တရက်ကွယ်လွန်သွားခြင်းဟူသော အရေးကြီး သည့်အချက်ကို အရင်ဆုံးဖော်ပြပြီးမှ အကျိုးဆက်များကို ဆက်လက် ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်သည်။

‘ကျွန်တော်သည် စာကြိုးစားသော ကျောင်းသားတစ်

ငယ်ပေါင်းကြီးဖော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

ယောက်ဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းတက်လည်း မှန်ပါသည်။ ကျောင်းမှာ ပညာဆည်းပူးရသည်ကို စိတ်ဝင်စားသူလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ယခုကား ကျွန်တော် လေးစားမြတ်နိုးသော ကျောင်းကို ကျောခိုင်း၍ လုပ်ငန်းခွင်သို့ ဝင်ရပါတော့မည်။ ကျွန်တော့်ဘဝကို ရုတ်တရက်အပြောင်းအလဲဖြစ်စေသော အဓိကအကြောင်းကား ကျွန်တော့်ဖခင် ကားမှောက်ပြီး ရုတ်တရက်ကွယ်လွန်သွားခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

စာဖတ်သူကို တဖြည်းဖြည်း ဆွဲဆောင်လာပြီး အဓိက အချက်ကို နောက်ဆုံးကျမှ ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အရေးကြီးသောအချက်ကို ထပ်ကာထပ်ကာ ဖော်ပြခြင်းဖြင့်လည်း အရေးကြီးကြောင်း ထင်ရှားစေနိုင်ပါသည်။ ထပ်ကာထပ်ကာ ဖော်ပြသောအချက်ကို စာဖတ်သူက ဂရုပြုမိနိုင်သည့်အတွက် အရေးကြီးသော အချက်အဖြစ် ဂရုပြုမိနိုင်ပါသည်။

‘စာဖတ်ခြင်းသည် ဗဟုသုတကို ပွားစေ၏။ စာဖတ်ခြင်းသည် အသိဉာဏ်ကို ရင့်သန်စေ၏။ စာဖတ်ခြင်းသည် အတွေးအခေါ်ကို ထက်မြက်စေ၏။ စာဖတ်ခြင်းသည် စိတ်ဓာတ် အင်အား ပြည့်ဝစေ၏။’

ဤသို့ ‘စာဖတ်ခြင်း’ ဟူသော စကားကို ထပ်ကာထပ်ကာ ဖော်ပြခြင်းဖြင့် အရေးကြီးသည့်သဘောကို ထင်ရှားစေနိုင်ပါသည်။ ‘မိတ်ဆွေစစ်’ ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် စာစီစာကုံးရေးရာတွင် စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ်ပြီးဆုံးတိုင်း ‘မိတ်ဆွေစစ် ကားအမှန်ပင် ရှားပါးလှပေ၏’ ဟူသော ဝါကျဖြင့် အဆုံး

သတ်သွားပါက မိတ်ဆွေစစ် ရှားပါးကြောင်းကို စာပိုဒ်အဆုံး များတွင် ထပ်ကာထပ်ကာ ဖော်ပြလျက် အရေးကြီးကြောင်း ထင်ရှားစေခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိသာနိုင်ပါသည်။

ထို့ပြင် ပုံမှန်ရေးနေသော စာတစ်ပုဒ်တွင် အလေးပေး လိုသောနေရာ၌ ‘ဆရာသည် သဘောလည်း ကောင်း၏။ အသင်အပြုလည်း တော်၏။ အားကစားလည်း ထူးချွန်၏ ဆက်ဆံရေးလည်း ပြေလည်၏။ ဦးဆောင်နိုင်မှုလည်း ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဆရာ့ကို ကျောင်းသူ ကျောင်းသားအများက ချစ်ခင်လေးစားကြပါသည်’ ဟု ရေးလိုက်လျှင် ပုံစံတူဝါကျ ကလေးများကြောင့် ဆရာ၏ ဂုဏ် အရည်အသွေးများသည် တစ်ခုချင်း ထင်ရှားပေါ်လွင်လာကာ အရေးကြီးသောအချက် များအဖြစ် အလေးပေးရာလည်း ရောက်ပါသည်။

‘ကဗျာကောင်းမည်သည် နှစ်လုံးသားမှ ယိုစီးလာသော စေတနာ၊ နှလုံးသားမှ စီမံဖန်တီးလိုက်သော စိတ်ကူး နှလုံး သားမှ မြည်လာသောအသံတို့ ကိန်းဝပ်ရာ စာမျိုးဖြစ်သည်။ ထိုစာမျိုး၌ ညှို့ဓာတ်ရှိသည်ဟု ထင်သည်။ ထိုစာမျိုးကို ဖတ်မိ နာမိသူသည် ရုတ်တရက် မမေ့နိုင်။ မိမိနှလုံးအိမ်၌ စွဲငြိနေ တတ်သဖြင့် အခါအခွင့်ကြုံတိုင်း သိလို၊ ညည်းလို၊ ကြားလို၊ လွမ်းဆွတ်လိုသည်။’

ပုံမှန် ရေးထားသော စာတစ်ပုဒ်ထဲတွင် ဆရာဇော်ဂျီ ၏ အထက်ပါစာပိုဒ်ကလေးကဲ့သို့ စာပိုဒ်မျိုး ပါလာပါက ထိုစာပိုဒ်ကို စာဖတ်သူက ပို၍ ဂရုပြုမိမည် အမှန်ပင်။

ငယ်ပေါင်းကြီးဖော်မြန်မာစာနှင့် အရေးအသားပြဿနာများ

အကြောင်းမူ ထိုစာပိုဒ်တွင် ပုံစံတူဝါကျများ ပုံစံတူ စကားစုများဖြင့် ထူးထူးခြားခြား ဖွဲ့ထားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုစာပိုဒ်ကို ဂရုပြုမိသည်နှင့်အမျှ ထိုစာပိုဒ်ဖြင့် ဖွဲ့ထားသော ကဗျာကောင်း၏ သဘောကိုလည်း စာဖတ်သူက အလေးအနက် ဂရုပြုမိလာမည် ဖြစ်ပါသည်။

စာရေးရာတွင် ပို၍ အရေးကြီးသည့် အချက်များကို အရေးကြီးကြောင်း ထင်ရှားအောင်ဖော်ပြရာ၌ နည်းအမျိုးမျိုးကို အသုံးပြုလေ့ရှိကြောင်း တွေ့နိုင်ပါသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အရေးမကြီးသော အချက်များကိုလည်း အရေးမကြီးကြောင်း သိသာအောင် မှိန်ပေးထားရန် လိုအပ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် စာဖတ်သူက ပုံမှန်ထက် ပိုပြီး ဂရုပြုမိနိုင်သော ရေးသားပုံမျိုး နေရာအနေအထားမျိုးဖြင့် ဖော်ပြမည်ဆိုလျှင် ထိုအချက်သည် လေးနက်ထင်ရှားသွားပြီး အလေးအပေါ့အလင်းအမှိန် အနေအထား မှန်ကန်မှုရှိလိမ့်မည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

မောင်ခင်မင် (ခနုဖြူ)